

ХАЙ БУДЗЕ
БОЛЬШ
БЕЛАРУСАЎ

4

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

15 ЛІСТАПАДА 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 217 (29084)

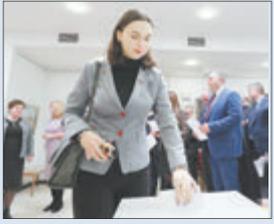
9-24 стар.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫПАРЫЧКАЎ І ДЭПУТАТАў МЯСЦОВЫХ САВЕТАў

+TV ПРАГРАМА

ЯКІМІ ЯКАСЦЯМІ
ПАВІНЕН
ВАЛОДАЦЬ
ДЭПУТАТ?

МС

ЦЫТАТА ДНЯ

**Уладзімір КУХАРАЎ,
намеснік
прэм'ер-міністра:**

«На базе Магілёўскай і Гродзенскай абласцей будзе рэалізаваны пілотны праект па цеплавой мадэрнізацыі жытля. Цяпер у рэгіёнах ідзе адпрацоўка з жыхарамі пераліку жылых дамоў (гэта прыкладна 250 дамоў), дзе будзе цеплавая рэабілітацыя. Думаю, што ў найбліжэйшы час пасля падпісання неабходных дакументаў пачнецца рэалізацыя гэтага праекта. Акрамя таго, з экспертамі зараз адпрацоўваюцца меры прыярытэты на павышэнні энергаэфектыўнасці сацыяльных аб'ектаў. У самы бліжэйшы час ва ўрадзе пройдзе нарада па канкрэтызацыі гэтых мерапрыемстваў».

РОБАТАТЭХНІКІ І САЙТАСТВАРАЛЬНІКІ

Учора Парк высокіх тэхналогій адкрыў STEM-цэнтр у сярэдняй школе № 1 у Драгічыне. Дзякуючы сучаснаму абсталяванню і модульнай мэблі вучні атрымалі магчымасць індывідуальна і ў камандзе вывучаць робататэхніку, праграмаванне, сайтабудаванне, 3D-мадэляванне. Напрыклад, Арцём РАКОВІЧ (на фота) адразу захапіўся наладкай робата.

Фота: БелТА

КОРАТКА

• У Кітаі выпрабавалі апарат для пасадкі на паверхню Марса.

• Урачыстае адкрыццё бізнес-інкубатора StartUP прайшло ўчора ў Горках.

• У Беларусі на 1 студзеня на дыспансерным уліку знаходзіліся 335 898 пацыентаў з цукровым дыябетам.

• 15—17 лістапада ў Гродне пройдуць чэмпіянат свету па гравым трыятлоне і Кубак свету па гравым спорце.

• Кібермахляр падмануў жыхарку Маладзечна, выкраўшы з яе карт-рахунку 20 тысяч долараў і 13,5 тысячы еўра.

На скрыжаванні думак

УСЕ ВЕДАЮЦЬ, ЯК «НЕЛЬГА». А ЯК ТРЭБА?

У беларускай інтэрнэт-прасторы з'явіўся сайт adukavanka.by

«Адукаванка» — некамерцыйная грамадзянская ініцыятыва. Яе асноўная мэта — стварыць пляцоўку, дзе будуць сыходзіцца праблемы адукацыі, іх рашэнні і людзі, якія гатовы над імі працаваць. Кожны можа далучыцца і абмеркаваць тое, што баліць.

СТАР. 3

Фота: Ганна ЗАНКАВІЧ.

Рэагаванне

«Мы адчулі, што нам гатовы дапамагчы»

Міністэрства аховы здароўя
адказала на публікацыю «Звязды»

Гісторыю 18-гадовага Дзмітрыя Жызнейскага, хворага на фенілкетанурыю, «Звязда» расказвала месяц таму ў артыкуле «Дыета на ўсё жыццё». Мы абяцалі сачыць за сітуацыяй. Нагадаем, што з-за гэтага цяжкага генетычнага захворвання мінчанін можа ўжываць толькі 20 % са звыклых нам прадуктаў. «Вада, цукар і алей — тры рэчы, якія яму можна без абмежавання», — такую рэкамендацыю атрымала мама Дзмітрыя яшчэ пры выпісцы з радзільнага дома. Большая частка рацыёну маладога чалавека складаецца са спецыялізаванага лячэбнага харчавання — амінакіслотных сумесяў. Смак некаторых штудзённых для нас прадуктаў, напрыклад мясных, ён увогуле не ведае. Бо жорсткая дыета ў Дзмітрыя з нараджэння. Але інваліднасць, а разам з ёй і магчымасць бясплатна атрымаваць неабходнае лячэбнае харчаванне, малады чалавек меў толькі да 18 гадоў. Пасля пажыццёвае захворванне засталася, а ўсё астатняе — не.

Калі набываць спецыяльныя амінакіслотныя сумесі самастойна (адна бляшанка каштуе 150—160 рублёў), то у месяц гэта абыдзецца ў 1200 рублёў. Дзмітрый пакуль не працуе, ён студэнт лінгвістычнага каледжа, і выдаткоўваць такія грошы яго сям'і вельмі няпроста. У іншых краінах, у тым ліку суседніх, сітуацыя прасцейшая: пры паказанні хворыя на фенілкетанурыю атрымліваць бясплатныя сумесі не толькі ў дзяцінстве, а на працягу ўсяго жыцця.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

19217>

9 771990 763008

МЯЖА ПАРАЗУМЕННЯ

Узаемадзеянне з Расійскай Федэрацыяй
павінна быць празрыстым

Прэзідэнт Беларусі заявіў пра гэта перад тым, як заслухаў даклад старшыні Дзяржпагранкамітэта Анатоля Лапо і дзяржсакратара Савета бяспекі Станіслава Зася аб узаемадзеянні Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі ў сферы пагранічнай бяспекі.

Нагодай для сустрэчы стала чарговае завяршэнне тэрміну дзеяння Дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй аб узаемных намаганнях у ахове мяжы. Месяц таму кіраўнік дзяржавы даручаў грунтоўна прапрацаваць гэту тэму з расійскімі партнёрамі.

«Мы свае абавязкі, згодна з гэтым дагаворам, выконваем цалкам, на сто працэнтаў, у плане барацьбы з асноўнымі злачынствамі, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта і наркатыкі, боепрыпасы, скрадзены аўта транспарт. Мы таксама актыўна змагаемся з нелегальнай міграцыяй і заўсёды прыводзілі прыклад, што пагранічнае ведамства Беларусі ну проста ў разы больш эфектыўна працуе на сумесных межах».

Прэзідэнт падкрэсліў: мы надзейна абараняем інтарэсы на першых метрах «нашай агульнай Айчыны, як свае, так і нашага галоўнага саюзніка — Расійскай Федэрацыі».

«Быццам бы праблем няма, у той жа час, па інфармацыі іншых ведамстваў, яны ёсць, — заўважыў Прэзідэнт. — Напрыклад, колькі мы вядзем перагаворы з Расіяй з нагоды перасячэння нашай унутранай мяжы — пад Смаленскам, скажам, Бранскам, Псковам — грамадзянамі трэціх краін... Калі замежны грамадзянін (аўстрыец, немец, паляк) прыехаў (у Беларусь. — «Зв.») праз мяжу пад Брэстам, то яго нават з расійскай візай могуць пад Смаленскам не прапусціць (у Расію. — «Зв.»). Яго вяртаюць назад: давай едзь праз літоўска-, латвійска-расійскую мяжу, альбо (дзіўна!) украінска-расійскую. Гэта што такое?!»

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што расіяне прызнаюць — мы ахоўваем знешнія межы Саюзнай

дзяржавы лепш, чым яны самі. Але нягледзячы на тое што грамадзянін трэцяй краіны трапляе на агульную прастору Беларусі і Расіі, пасля праверкі беларускімі памежнікамі і іх дазволу расіяне разварочваюць чалавека і прымушаюць перасякаць сваю мяжу праз іншыя дзяржавы. Прэзідэнт назваў такую сітуацыю абсурднай і заклікаў вырашыць гэту пытанне з расіянамі.

«Яшчэ адна праблема — гэта чэргі, якія, па вашай інфармацыі, дасягаюць 10 кіламетраў пад Смаленскам, — абазначыў кіраўнік дзяржавы. — Грузавікі, якія едуць праз Беларусь у Расію, выстройваюцца для надгляду, і не толькі пагранічнага: і мытнага, і фітасанітарнага, і іншых. Як так? Агульная мяжа. Дамовіліся. Пад Брэстам гэтую машыну вывернулі навыварат. Ведаем, куды ідзе, што вязе, перадалі Расійскай Федэрацыі інфармацыю. Яны спыняюць гэтыя машыны пад Смаленскам, Бранскам зноў і нанова іх выварочваюць. Гэта ненармальна».

Калі ігнаруецца наш кантроль, мы выцерпім, заўважыў Прэзідэнт, але навошта тады ад нас нешта патрабаваць? «Гэта не тое, што недавер. Гэта абсурд. Проста абсурд, — паўтарыў Аляксандр Лукашэнка. — Эфекту ж ніякага ад гэтага няма. Навошта? Такого быць не павінна».

Прэзідэнт заўважыў: у беларускіх пагранічнікаў з Расіяй усё добра, у ваенных дзвюх краін праблем няма, тое ж у транспартных ведамствах, але калі ўсе пытанні зводзяцца на ўзроўні ўрадаў, з'яўляецца маса праблем, і як вынік — папрокі ў адрас Беларусі ва ўтрыманстве за кошт Расіі.

«Трэба палічыць, чаго нам каштуе абарона сумеснай мяжы, нагадаць ім пра сістэму супрацьпаветранай абароны, аб якой яны доўга прасілі мяне і якую зрабілі сумеснай — ад Балтыкі да Чорнага мора мы сёння працуем на Расійскую Федэрацыю, — нагадаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта таксама грошай каштуе. І не толькі грошай. Сёння

грашыма ўсе не вымераць. Але мы ўсё роўна «нахлебнікі».

Зараз ідзе працэс перагавораў па далейшай інтэграцыі ў рамках Саюзнай дзяржавы, таму важна, каб расіяне ведалі пра ўнёсак беларусаў у абарону іх інтарэсаў. «Спадары старэйшыя браты расіяне, паглядзіце, якія паслугі мы вам аказваем! І гэта не танна, — заўважыў кіраўнік беларускай дзяржавы. — Вось зараз закупілі ў Расіі сучасныя самалёты, але ж мы выконваем функцыю абароны і на гэтым напрамку Расійскай Федэрацыі, народа Расіі. Дык чаму нам не дапамагчы? Чаму не паставіць зброю сучасную? Мы ўмеем ёй карыстацца не горш за расіянаў, але плацім за гэта каласальныя грошы».

Аляксандр Лукашэнка запэўніў, што Беларусь і далей будзе дасканала выконваць свае міжнародныя і саюзніцкія абавязальствы, але людзі павінны ведаць, што падстаў для абвінавачвання нашай краіны ў тым, што яна абцяжарвае Расію, няма.

«Трэба ўсе гэтыя пытанні на ўзроўні ўрада зводзіць і на стол: вось мы дапамагаем, і каб расійскае грамадства ведала і разумела, што беларусы ніякія не нахлебнікі, што расіяніну тут у Беларусі не горш, чым у Расіі, — загадаў лідар краіны. — Давайце прама казаць: лепш, чым у Расіі. І гэта каштуе грошай».

Таму, калі расійскае кіраўніцтва гатова ў гэтым кірунку дзейнічаць, Беларусь са свайго боку гатова заключыць новы дагавор аб абароне агульных межаў, заявіў Прэзідэнт. «Калі расіяне не жадаюць гэтага, ну што ж, тады нам трэба быць гатовымі, як мы працуем зараз, дзейнічаць, абараняючы свае інтарэсы ад імя Рэспублікі Беларусь, у адзіночку», — дадаў ён.

Усе згаданыя пытанні павінны быць празрыстымі і абмяркоўвацца на перагаворах з кіраўніцтвам Расійскай Федэрацыі, у гэтым выпадку — з пагранічным ведамствам, даручыў Аляксандр Лукашэнка.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

У тэму

Пяцігадовы тэрмін дзеяння дагавора паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй аб сумесных намаганнях у ахове Дзяржаўнай граніцы Беларусі хутка заканчваецца. Тут магчымы тры шляхі дзеяння — ён можа спыніцца, актуалізавацца або па змаўчанні працягвацца. Адназначна за дакумент ведамства краіны правялі аналіз пагаднення. Як адзначыў **дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Станіслаў ЗАСЬ**, шэраг яго палажэнняў ужо страціў сваю актуальнасць.

Па словах Станіслава Зася, многія пункты дагавора прыносяць карысць, але шматлікія выконваюцца фармальна ці не ў поўнай ступені. Напрыклад, намаганні па развіцці інфраструктуры, аснашчэнні сіл і сродкаў для аховы граніцы. Значных праблем на беларуска-расійскай мяжы няма, але ёсць рэчы, якія неабходна вырашаць у тым ліку і ў дагаворы. «Мы як краіна транзітнага страчваем сваю прывабнасць, таму што там (на мяжы. — «Зв.») выбудовваюцца нейкія пункты кантролю і «заварочваюцца» і грамадзяне, і грузы, ці праходзяць праз іншыя краіны. Гэта мінус нам як транзітнай краіне», — паведаміў дзяржсакратар Савета бяспекі.

На яго думку, адкрытасць сумеснай граніцы прыносіць нашай краіне не толькі карысць, але і праблемы, якія ўключаюць незаконную міграцыю, наркатрафік. «Уся незаконная міграцыя, якая ў нас фіксуецца практычна кожны дзень, — гэта людзі, якія ідуць з таго боку, карыстаючыся празрыстасцю мяжы. І мы іх затрымліваем на сваёй граніцы і пачынаем з імі разбірацца, — адзначыў Станіслаў Зась. — Другое, тая кантрабанда наркатыкаў таксама ідзе ў асноўным з таго боку (Цэнтральнай Азіі, Афганістана) праз гэтую адкрытую граніцу».

Па словах Станіслава Зася, Беларусь разумее намаганні Расіі па забеспячэнні сваёй бяспекі і папярэджанні тэрытарыяльнай пагрозы, але прапаноўвае шукаць іншыя шляхі для сумесных дзеянняў.

Шмат гадоў існавала такая сістэма. Напрыклад, у Брэст

на пункт пропуска прыязджалі грамадзяне, іх правяралі нашы пагранічнікі. Калі імён не было ў агульных спісах неўязных і мелася расійская віза, яны маглі свабодна працягваць падарожжа.

«Зараз чамусьці ўся гэта справа змянілася. У чым тут сэнс? Мы не бачым карысці ў новых кроках, а нязручнасць для тых, хто падарожнічае, ёсць», — канстатаваў Станіслаў Зась.

Ён звярнуў увагу, што расійскія калегі тлумачаць новыя дзеянні на граніцы тым, што так патрабуе закон. А на пытанне, чаму раней было па-іншаму, выразнага адказу ад іх так і не пачулі.

Старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі Анатоль ЛАПО расказаў, як функцыянуе сістэма аховы граніц Саюзнай дзяржавы. Беларускія пагранічнікі кантралююць бяспеку межаў на беларускім участку, а расійскія — на сваім. «І размова не ішла, каб нам хтосьці дапамагаў. Мы самі ў стане забяспечыць сваю бяспеку і бяспеку Саюзнай дзяржавы, — сказаў Анатоль Лапо. — Мы ставім пытанне, чаму на нашай унутранай мяжы існуюць пагранічнікі».

На яго думку, праўкі ў дагаворы павінны расставіць кропкі над «і» ды прызнаць раўнапраўнасць пагранічных ведамстваў краін.

«Мы свае саюзніцкія абавязальствы заўсёды выконвалі і будзем выконваць. І прэтэнзій да нас ніколі не было», — адзначыў старшыня Дзяржпагранкамітэта.

Толькі сёлета беларускія пагранічнікі затрымалі 504 кілаграмы наркатыкаў, якія ішлі ў Расію.

«Якія мы нахлебнікі? Мы забяспечваем і іх бяспеку. Калі ўзяць мінулы год, колькі мы наркатыкаў затрымалі, якія ішлі ў Санкт-Пецярбург. У нас ёсць свае ВНУ, мы вучым сваіх хлопцаў, дзесяці ў іх (расіянаў. — «Зв.») бяром вопыт», — падкрэсліў Анатоль Лапо і дадаў, што перамоўны працэс з расійскімі калегамі па актуалізацыі дагавора пачнецца ў хуткім часе.

Марыя ДАДАЛКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Ізраіль і Газа дамовіліся аб спыненні агню

Пасля двух дзён артылерыйскіх абстрэлаў з абодвух бакоў увайшло ў сілу пагадненне аб спыненні агню паміж Ізраілем і сектарам Газа. Гэта было самае жорсткае сутыкненне за апошнія некалькі месяцаў. Паводле інфармацыі ўрачоў з абодвух бакоў, раненні атрымалі дзясяткі палесцінцаў і ізраільцянаў. Эскалацыя канфлікту пачалася пасля таго, як ізраільскія ваенныя забілі аднаго з лідараў «Ісламскага джихаду» Баху Абу аль-Ату. Высокапастаўлены егіпецкі чыноўнік паведаміў агенцтву France-Presse, што пагадненне аб спыненні агню было заключана «ў выніку намаганняў Егіпта». Напярэдадні прэм'ер-міністр Біньямін Нетаньяху заўважыў, што Ізраіль не хоча абвастраць сітуацыю, але гатовы да зацяжнага канфлікту. Палесцінскія арганізацыі ў Газе тады ж выпусцілі сумесную заяву, у якой паабяцалі, што Ізраіль сутыкнецца з наступствамі.

У каледжы Благовешчанска студэнт расстраляў аднагрупнікаў

У выніку адзін чалавек загінуў, сам страляў здзейсніў самазабойства. Па звестках партала «Амур.инфо», стральбу зладзіў навучэнец чацвёртага курса, які прыйшоў у каледж са зброяй. Паводле папярэдняй інфармацыі, студэнта выдалілі з заняткаў, пасля чаго ён вярнуўся з паляўнічай стрэльбай Іж-81 і расстраляў аднагрупнікаў. Па папярэдніх звестках, тры чалавекі атрымалі раненні. Як паведамляюць СМІ, зброя была афіцыйна зарэгістравана на нападніка.

Першы еўрапейскі завод Tesla пабудуюць каля Берліна

Амерыканскі мільярдэр і вынаходнік Ілан Маск вызначыўся з месцам для будаўніцтва свайго першага аўтазборачнага завода ў Еўропе — ім стане Берлін. «Нямецкая інжынерная думка — выбітная. Берлін круты. Адны з найлепшых аўтамабіляў зроблены ў Германіі», — сказаў прадпрымальнік, атрымліваючы ў Германіі прэмію Golden Steering Wheel. Новы завод пабудуюць не-

далёка ад новага аэрапорта Берліна, акрамя таго, з'явіцца і інжынерна-канструктарскі цэнтр.

Пачынаючы з 2021-га, як кажа ецца, тут будуць вырабляцца Tesla Model 3 і новы кампактны пазадарожнік Model Y. Цікавае да вытворчасці ў Германіі звязана з ростам попыту на электрамабілі ў Еўропе. Аналіз галіны паказаў, што ў недалёкай перспектыве найбуйнейшыя заводы па вытворчасці такіх аўто будуць размешчаны ў Германіі, Францыі, Іспаніі і Італіі. Каля 16 буйных прадпрыемстваў па вытворчасці літій-іённых акумулятарных батарэй павінны пачаць работу ў Еўропе да 2023 года. Планы Маска могуць падштурхнуць развіццё нямецкай прамысловасці/Амерыканскі вынаходнік і бізнесмен дзякуючы заводу ў Берліне атрымае магчымасць прадаваць электрамабілі з паметкай «зроблена ў Германіі».

Блізкая ўлада

НА ПРАМОЙ СУВЯЗІ

У суботу, 16 лістапада, з 9.00 да 12.00 кіраўнікі абласной вертыкалі правядуць традыцыйныя прамыя лініі. У гэты час на сувязі будуць:

намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭЎСКІ. Тэл. (8 0162) 21 31 21;

старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Уладзіміравіч ЦЯРЭНЦЬЕЎ. Тэл. (8 0212) 22 22 22;

намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ПРЫВАЛАЎ. Тэл. (8 0232) 33 12 37;

старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Васілевіч КРАЎЦОЎ. Тэл. (8 0152) 73 56 44;

намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Руслан Барысавіч СТРАХАР. Тэл. (8 0222) 50 18 69;

намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама Сяргей Пятровіч НЕЎМЯР-ЖЫЦКІ. Тэл. (8 017) 500 41 60;

старшыня Мінскага гарвыканкама Анатоль Аляксандравіч СІВАК. Тэл. (8 017) 222 44 44.

УСЕ ВЕДАЮЦЬ, ЯК «НЕЛЬГА». А ЯК ТРЭБА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Нават калі ў аднаго чалавека ёсць праблема, якая звязана з сістэмай адукацыі, значыць, праблема ёсць. У прасторы «Адукаванкі» мы не падзяляем праблемы на вялікія і маленькія, на значныя і нязначныя. Калі хочаць аднаму чалавеку нешта здаецца праблемай, гэта ўжо падстава для абмеркавання і пошуку рашэнняў, — падкрэсліваюць стваральнікі сайта. — Няма нейкай «больш значнай» за іншыя мэтавай групы. То-бок настаўнікі, бацькі, вучні, прадстаўнікі органаў кіравання, прадстаўнікі грамадства і іншыя маюць права на тое, каб іх пачулі. Усе маюць права на роўны дыялог. Мы публікуем праблемы і рашэнні, нават калі яны канфлітуюць паміж сабой, бо гэта спосаб адшукаць патэнцыйныя канфліктныя пункты і ўвогуле знайсці рашэнне. Атмасфера павагі і даверу — гэта першае, што трэба стварыць для прадуктыўнага абмеркавання».

«Мы часта гаворым пра тое, што нам не падабаецца, якія памылкі робяцца «наверсе». А ці ёсць у нас пазіцыя, як павінна быць? Такая, якую хочацца абмярковаць, пра якую і паспрачацца цікава? Мы паміж сабой амаль ніколі і не гаварылі, а якая ў нас павінна быць парадыгма? Кожны з нас часцей за ўсё «супраць» нечага, а не

Фота Ганны ЗАКАВІЧ.

«за» штосьці, — разважае кандыдат педагогічных навук, адна са стваральніц сайта Кацярына КУКСО. — Напрыклад, хацелі ацэньваць школы па выніках ЦТ — выйшла дрэнна, але альтэрнатыву не прыдумалі. Давайце пазбаўляцца ад ілюзій наконт таго, што ў нас усе школы аднолькавыя і што іх можна ацаніць адным інструментам. Не трэба вымяраць адной лінейкай усе навучальныя ўстановы ў краіне... У Беларусі амаль не праводзілася даследаванняў, якія датычыліся б эканомікі адукацыі, выяўлялі праблемы ў навучанні, кіраванні, рабоце настаўнікаў...»

«Шмат гаворыцца, што нешта трэба змяніць, каб пажаданае ў адукацыі стала рэальнасцю. Але гаварыць, не змяняючы і не спрабуючы, проста. Давайце прааналізуем, на чым грунтуецца працэс узаемадзеяння «настаўнік — вучань — шко-

ла», — прапануе настаўніца беларускай мовы і літаратуры Юлія НЕКРАШ. — Калі разглядаць гэта як адрэзак, то незразумела, што павінна стаяць наперадзе, а калі аналізаваць у форме трыкутніка, то зноў жа ўзнікае пытанне: што павінна стаць вяршыняй? А што б вы ўзялі вышэй? Для мяне гэта, бяспрэчна, вучань.

Прааналізаваўшы план сваёй школьнай выхаваўчай і прадметнай работы, я высветліла, што мы працуем на... алімпіяды і навукова-практычныя канферэнцыі. У нас ёсць найлепшы вучань, найлепшы клас, найлепшы кабінет, настаўнік года... Складваецца такое ўражанне, што ўсё пабудавана на спаборніцтве: вучня з вучнем, настаўніка з настаўнікам, школы са школай, раёна з раёнам... Ну па-саборнічалу, ну перамаглі. І што засталася пасля гэтага марафона? Задавальнен-

не? Хіба толькі ад таго, што гонка скончылася. У гэта паверу. Магчыма, яшчэ матэрыяльнае стымуляванне ў выглядзе прэміі... Але якія эмацыянальныя і псіхалагічныя выдаткі мы маем у выніку гэтага спаборніцтва? Колькі недапрацаваных урокаў засталася ў таго настаўніка, які ўзяў удзел хоць бы ў раённым этапе конкурсу «Настаўнік года»? Але колькі недавучаных тэм па іншых прадметах застаецца ў вучня-алімпіадніка...» Атрымліваецца, што вяршыня трыкутніка паварочваецца ў бок школы, бо гэтая перамога працуе на статус школы, павышае яе месца ў гарадскім ці раённым рэйтынг. Але адукацыя — гэта не спорт!»

У сайта adukavanka.by ёсць раздзелы «Праблемы», «Рашэнні», «Праекты» і «Меркаванні». Кожны можа даслаць сваю праблему ці прапанаваць рашэнне. Таксама можна апублікаваць свой ці параіць іншы аналітычны артыкул пра адукацыю, каб ідэі і разуменне сітуацыі былі больш грунтоўныя. Замест пустых размоў прапануецца стварыць канкрэтныя апісанні таго, што бачыцца праблемамі для беларускай адукацыі на думку розных бакоў (настаўнікаў, вучняў, бацькоў, грамадства, органаў кіравання і г. д.), а таксама стварыць банк патэнцыйных рашэнняў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Грошы

НАЯЎНЫЯ — МІНУС, А КАШТОЎНЫЯ ПАПЕРЫ — ПЛЮС

Шырокая грашовая маса ў нашай краіне, якая ўключае наяўныя грошы ў абарачэнні, сродкі насельніцтва і прадпрыемстваў на рахунках у банках, на 1 лістапада скла-ла каля 45,072 млрд рублёў, зменшыўшыся ў параўнанні з паказчыкам на 1 кастрычніка на 0,5 %.

Як паведамляе прэс-служба Нацыянальнага банка, аб'ём наяўных грошай у абарачэнні (грашовы аграгат М0) за кастрычнік знізіўся да 3,415 млрд рублёў, або на 0,2 %. Больш істотныя змены адбыліся з актыўнай рублёвай грашовай масай (грашовы аграгат М1), які ўключае наяўныя грошы ў абарачэнні

і пераводныя дэпазіты ў нацыянальнай валюце (сродкі на бягучых рублёвых рахунках, уклады да запатрабавання ў рублях, іншыя рахункі ў рублях). Гэтая рублёвая маса ў кастрычніку знізілася на 4,2 % і складала 8,792 млрд рублёў.

Грашовы аграгат М2 (грашовая маса ў нацыянальным вызначэнні), які ўключае аграгат М1 і іншыя дэпазіты ў нацыянальнай валюце, на 1 лістапада склаўся на ўзроўні 17,506 млрд рублёў, зменшыўшыся за кастрычнік на 3,3 %. А вось аб'ём каштоўных папер, выпушчаных банкам ў нацыянальнай валюце, за кастрычнік вырас да 1,542 млрд рублёў, або на 11,8 %.

Сяргей КУРКАЧ.

Надвор'е

ЦЯПЛО НЕ СЫХОДЗІЦЬ

Як адзначылі айчыныя сіноптыкі, тэмпературны фон на гэтым тыдні адпавядае пачатку кастрычніка

Лістапад працягвае радаваць нас ананальным цяплом. У найбліжэйшыя дні шырокі антыцыклон, які раскінуўся над ніжняй Волгай, будзе аказваць пераважны ўплыў на надвор'е ў нашай краіне. Па перыферыі антыцыклону ў Беларусь працягне паступаць цёплае паветра з поўдня Еўропы. Таму цёплае без ападкаў надвор'е будзе і да пачатку наступнага тыдня, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтру па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Заўтра на працягу сутак таксама будзе пераважна без ападкаў. Месцамі чакаецца туман. Тэмпература паветра ўначы складзе ад нуля да плюс шасці градусаў, удзень будзе 5—12 цяпла, па паўднёвым захадзе краіны — нават да плюс 14 градусаў. Не чакаецца дажджоў і ў нядзелю. Месцамі ў гэты дзень магчымы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 2 да плюс 8 градусаў, удзень будзе 6—12 цяпла, па паўднёвым захадзе краіны прырэз да плюс 14 градусаў.

Па папярэдніх прагнозах нашых сіноптыкаў, у пачатку наступнага тыдня надвор'е ў Беларусі будзе вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску. У панядзелак і аўторак (18—19 лістапада) будзе без істотных ападкаў. Месцамі туман. Тэмпература паветра ўначы складзе ад нуля да плюс сямі градусаў, а вось па ўсходзе краіны пры праясненнях месцамі паветра астудзіцца да 1—3 марозу. Удзень сонца ўсё расставіць на свае месцы — будзе 4—10 цяпла, па паўднёвым захадзе краіны нават да плюс 11—13 градусаў. Цалкам камфортна для сярэдзіны лістапада...

Сяргей КУРКАЧ.

Факт

БЕЗ ПРАВА НА ПАМЫЛКУ

Сёлета за 10 месяцаў колькасць знойдзеных выбухованебяспечных прадметаў пераваліла ўжо за 30 тысяч. І ў асноўным гэтая «спадчына» дасталася нам ад абедзвюх сусветных войнаў. Таму ў лістападзе на базе процііннага службы 2-й інжынернай брыгады быў створаны процііннага цэнтр Узброеных Сіл.

— У сучасных вайсковых канфліктах колькасць боепрыпасаў, якія ўжываюцца, істотна вырасла, — зазначае начальнік інжынерных войскаў Узброеных Сіл — на-

чальнік упраўлення інжынерных войскаў Генеральнага штаба Узброеных Сіл Андрэй КУРАКОУ. — Стала больш і выпадкаў ужывання самаробных выбуховых прылад. Натуральна, мы павінны былі знайсці на гэтыя выклікі адэкватны адказ. Мы павінны падняць на новы ўзровень падрыхтоўку сапёраў, павялічыць колькасць такіх спецыялістаў... І разлічваем, што стварэнне гэтага цэнтру дазволіць эфектыўна ўкараняць перадавы досвед.

Падрабязна аб рабоце навастворанага цэнтру чытайце ў адным з наступных нумароў «Звязды».

Валяр'ян ШКЛЕНІК.

РУП «Інститут нерухомасці і ацэнкі» **ізваждае о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком на 3 (три) года имущества, принадлежащего УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги»**

Лот № 1. Право заключения договора аренды здания трансформаторной подстанции № 317, инв. № 110/С-102665. Площадь – 23 кв. м. Адрес: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Торфяная, д. 53А. **Начальная цена с НДС – 97,18 бел. руб. Задаток – 9,72 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.** **Размер ежемесячной арендной платы – 12,19 баз. ар. вел. Земельный участок –** кадастровый номер 141000000001002693, площадь 0,0053 га. Целевое назначение – размещение складов.

Условия аукциона: 1. Подписать договор аренды Объекта в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона. 2. Оплатить Продавцу стоимость, приобретенного на аукционе лота в течение 5 (пяти) банковских дней с даты подписания договора аренды объекта. 3. Оплатить Организатору аукциона стоимость услуги и стоимости затрат Организатора аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Расчет ежемесячной арендной платы выполнен в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 29 марта 2012 г. № 150. Базовая арендная величина с 01.04.2019 равна 16 руб. 90 коп.

Цена продажи Лота не засчитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Размер штрафа в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 составляет 1 000,00 белорусских рублей.

Аукцион состоится 19.12.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. **Продавец:** УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» Барановичская дистанция электроснабжения, 225406, г. Барановичи, ул. Железнодорожная, 1а, тел. 8 (0163) 49-55-14. **Организатор аукциона:** РУП «Институт недвижимости и оценки», 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, пом. 9. **Задаток** перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, В/С BPSBВY2X. **Получатель** – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. **Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе по продаже Лота № 1, проводимом 19.12.2019 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений 17.12.2019 в 11.00. Контактное лицо для осмотра Объекта – Денищик Ольга Алексеевна, тел. 8 0163 49 55 14

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов (продавец): Унитарное предприятие «Клецкий производственно-пищевой завод», 222531, Минская область, Клецкий район, г. Клецк, ул. Кирова, д. 1, тел. +375 33 335 67 19.

Оператор электронной торговой площадки: ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Торги проводятся 19.12.2019 на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество», www.et.butb.by. **Время торгов** устанавливается инструментарием площадки в автоматическом режиме.

№ лота	Наименование предмета торгов; его местонахождение	Краткая характеристика	Начальная цена лота, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Здание колбасного цеха с оборудованием; Минская область, г. Клецк, ул. Кирова, 1	Фундамент бетонный, внутренние капитальные стены кирпичные, перекрытие междуэтажные ж/б, перекрытие подвальные ж/б, крыша со вмященной, полы бетонные, плиточные, окна ПВХ, проемы дверные дощатые	821 299,54	82 129,00

Окончание приема заявлений на участие в торгах с прилагаемыми к ним документами – 13.12.2019, до 15.00.

Задаток для участия в торгах перечисляется на текущий (расчетный) банковский счет № BY60AKBB3012000066940000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код АКБВВY2X, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа». **Срок внесения задатка** – не позднее даты и времени окончания приема заявлений на участие в торгах. **Назначение платежа:** внесение суммы задатка для участия в электронных торгах рег. № ___ по заявлению № ___.

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».

Победитель (единственный участник) торгов в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах торгов обязан возместить затраты на организацию и проведение торгов, иные платежи, указанные в протоколе.

Срок подписания договора купли-продажи недвижимого имущества и аренды земельного участка – не позднее 2 рабочих дней со дня возникновения вышеуказанных затрат, иных платежей, указанных в протоколе о результатах торгов

Внимание предприятий, организаций и индивидуальных предпринимателей!

Фондом «Гроднооблимушество» проводится аукцион по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района.

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1. Капитальное строение: здание фельдшерско-акушерского пункта с принадлежностями в Волковысском районе по адресу: д. Вехотница, 47, м47/1, Росский с/с Волковысского района.

Аукцион состоится **28 ноября 2019 г. в 12.00.** Заявки на участие в аукционах принимаются по адресу: город Гродно, улица 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционах – **22 ноября 2019 г. до 17.00.**

Подробная информация размещена на сайте <http://www.region.grodno.by>, <http://www.gki.gov.by>.

Справки по телефонам: в городе Волковыске – (801512) 4 50 25; в городе Гродно – (80152) 623924, 623923, 623931.

УНП 500007288

06.11.2019 общим собранием акционеров принято решение о реорганизации Закрытого акционерного общества «Бизнес-Рент» (г. Минск, ул. Промышленная, д. 1, пом. 1, оф. 22) в форме присоединения.

Депозитарий: Закрытое акционерное общество «Агрокапитал», УНП 101000004, 220030, г. Минск, ул. Революционная, д. 6В.

З КЛОПАТАМ ПРА ДЭМАГРАФІЮ

У Магілёве ўвялі ў дзеянне цалкам абноўлены радзільны дом

Гэтую падзею ў абласным цэнтры чакалі амаль шэсць гадоў. Сёлета рэканструкцыя — і днямі абноўлены раддом прыняў першых сваіх пацыентаў. Міністр аховы здароўя Уладзімір **КАРАЊІК**, кіраўнік Магілёўшчыны Леанід **ЗАЯЦ** і памочнік Прэзідэнта — інспектар па Магілёўскай вобласці Міхаіл **РУСЫ** ацанілі ўмовы і магчымасці, якія тут былі створаны.

За час рэканструкцыі выгляд раддома гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі змяніўся амаль цалкам. Ubачанае ўражае — сучасныя аперацыйныя, рэанімацыя, палаты на двух чалавек, сістэмы апавяшчэння — у перынатальным цэнтры трэцяга ўзроўню створаны найлепшыя ўмовы. Пры жаданні парадзіха можа зняць сямейны пакой, дзе разам з жанчынай будуць знаходзіцца яе блізкія. Там прадугледжана нават міні-кухня.

— Тут рэалізаваны ўсе наватарскія дасягненні і ідэі, якія толькі існуюць у свеце, — падкрэсліў падчас прэзентацыі раддома **галоўны ўрач Магілёўскай гарадской**

бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі Павел АРЭХОУСКІ. — Новыя тэхналогіі дазваляць прымаць у рэканструяваным раддоме каля трох з паловай тысяч родаў у год. Тут створаны ўмовы для партнёрскіх родаў, вертыкальных і нават водных. На гэты выпадак тут ёсць гідромасажная ванна. Скарыстацца паслугамі радзільнага дома змогуць як гарадскія пацыенткі, так і вясковыя. А калі з цяжкай паталогіяй, то і з усёй вобласці.

— Гэты цэнтр з'явіўся дзякуючы плённаму супрацоўніцтву рэспубліканскіх і мясцовых органаў улады, — паведаміў міністр аховы здароўя Уладзімір

Каранік. — Сучаснае абсталяванне, добрая атмасфера, цудоўны прафесійны калектыў. Сёння мы, як і нашы найбліжэйшыя суседзі, увайшлі ў дэмаграфічную яму, перажываем наступствы 90-х, калі быў спад нараджальнасці. Да таго ж нашы жанчыны пачалі нараджаць пазней і менш. Мы змагаемся за кожную цяжарнасць і кожнае дзіцячае жыццё. Гэтае аснашчэнне — яркае таму пацвярджэнне. Беспрэцэдэнтныя меры прымаюцца дзяржавай для падтрымкі шматдзетных сям'яў, і ёсць спадзяванні, што яны таксама паўплываюць.

А кіраўніцтва бальніцы ўжо марыць пра абнаўленне ўсёй установы аховы здароўя. Бальніца была пабудавана яшчэ ў пачатку мінулага стагоддзя і сёння не адпавядае патрабаванням часу. З 22 яе карпусоў дзве траціны — гэта старая забудова.

Як адзначыў міністр, сёння ўзгоднена з Прэзідэнтам краіны і распрацоўваецца для кожнага рэгіёна Беларусі канцэпцыя апорных клінік. Магілёў — адзін з тых гарадоў, дзе з'явіцца такая ўстанова. Гэтая клініка будзе аказваць дапамогу не толькі магіляўчанам, але і жыхарам найбліжэйшых раёнаў.

— Згодна з даручэннем Прэзідэнта, мы павінны ўвесці ў дзеянне ўсе тыя сацыяльныя аб'екты, якія маюць для людзей вялікае значэнне, — паведаміў старшыня Магілёўскага аблвыканкама Леанід Заяц. — І мы прынялі рашэнне падаваць новую бальніцу з усімі перадавымі тэхналогіямі, якія ёсць у свеце. Налета плануем знесці частку старых аб'ектаў, зрабіць праект, прайсці экспертызу і закласці падмурак новай медустановы. Ёсць рэальныя клопат дзяржавы аб грамадстве, і ў нашых планах і надалей удзяляць павышаную ўвагу ўсім аб'ектам аховы здароўя.

Акрамя раддома ў Магілёве адкрылася абноўленае дзіцячае аддзяленне ў Глускай цэнтральнай раённай бальніцы — таксама з утульнымі пакоямі для пацыентаў і сучасным абсталяваннем. Налета будзе працягнутая рэканструкцыя іншых аддзяленняў бальніцы. Гэтымі днямі чакаецца адкрыццё тэрапеўтычнага корпусу цэнтральнай раённай бальніцы ў Асіповічах. У планах абласной улады налета завяршыць рэканструкцыю і цэнтральнай асіповіцкай паліклінікі.

— А калі казаць пра ўсе медыцынскія аб'екты вобласці, то мы плануем на працягу будучай пяцігодкі ўсе іх адрамантаваць, — падкрэсліў Леанід Заяц.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара і БелТА.

«Мы адчулі, што нам гатовы дапамагчы»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Беларусі пражывае каля 700 хворых на фенілкетанурыю. Але рэч у тым, што захворванне ва ўсіх праяўляецца ў рознай ступені. Камусьці без асаблівых наступстваў можна ўжываць да 70 % звычайнай ежы. У Дзмітрыя цяжкая форма захворвання, якое тоіць небяспеку для розных сістэм арганізма. У некаторых выпадках хворыя паступова страчаюць навыкі самастойна сябе абслугоўваць, пісаць, размаўляць і іншае.

За час, які прайшоў з моманту нашай першай публікацыі, Дзмітрый бабываў у Турцыі на міжнароднай канферэнцыі па фенілкетанурыі. І гатовы далей змагацца за тое, каб хворыя ў нашай краіне мелі доступ да лячэбнага харчавання і новых метадаў лячэння.

— Калі мы сталі збіраць інфармацыю, то высветлілася, што ў нашай краіне ўсяго каля дзясятка дарослых пацыентаў гэтак жа, як і Дзіма, маюць патрэбу ў захаванні строгай дыеты. Мы хочам, каб выконвалася тое, што прадпісана па пратаколах лячэння: хворыя, якія жадаюць прытрымлівацца дыеты, атрымлівалі сумесь па паказаннях пасля 18 гадоў. Мы адчулі, што зараз з намі гатовы ісці на кантакт і дапамагчы вырашыць праблему, — кажа маці Дзмітрыя Кацярына Яроміна.

На нашу публікацыю адрэагавала Міністэрства аховы здароўя. Мы атрымалі каментарый за подпісам **першага намесніка міністра Дзмітрыя ПІНЕВІЧА**. Прыводзім яго з невялікімі скарачэннямі.

«Дыета пры фенілкетанурыі прадугледжвае выключэнне прадуктаў жывёльнага паходжання і раслінных прадуктаў з высокім утрыманнем бялку, абмежаванне натуральнага бялку з улікам індывідуальнай перанаснасці фенілаланіну. Паступленне бялку да адпаведнай узросту патрэбы кампенсуецца за кошт прыёму амінакіслотных сумесяў. Для пашырэння дыеты выкарыстоўваюцца спецыяльныя прадукты з нізкай колькасцю бялку.

Фота Таццяны ПІКАЧОБАК.

Схема, узрост і паўната кампенсацыі затрат на гэтыя прадукты харчавання ў розных краінах адрозніваюцца. У Рэспубліцы Беларусь у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам Міністэрствам аховы здароўя ажыццяўляецца забеспячэнне дзяцей ва ўзросце да 18 гадоў і цяжарных жанчын, хворых на фенілкетанурыю, лячэбнымі харчавальнымі сумесямі (без фенілаланіну) за кошт сродкаў мясцовага бюджэту.

З даведкі: у Расійскай Федэрацыі ў адпаведнасці з пастановай урада... пацыенты ўсіх узростаў маюць права на бясплатнае забеспячэнне сумесямі амінакіслот і безбялковымі прадуктамі. Дзеці забяспечваюцца сумесямі амінакіслот за кошт мясцовых бюджэтаў, астатнія пытанні вырашаюцца на месцах (у асноўным прадукты і сумесі для дарослых не кампенсуюцца).

Згодна з інфармацыяй са справаздачы Еўрапейскага таварыства фенілкетанурыі:

Нідэрланды — кошт сумесяў кампенсуецца страхоўкай, прадукты не кампенсуюцца, але пацыенты, якія іх набываюць, маюць падатковыя льготы. Швецыя — кошт сумесяў кампенсуецца дзяржавай, схема кампенсацыі адрозніваецца ў розных рэгіёнах; прадукты кампенсуюцца дзяржавай для дзяцей да 16 гадоў. Іспанія — кошт сумесяў кампенсуецца сістэмай аховы здароўя, у некаторых рэгіёнах кошт прадуктаў часткова кампенсуецца страхоўкай. Вялікабрытанія — кошт сумесяў і нізкабялковых прадуктаў харчавання пацыенты атрымліваюць па рэцэпце: для дзяцей бясплатна, дарослыя

набываюць сумесь і прадукты па рэцэпце з аплатай. Польшча — нацыянальная сістэма аховы здароўя кампенсуе асноўную частку кошту сумесяў; нізкабялковыя прадукты не кампенсуюцца.

Цяпер Міністэрствам аховы здароўя сумесна з зацікаўленымі профільнымі спецыялістамі адпрацавана пытанне магчымасці паляпшэння забеспячэння прадуктамі харчавання грамадзян, хворых на фенілкетанурыю.

У межах рэалізацыі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 ліпеня 2014 года № 360 (у рэдакцыі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 22.12.2018 № 490), пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 20 чэрвеня 2019 года № 406 устаноўлены пералік асобных невылечных захворванняў і пералік тавараў медыцынскага прызначэння і спецыялізаванай харчовай прадукцыі дыетычнага лячэбнага харчавання, якую ўвоззяць на мытную тэрыторыю Еўрапейскага эканамічнага саюза ў Рэспубліцы Беларусь у міжнародных паштовых адпраўленнях і (ці) тых, якія дастаўляюць перавозчыкам, на якія не распаўсюджваецца дзеянне частак першай і другой падпункта 1.1 пункта 1 Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 ліпеня 2014 года № 360. (Маюцца на ўвазе паштовыя адпраўленні з-за мяжы, штомесячны ліміт на якія для фізічных асоб абмежаваны. Хворыя на фенілкетанурыю могуць заказваць неабходныя ім прадукты і сумесі ў замежных інтэрнэт-крамах без ліміту кошту і вагі. — **Аўт.**)

У пералік невылечных захворванняў уключана, у тым ліку, захворванне «фенілкетанурыя», а ў пералік спецыялізаванай харчовай прадукцыі дыетычнага лячэбнага харчавання ўключаны нізкабялковыя прадукты харчавання і сухая сумесь на аснове сумесі амінакіслот без фенілаланіну.

Для ўключэння ў пералік фізічных асоб, якія пакутуюць ад асобных невылечных хвароб, пацыентам неабходна звярнуцца ў дзяржаўную арганізацыю аховы здароўя па месцы жыхарства (месцы знаходжання, вучобы, службы). Пасля атрымання згоды ад

пацыента дзяржаўнай арганізацыяй аховы здароўя ажыццяўляецца перадача неабходных звестак ва ўпаўнаважаную арганізацыю для ўключэння інфармацыі ў Пералік фізічных асоб з наступнай перадачай звестак у мытныя органы.

Назіранне пацыентаў з фенілкетанурыяй ажыццяўляецца ў дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя ў адпаведнасці з клінічнымі пратаколамі дыягностыкі, лячэння і дыспансернага назірання... зацверджаным загадам Міністэрства аховы здароўя ад 7 жніўня 2009 года № 781, а таксама інструкцыяй аб парадку правядзення дыспансерызацыі...

На кансультацыю да ўрача-генетыка і абследаванне пацыенты з фенілкетанурыяй, у тым ліку старэйшыя за 18 гадоў, могуць звярнуцца ў медыка-генетычныя цэнтры (аддзяленні, кансультацыі) па месцы жыхарства і ў дзяржаўную ўстанову «Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Маці і дзіця».

У 2017 годзе апублікаваны Еўрапейскія рэкамендацыі па дыягностыцы і лячэнні фенілкетанурыі. Рэкамендацыя аб падаўжэнні дыеты ў дарослых заснавана на шэрагу даследаванняў, якія перш за ўсё датычацца неўралагічных і кагнітыўных парушэнняў. Дапушчальны ўзроўні фенілаланіну ў крыві ў адпаведнасці з еўрапейскімі рэкамендацыямі залежаць ад узросту пацыента: да 12 гадоў — 120—360 мкмоль/л, старэйшых за 12 гадоў — 120—600 мкмоль/л. Гэта рэкамендаваны ўзровень фенілаланіну пры правядзенні лячэння. Калі такі ўзровень фенілаланіну мае месца без правядзення лячэння, назначэння тэрапіі не патрабуецца...

Амінакіслотныя сумесі і нізкабялковыя прадукты харчавання — гэты тыя неабходныя рэчывы, якія дазваляюць пацыентам з фенілкетанурыяй пазбегнуць кагнітыўных парушэнняў і змен з боку нервовай сістэмы. Міністэрства аховы здароўя плануе здзяйсняць работу па гэтым кірунку ў цесным узаемадзейні з грамадскай арганізацыяй пацыентаў «Беларускае грамадскае аб'яднанне хворых на фенілкетанурыю».

Алена КРАВЕЦ.

Жыццёвінкі

Не бяры чужога

КАЛІ НЕ СПІЦЦА...

Мала радасці, калі старому чалавеку не спіцца. Не бярэ сон, і ўсё тут. Здагадваюся, што тады робяць людзі сталага веку. Адны проста ляжаць у ложку і ўспамінаюць пражытыя дні. Стараюцца, вядома ж, прыгадаць найбольш яркія старонкі, а прэч гоняць усё тое, што апякала некалі сэрца болям, хаця ад такога пазбавіцца не так проста — нават не зважаючы на прайдзены час, не зарастаюць бадыллём горкія здарэнні-выпадкі. Іншыя бяруць у рукі кнігу, насоўваюць на нос акулеры — і чытаюць. Трэція, мусіць жа, ідуць на кухню, гатуюць якую-небудзь страву на снеданне альбо напаўняюць кубак духмяным чаем і сядзяць, смакуючы яго. І чакаюць раніцы...

Ніна Сцяпанаяна, настаўніца-пенсіянерка, прызнаецца:

— Я ж улётку варочаюся-варочаюся ў ложку, галава пухне ад розных думак і ўспамінаў... Тады што я роблю — іду у сад, там у мяне табурэтка пад яблыняй стаіць, спецыяльна занесла, сядваю на яе і радуся жыццю. Такая прыгажосць вакол! Паветра чыстае, свежае, дыхаеш не надыхацца. А вёска дышае. Адпачывайце, адпачывайце, людзі. Мне на працу не ісці, калі сон нагорнецца, магу і ўдзень яго ўважаць.

А калі пачынае віднець, на вуліцы з'яўляюцца першыя людзі, то я хаваюся ад іх у хаце, бо яшчэ чаго добрага, не так мяне зразумеюць. Чаго гэта, скажучы, Сцяпанаяна пад яблыняй кожнага дня сядзіць і сядзіць, ці не здурнела? Не ўсё людзям трэба паказваць, для ўсіх сваю душу не раскінеш... Не будзеш жа ўсім апавядаць, што я, сустрэкаючы новы дзень, зараджаюся такой энергіяй, што мае ногі потым не паспяваюць за галавой. І тое хачу зрабіць, і гэтае. А мне ж ужо дзевяноста першы пайшоў... Не жартачкі. І ведаецца, аб чым больш за ўсё шкадуе? Вельмі многіх вучняў я перажыла... Ноччу пра гэта асабліва думаецца... Тады я адрываю галаву ад падушкі, іду ў сад... На свой табурэт... Там мне намога лягчэй...

Я і сапраўды бачыў тую табурэтку пад яблыняй у садзе Ніны Сцяпанаяны, калі улётку неаднаразова праходзіў каля яе падворка. Аднак, прызнаюся, да споведзі былой настаўніцы не ведаў, для чаго яна там стаіць. Цяпер жа, глыбокай восенню, не відаць табурэткі пад старым, але яшчэ пладавітым дрэвам, лісце з якога асыпалася на дол і ляжыць там залацістым дыванком. Стала холадна, і Ніна Сцяпанаяна занесла яе ў сенцы, мусіць жа. Да цёплых дзён.

Вельмі хацелася б, каб яна, калі ўжо не спіцца, яшчэ не адно лета выносіла гэты табурэт у свой сад...

НАЧНЫЯ СВАЯКІ

Мітрафан дажываў век адзін. Так сталася, што адзіны ягоны сын памёр недзе на чужбіне, а больш дзяцей Бог не даў. Жыў стары сціпла, паліў толькі таннага цыгаркі, гарэлку не ўжываў, калі толькі па вялікіх святах, а ў апошнія гады не трымаў і хатнюю жыўнасць. Яна, праўду кажучы, замянала яму, хоць і сілы яшчэ меліся. Прызвычаіўся стары раз у два гады, калі выпадала яму бясплатна пуцёўка як інваліду другой групы, ездзіць

у санаторыі, а на каго тады пакінеш сваю жывую гаспадарку? Людзей прасіць — не справа гэта, у суседзяў свайго клопату хапае. Паназіраць проста за хатай — гэтая іншая справа. Гэта не цяжка. А цяпер жа ў краме можна набыць усё, чаго толькі душа жадае. Пенсіі хапала, нават яшчэ трохі адкладваў «на чорны дзень».

І той дзень, як яго ні аддалай, надышоў. Пахавалі Мітрафана суседзі побач з Марусяй, яна пайшла ў іншы свет на дзесяць год раней. Пахавалі на тыя грошы, якія пакінуў ён прадбачліва суседцы Кацярыне. Кінуў ёй Мітрафан незадоўга да сыходу і на хату: прыглядай, а знойдуцца добрыя людзі, дык хай жывуць. Без чалавека хата таксама хутка загавее.

Вярнуўшыся з могілак, людзі паабедалі ў Мітрафанавай хаце, казалі некалькі добрых слоў пра яго гаспадара, а потым прыбралі на сталае, патушылі святло, і Кацярына павесіла на дзверы замок.

Замок той нядоўга вісеў. Назаўтра прыехалі на двух легавіках незнаёмыя Кацярыне маладыя людзі, было іх некалькі чалавек, запатрабавалі ў яе ключ, чапярэдне прадставіўшыся сваякамі Мітрафана. Нібыта, як казалі пазней Кацярына землякам, дзеці стрыечнай сястры і брата Марусі. Іх тут раней ніхто ніколі і ў вочы не бачыў. Дзівосы, аднак. Прачулі ж неяк, што памёр Мітрафан. І хто б ім пра тое шапнуў?

Усю ноч у хаце нябожчыка гарэла святло. Вясковыя кабеты не былі б самі сабой, каб не падгледзелі, што там робяць начныя госці. А яны ўсё, што толькі можна, ператрэслі. Шукалі ж, вядома, грошы ці, можа, якія іншыя каштоўнасці.

— А наце дулю вам! — паказала ў бок акна кукіш Кацярына і ўсміхнулася, паглядаючы на суседак. — Мітрафан не такі дурань быў, каб грошы ў сenniку хаваць. У мяне, у мяне яго грошы! І ўсё ў вёсцы пра гэта ведаюць. Самы лепшы помнік суседу паставім! На ўсе яго зберажэнні!.. І нап'ёмся! Так, бабы?

— Абавязкова! — пачула ў адказ.

Начныя госці паехалі пад раніцу. Яны не вярнулі Кацярыне нават ключ, а дзверы ў хату наогул пакінулі адчыненымі. Ды што дзверы — нават святло не выключылі ў пакоі. Ці то для іх яшчэ ноч працягвалася, ці то паспадзяваліся зноў на суседзяў-землякоў?..

УРОК

— Ніколі, унук, не бяры чужога, — Уладзімір Паўлавіч паглядзеў у вочы Паўліку. — Ніколі. Хочаш, я табе раскажу адну гісторыю, тады ты зразумееш, чаму я так кажу?

Унук згодна кінуў.

Яны селі за стол адзін насупраць аднаго — снедаць. Дзед

яшчэ раз паглядзеў на ўнука, сур'ёзна заўважыў яму:

— Пасля ўсяго, што пачуеш, я спадзяюся, што ты аднясеш гэтую цацку назад на тое месца, дзе яна ляжала, — і ён узняўся з-за стала, па-змоўніцку паклаў руку на вквале, яшчэ зусім дзіцячае плячо ўнуку і злёгка тармаснуў яго.

Уладзімір Паўлавіч прыгадаў, як шмат год назад прыехаў з вёскі ў горад і паступіў на завод вучнем токара. Месца яму выдзелілі ў інтэрнаце, і хлапчына вяртаўся туды з вёскі, куды ездзіў на выхадныя дні. Вядома ж, бацькі награзілі яго — як панесці. І бульбы насыпалі, і кусель сала добры загарнулі ў газету, і слоікі з памідорамі і гуркамі запіхнулі ў торбу. Вось тады хлапец і напасіўся ў таксі: падкінь, браток, да інтэрната, а то не данясу свой скарб! З ім адначасова селі і яшчэ два пасажыры — такога ж прыкладна ўзросту, як і сам Валодзька: адзін спераду, а другі — побач з ім на заднім сядзенні. Сусед неўзабаве сышоў, а Валодзька паехаў далей. І тут заўважыў, што незнаёмы пасажыр забыўся побач з ім на сядзенні рукавіцы. Скураныя, цёплыя, яшчэ зусім новенькія. І ён, ні слова ні паўслова не сказаўшы вадзіцелю, прыхапіў іх з сабой, хаця ведаў, што ў той час пры таксаматорным парку працавала бюро забытых рэчаў.

Валодзьку потым доўга мучыла сумленне. Нават і цяпер іншы раз дакарае сябе: навошта так зрабіў, навошта?! Хіба ж у самога не было грошай, каб набыць такія рукавіцы? Ён, шчыра прызнаецца, нават і не надзяваў іх ніколі, а пазней, каб не трапляліся на вочы і не вярталі да непрыемных успамінаў, аддаў іх некаму.

А ўчора ўнук, якому шэсць гадоў споўнілася, прынёс са двара цацачную машынку. Пахваліўся яму, дзядулю: знайшоў. І чамусьці старому ўспомніліся тыя рукавіцы. Расказаўшы Паўліку пра свой нядобры ўчынак, дзядуля прызнаўся:

— А ведаеш, унучак, жыццё потым пакарала мяне: чатыры разы я губляў свае рукавіцы... Куплю — згублю, куплю — згублю... Верыш? І справядліва, мусіць. І рукавіцы ж былі намога лепшыя, чым тыя, якія тады прысвоіў... Ты што-небудзь зразумеў, унучак? Чатыры пары!.. Вось так дорага я заплаціў за чужыя рукавіцы... Мусіць, праўду кажуць людзі: на чужой бядзе не разбагацееш...

Калі Уладзімір Паўлавіч скончыў свой аповед, малы ўзяў цацку і папрасіў, каб дзядуля адчыніў яму дзверы. Стары бачыў, як хлопчык паклаў машынку на лаве перад пясочніцай, паглядзеў на акно, усміхнуўся дзядулю і шпарка пабег да пад'езда...

Васіль ТКАЧОЎ.

Неасабісты суб'екты

Апошняя радойка

Нібы замова ад бяспамяцтва

НЯДАЎНА з дарослай пляменніцай сядзелі на кухні пры свечках, інтэлігентна так пацягвалі з кубкаў глінтвейн і прыгадвалі сваё вясковае дзяцінства. Як весела было заўсёды без камп'ютараў і смарфонаў, якія былі цікавыя прыгоды круглы год — то на лыжах да былой панскай сядзібы паехаць, то на рыбалку са старэйшымі хлопцамі, то сена на далёкую дзялянку сушыць, то радойку пасвіць. Дачка пляменніцы, якой пайшоў адзінаццаты год, з шырока раскрытымі вачыма лавіла кожнае наша слова, нібы расказвалі аб касмічнай экспедыцыі ў іншую галактыку. Пачуўшы пра радойку, перапытала: «Гэта што, грыб такі?» Давялося тлумачыць гэтаму дзіцяці з «пакалення вялікага пальца» пра звычайныя яшчэ для яе бацькоў паняцці... На вачах, але неяк ціха і незаўважна, сышла ў нябыт адна з найцікавейшых для яе непасрэдных удзельнікаў традыцый, асабліва калі ўдзельнікам было ад сямі да сямнаццаці.

ЗВЫЧАЙНА пасля «акцыябарскіх» кароў ужо ў поле не гналі. Але, калі восень здаралася такой цёплай, як сёлета, пасвілі статак ледзь не да першага снегу. І гэта апошняя радойка была як святая, бо не трэба было ісці ў школу: з такой важнай нагоды настаўнікі адпускалі без праблем. А калі шанцавала і кароткі дзень выдаваўся сонечным — увогуле можна было ад душы адпачываць. Паўсюль прасціраліся пожны, на якіх ужо адрасла сакавітая трава ды папрасталі прасыпаная зярняты. Патравы для статак ніякай не было, таму можна было цэлы дзень проста совацца па вялізным полі ўслед за каровамі, дэкламуючы вершы.

Так, вы не паверыце — пасвячы ўвосень радойку, я чытала вершы. Напэўна, збоку гэта выглядала, мякка кажучы, дзіўна — ідзе за каровамі цыбатае дзяўчо з пугай і на ўвесь голас гарлапаніць: «На ніцях белай павуціны прывозіць восень павучкі, яе красёнцы, чаўначкі...» Але так было хораша ад гэтага прастору, ад халаднаватага сонца, ад жоўтага прыціхлага лесу, ад паветра, якое, здавалася, трымціць перад вачыма. Цэлы дзень у гэтым незвычайным харастве і павольнай ляноце — што лепшае можна было прыдумаць?

ЗДАРАЛІСЯ, праўда, і неспадзявана. Аднойчы, калі ўжо збіраліся гукаць: «Додум, кароўкі, додум», збіраць статак і скіроўваць яго ў бок вёскі, кароўкі паміж пагоркамі знайшлі ўчастак позняй саўгаснай капусты, якую яшчэ не паспелі ссекчы. Мы з мамай збіліся з ног, выганяючы іх ад градак з нечаканым пачастункам. Па вясковай вуліцы гналі ўкормленых рагуль ужо ў прыцемках і вельмі перажывалі, ці ўсе яны выйшлі з той капусты, бо палічыць іх было немагчыма (а ў статак хадзіла сорок пяць галоў). Дзякуй богу, абышлось, але мне некалькі дзён здавалася, што малако нашай Зоркі, якая заўсёды ўбівалася ў шкоду самай першай, патыхала капустай.

ВОСЕНЬСКУЮ радойку пасвілі ўдзвюх з мамай або з бабуляй, калі тая была маладзейшая. Абавязкова быў і трэці пастух — сабака. Спачатку аднавокі ганчак Туман, ад якога была не помач, а немач, бо яго паляўнічыя гены прымушалі ганяць цэлы дзень адну і тую ж карову, якая яму

асабліва не падабалася. Нават калі статак спакойна ляжаў, павольна жуоучы, наш сабакка ўсё роўна знаходзіў сваю «любіміцу», паднімаў яе брэхам і пачынаў лётаць за ёй па полі, пэўна, думаючы, што гэта вялікі заяц... Потым з'явіўся Джым, калматы жоўценькі, падобны на лісу, невялікі сабакка, вельмі адданы і паслухмяны — шчанём адабрала яго ў аднакласніка, які нёс жывёліну тапіць. Джым выдатна пасвіў нават без каманды — як толькі якая з кароў адбівалася ад статка, тут жа нёсся да яе са звонкім брэхам. Звычайна парушальніца спынялася, здзіўлена глядзячы на калматае стварэнне, што цяўкае недзе пад нагамі, а пасля на ўсякі выпадак усё ж вярталася да астатніх.

Аднойчы ўвосень, пасвячы радойку, з дапамогай Джыма мы ледзьве не злавілі... лісу. Яна выбегла з-за голых ужо дрэў на ўзлесак зусім блізка ад нас, спынілася і стала нюхаць паветра. Мы з мамай пачалі падкрадвацца да яе ззаду, радасна хапаючы адна адну за рукі і шэптам падзываючы сабаку. Час тады, на пачатку 90-х, быў дэфіцытна-галодны. Налета трэба было ехаць у сталіцу вучыцца, і я, ціхенька набліжаючыся да зверга, ужо ўяўляла, якое будзе ў мяне паліто з шыкоўным лісіным каўняром. Праўда, як злавіць лісу голымі рукамі, мы нават не ўяўлялі, адзіная надзея была на Джыма, які, як на тое, некуды прапаў. «Джым, Джым, дзе ты?» — сіпелі мы на два галасы, баючыся спудзіць «здабычу». Нарэшце наша прапажа з'явілася, кінулася да лісы і... пачала нюхаць з ёй. «Лісой» аказаўся падобны да нашага, але ўсё ж больш — на ляснога зверга, сабака. Следам за ім хутка выйшаў і гаспадар — дзядзька з суседняй вёскі, які сек у лесе яловыя стаяў для маладога саду. Ён доўга стаў на ўзлеску, збантэжана назіраючы, як мясцовая настаўніца з дачкой качаюцца па траве, аж заходзячыся ад смеху, вакол іх з вясёлым брэхам бегае сабака, а наводдаль ходзяць каровы, за якімі ніхто не глядзіць...

НАЛІТА я паступіла ў сталічны ўніверсітэт. Паліто з каўняром мне-такі справілі, праўда, не з лісіным, а з невялікім норкавым. У той жа год мы прадалі Зорку — памочніца паехала вучыцца, мама цэлымі днямі прападала ў школе, бабцы пайшоў восемдзесят сёмы год — і радойку пасвіць было ўжо не трэба. Праз год зімой сарваўся з ланцуга і назаўсёды ўцёк мой верны Джым. Той жа вясной мама ўзяла новага шчанюка, толькі беллага, і назвала яго гэтаксама. Джым-другі быў хоць і харошанькі, але на дзіва бесталковы, і мы ўвесь час казалі: добра, маўляў, што з гэтым дурнем не трэба гнаць кароў у поле... Даўно ўжо няма і яго, няма ў вёсцы кароў, няма ў хаце старэйшых гаспадынь, а іх праўдучка ўжо думае, што радойка — гэта грыб. Нібы не трыццаць гадоў прайшло, а ўсе трыста. Зрэшты, яно і праўда даўно было — у мінулым тысячагоддзі.

І толькі калі позняй восенню прагнае нізкае сонца праз хмары ды рэдкае рудое лісце, аднекуль з памяці самі сабой усплываюць забытыя, здавалася б, радкі: «На ніцях белай павуціны прывозіць восень павучкі...» Ціхенька сам сабе шэпчаш іх, нібы замова ад бяспамяцтва.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению торгового-производственного республиканского унитарного предприятия «БЕЛ-ФАРМАЦИЯ» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже права заключения договора аренды:

Наименование объекта	Лот № 1 Изолированное помещение, наименование – магазин (инв. № 500/D-708048321)	Лот № 2 Изолированное помещение, наименование – офис № 2 (инв. № 500/D-707999482)
Местонахождение объекта	г. Минск, ул. Матусевича, 77-2	г. Минск, ул. Крупской, 17, пом. 39
Общая площадь, кв. м	114,8	82,9
Срок договора аренды	3 года	3 года
Начальная цена права заключения договора аренды, бел. руб. в т. ч. НДС 20 %	485 руб. 03 коп.	350 руб. 25 коп.
Сумма задатка, бел. руб.	48 руб. 50 коп.	35 руб. 03 коп.
Размер ежемесячной арендной платы за сдачу в аренду Объекта, бел. руб.	2 328 руб. 14 коп.	1 120 руб. 81 коп.
Целевое использование имущества	Для осуществления любого вида деятельности, за исключением размещения аптеки	Для осуществления любого вида деятельности, за исключением размещения аптеки
Условия продажи Объекта аукциона	Уборка прилегающей территории	Уборка прилегающей территории

Базовая арендная величина с 01.04.2019 составляет 16,90 бел. руб. В соответствии с подпунктом 2.1 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 29.03.2012 № 150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом» размер базовой арендной величины ежегодно устанавливается Советом Министров Республики Беларусь с учетом изменения индекса потребительских цен за предыдущий год по отношению к предшествующему и применяется с 1 апреля года, в котором он установлен.

Задаток в размере 10 % от начальной цены объекта, перечисляется на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан перечислить арендодателю сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение.

Договор аренды имущества должен быть заключен в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства. Аукцион состоится **18.12.2019 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **16.12.2019 до 16.00** по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17, сайт в сети интернет: www.rlt.by.

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты», г. Борисов, ул. Даумана, 95

№ лота	Инв. номер	Модель оборудования	Наименование оборудования	Начальная цена, без учета НДС* бел. руб.
1	9100352	LENR-40A	Пресс эксцентриковый	1 182,58
2	9060104	6P10	Вертикально-фрезерный станок	2 255,34
3	9060115	6P80Ш	Универсально-фрезерный станок	4 782,54
4	9010516	1M63Ф101	Токарно-винторезный станок	5 009,34
5	9010830	КА-280	Токарно-винторезный станок	2 807,60
6	9050135	5К328А	Зубофрезерный п/автомат	9 707,34
7	9100457	ЛУ630А	Пресс кривошипный	13 190,34
8	9010378	1M63	Токарно-винторезный станок	6 184,37

* Примечание: цена продажи предмета аукциона указывается в договоре купли-продажи с учетом НДС либо по согласованию с продавцом с нулевой ставкой НДС при экспорте товаров в государства-члены ЕАЭС. Задаток 10 % от начальной цены лота перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона
--	--

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия. По лотам №№ 1–7 предыдущее извещение о проведении аукциона было опубликовано в газете «Звязда» от 02.07.2019. По лоту № 8 – в газете «Звязда» от 24.01.2019

Дата и время проведения аукциона	26.11.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	22.11.2019 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона без НДС, бел. руб.
1	1. Производственный корпус, инв. № 70020991, площадь 8 589,3 кв. м; 2. Проезды и площадки заводской территории, инв. № 70020998; 3. Ограждение, инв. № 70021009, сети электроснабжения 0,4 кВТ, инв. № 70021011; 4. Внеплощадочные телефонные сети, инв. № 70021012; 5. Дождевая канализация, инв. № 70021013; 6. Установка для перегонки нефти, инв. № 70021001; 7. Канализация производственно-бытовая, инв. № 70021014; 8. Канализация производственная, инв. № 70021015; 9. Установка для очистки сточных вод, инв. № 70021000; 10. Установка для перегонки нефти, инв. № 70021002; 11. Установка для очистки сточных вод, инв. № 70020999; 12. Внеплощадочные сети дождевой канализации, инв. № 70021016; 13. Внеплощадочные сети производственно-бытовой канализации, инв. № 70021017; 14. Водопровод хозяйственно-питьевой, инв. № 70021018; 15. Внеплощадочные сети водопровода, инв. № 70021019; 16. Противопожарный водопровод, инв. № 70021020; 17. Резервуар для воды, инв. № 70021005	Могилевская обл., Осиповичский р-н, г. Осиповичи, ул. Проектируемая, д. 14	816 060,00	81 606,00	40 803,00
2	1. Административно-бытовой корпус, инв. № 70020992, площадь 2 786,8 кв. м; 2. Проезды и площадки предзаводской территории, инв. № 70020997; 3. Ограждение ж/б, инв. № 70021010		334 320,00	33 432,00	16 716,00
3	Гараж, инв. № 70020993, площадь 424 кв. м		26 110,00	2 611,00	1 305,50
4	Гараж, инв. № 70020994, площадь 320 кв. м		19 320,00	1 932,00	966,00
5	Склад, инв. № 70020974, площадь 43,4 кв. м		2 660,00	266,00	133,00
6	1. Котельная, инв. № 70020972, площадь 33,7 кв. м; 2. Дымовая труба, инв. № 70020973; 3. Емкость, 3,2 м куб., инв. № 70021006; 4. Емкость, 3,2 м куб., инв. № 70021007		4 508,00	450,80	225,40
7	1. Склад металла, инв. № 70020996; 2. Ограждение склада металла, инв. № 70021008		48 580,00	4 858,00	2 429,00

В отношении вышеуказанного имущества проводятся третьи повторные торги. Цена на предмет торгов снижена на 30 %. Окончание приема заявлений в 18.00 29.11.2019 г.

Публикации об аукционе ранее размещались в газете «Звязда» № 206 от 29.10.2019 г., № 169 от 06.09.2019 г.; № 150 от 10.08.2019 г.; № 124 от 05.07.2019 г.

Земельный участок площадью 4,6297 га с кадастровым номером 724850100001001442. Целевое назначение – для размещения объектов промышленности. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником либо единственным участником явился для участия в аукционе и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцати) дней со дня проведения аукциона.

Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона и затрат по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение аукциониста: Лот № 1 – 3 % от начальной цены предмета торгов; Лоты №№ 2–7 – 5 % от начальной цены предмета торгов. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 02.12.2019 г. в 12.00 (регистрация участников с 11.30 до 12.00) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержится на сайте <https://sites.google.com/site/pcjuristcom/torgi>.

До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA30122215570040270000 в Отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника» (Лот № __), проводимом __.2019 г.»

Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектами аукциона. Контактное лицо для осмотра Объектов: Чеслав, тел. 8 (029) 275 60 59.

Дополнительная информация по предметам торгов: Погосова Анаида, тел. 8 (029) 308 28 97, e-mail: a.a.pogosova@tut.by.

Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения.

Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Государственная регистрация договора купли-продажи и объектов недвижимости осуществляется Покупателем за свой счет.

Организатор аукциона	ООО «Фрондера»: ☎ 8 (029) 305 86 50 • e-mail: frondera@mail.ru • сайт https://orgtorg.by
Продавец	РУП «Жилкоммунтехника» в лице антикризисного управляющего ООО «Партнер-консультант» ☎ +375 (29) 698-51-76, +375 (29) 502-77-77, +375 (29) 392-89-06, +375 (17) 395-58-13

ООО «Центр Белинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Раздел и установление порядка пользования земельным участком ✓ Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения ✓ Пересчет долей в связи с изменением капитального строения
--	---

Извещает о проведении аукциона по продаже имущества ОАО «Гомельский радиозавод» 8 (0232) 21 60 07

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, руб. с НДС	Сумма задатка, руб.
1	– Станок токарно-карусельный 1540 с инв. № 983, находящийся по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Обьездная, 9.	70 000,00	7 000,00

Срок и место подачи заявления По 16 декабря 2019 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Дата, время и место проведения аукциона 17 декабря 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Номер р/с для перечисления задатка BY71 BPSB 3012 1783 3901 0933 0000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 15.11.2019 г.

Условия продажи Объекты продаются в собственность. Шаг аукционных торгов – 5 %, заключить договор купли-продажи в течение 20 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона, оплатить стоимость объекта согласно договору купли-продажи. Демонтаж и погрузка имущества по лоту № 1 производится силами Победителя по аукциону. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703
Продавец	ОАО «МЗОР», г. Минск, ул. Октябрьская, 16

Предмет аукциона
Лот № 1
Месторасположение – г. Минск, ул. Октябрьская, 16-16/2, 16/8-16/18, 16/23

Производственная база (одним лотом) в следующем составе: производ. корпус (500/С-49698) 1130,5 кв. м, диспетчерская (500/С-53818) 54,7 кв. м, здание специализир. иного назначения (литейный цех) (500/С-47329) 7664,8 кв. м, производ. корпус (500/С-53224) 4340,5 кв. м, компрессорная (500/С-54017) 473,6 кв. м, электропечь термич. (500/С-54018) 39,8 кв. м, здание весовой (500/С-54019) 24,3 кв. м, административно-хозяйств. корпус (500/С-49697), составные части: проезды, площадки, подкран. путь, дорожки, подпорные стены, бордюры, ограждения, ворота, калитка, лестница.) 2323,4 кв. м, склад (500/С-53297) 2328,4 кв. м, склады (500/С-53808) 895,5 кв. м, склады, гаражи (500/С-53897) 453,6 кв. м, склады, администрат. помещения, агрегатные (500/С-53846) 563,7 кв. м, инженер. корпус (500/С-46093) 3348,6 кв. м, административно-производ. корпус № 4 (500/С-53638) 19710,5 кв. м, склад (500/С-708019487) 2193,5 кв.м., строит. цех (500/С-53845) 507,9 кв. м, насос. станция автоматич. пожаротушения (500/С-54016) 194,4 кв. м, станция очистки сточных вод (500/С-54015) 305,1 кв. м, градирня (500/С-55130) 39,1 кв. м, объекты растительности (деревья – 11 шт., газоны)

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу для размещения объектов иного назначения на праве временного пользования пл. 5,1481 га (срок действия по 31.12.2019). **Ограничения (обременения):** расположен в водоохран. зоне; в охранных зонах электр. сетей, зонах сетей и сооружений водоснабжения, канализации, теплоснабжения, объектов газораспределит. системы, недвижимых материальных историко-культурных ценностей

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 19 047 836,06 бел. руб. (снижена на 30 %)

Лот № 2
Месторасположение – г. Минск, ул. Октябрьская, 16/5

Производственный корпус № 2 (500/С-53630, составные части: проезды, площадки, подкран. пути, дорожки, подпорные стены, бордюр 0,16, ограждения, ворота) 9 755,90 кв. м, объекты растительности (деревья – 14 шт., газоны)

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу для производства машин и оборудования (машиностроения) на праве временного пользования пл. 1,9448 га (срок действия по 31.12.2019). **Ограничения (обременения):** расположен в водоохран. зоне; в охранных зонах электр. сетей, зонах сетей и сооружений водоснабжения, канализации, теплоснабжения, объектов газораспределит. системы

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 2 994 187,74 бел. руб. (снижена на 30 %)

Обременения: площади зданий частично сданы в аренду. Производственный корпус (500/С-53224) и инженерный корпус (500/С-46093), входящие в состав лота № 1, находятся в залоге. Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона.

В соответствии с градостроительным проектом детального планирования, на земельных участках, на которых расположены предметы аукциона, предусмотрено размещение объектов торгово-развлекательного, выставочно-музейного, музейно-просветительского назначения, многоуровневой автостоянки.

На территории лота № 1 расположено защитное сооружение гражданской обороны, которое будет передано покупателю в установленном законодательством РБ порядке с сохранением целевого назначения

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи	20 рабочих дней после проведения аукциона
--	---

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 08.10.2019

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Аукцион состоится 03.12.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 02.12.2019 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1:

– капитальное строение, инв. № 400/С-17193 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – главный производственный корпус), площадью 29971,7 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, состоящее из капитального строения, инв. № 400/Д-152212 (назначение – производственное помещение, наименование – главный производственный корпус), площадью 29418,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-2 и капитального строения, инв. № 400/Д-123114 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – помещение неустановленного назначения), площадью 523,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г-1; капитальное строение, инв. № 400/С-69015 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – автоматическая насосная станция пожаротушения), площадью 160,5 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/2; капитальное строение, инв. № 400/С-69014 (назначение – здание специализированное обрабатывающей промышленности, наименование – КПП-120), площадью 19,6 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г/1; капитальное строение, инв. № 400/С-97344 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 7950,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г, благоустройство территории для обслуживания зданий и сооружений главного производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-86338 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – резервуар для хранения 8 % раствора пенообразователя), объемом 250,0 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-58965 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – резервуар на 1000 куб. м), объемом 1000 куб. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-89988 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – площадка под емкости), площадью застройки 119,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; капитальное строение, инв. № 400/С-85888 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженностью 586,05 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-97346 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 325,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию главного производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-89982 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1940,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-97338 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 1189,75 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая сеть к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-89983 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внеплощадочная напорная канализация), протяженностью 243,80 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-55845 (назначение – сооружение специализированное энергетика, наименование – внеплощадочная кабельная линия, напряжением 10 кВ), протяженностью 1018 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-74384 (назначение – сооружение специализированное связи, наименование – внутриплощадочная телефонная канализация), протяженностью 193,20 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-121799 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженностью 206,65 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, водопроводная сеть от врезки до КНС, здания насосной станции и производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-74876 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный пожарный водопровод), протяженностью 991,36 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-97384 (назначение – сооружение специализированное энергетика, наименование – внутриплощадочная сеть наружного освещения), протяженностью 420,40 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная сеть наружного освещения зданий и сооружений главного производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-97380 (назначение – сооружение специализированное энергетика, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протя-

женностью 353,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к зданиям и сооружениям главного производственного корпуса; капитальное строение, инв. № 400/С-97392 (назначение – сооружение специализированное энергетика, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 473,70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10 кВ до ТП-1, от ТП-1 до ТП-2; капитальное строение, инв. № 400/С-55838 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная напорная канализация), протяженностью 277,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-55842 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный производственный водопровод), протяженностью 1305,15 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; капитальное строение, инв. № 400/С-85887 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мостовое сооружение), протяженностью 48,00 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ марки ААБлЗ*95, протяженностью 155 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; внутриплощадочная кабельная линия 0,4 кВ марки АВБШВ, протяженностью 70 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; пункты и шкафы распределительные – 68 единиц; камера КСО-272 – 5 единиц; трансформаторная подстанция – 3 единицы; панель ЩО-7024; трансформатор масляный – 6 единиц; трансформаторные ящики КРУ-821-00848 – 2 единицы; вентилятор центробежный – 7 единиц; камера орошения – 7 единиц; кондиционер – 6 единиц; бункер пилеулавливающий – 8 единиц; дизель-генератор ДГА-3-48; тую – 3 единицы; липа – 4 единицы.

Лот № 1 расположен на земельных участках: кадастровый номер 44010000002000562, площадью 4,8205 га (назначение – обслуживание зданий и сооружений главного производственного корпуса) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121Г; кадастровый номер 44010000002006864, площадью 0,0078 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 44010000002006865, площадью 0,0016 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; кадастровый номер 44010000002006867, площадью 0,0073 га (назначение – земельный участок для обслуживания пешеходного моста) по адресу: г. Гродно, ул. Максима Горького, 121.

Начальная цена продажи – 2 551 784,24 руб. (два миллиона пятьсот пятьдесят одна тысяча семьсот восемьдесят четыре рубля двадцать четыре копейки) с учетом НДС.

Сумма задатка – 127 589 руб. (сто двадцать семь тысяч пятьсот восемьдесят девять рублей)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1 % от конечной цены продажи объекта. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – РУП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 26 ноября 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://grodnoinfo.by/auktion/uchastniku>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 14.02.2019 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 22 ноября 2019 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoinfo.by/>

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир» (продавец) извещает о проведении 18 декабря 2019 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС, бел. руб.
Местонахождение имущества: г. Гомель, ул. Севастопольская, 106			
1	Этикетировочный автомат SIRIO 9T.S3.E3+U (инв. № 4504844), г. в. 2002, мощность – 3 кВт	36 840,00	1 842,00
2	Этикетировочный автомат (роторного типа) модель 12T.S2.E3+U (инв. № 450666), г. в. 2000, мощность – 5,5 кВт	36 840,00	1 842,00
3	Моноблок «Розлив + Укупорка» модель MO LD 20/4 VA (инв. № 450995), г. в. 2006, производительность – 6000 бут./час, мощность – 5,5 кВт, пр-во Италии «CIMES»	57 120,00	2 856,00
4	Автомат инспекционный модель АИ-375/1000 (инв. № 450916), г. в. 2005	5 640,00	282,00
5	Орбитальная бракеражная (инспекционная) машина модель BR14 (инв. № 4501204), г. в. 2006	20 880,00	1 044,00
6	Элеватор пневматический для колпачков модель EP300 (инв. № 4501205), г. в. 2006	2 640,00	132,00

Продавец: ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир», г. Гомель, ул. Севастопольская, 106. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8(0232) 37-11-51, 8(033) 315-16-17 – Леховец Сергей Петрович. **Шаг аукционных торгов – 5 %. Для участия в аукционе необходимо:** 1) Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Гомельский ликеро-водочный завод «Радамир»):** р/с BY86 BLBB 3012 0400 0783 1600 1007 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНН 400078316, БИК BLBBVY2X, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **15 ноября 2019 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прiem заявлений для участия в аукционе заканчивается 16 декабря 2019 г. в 16.00. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Подача документов по почте не допускается. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.**

Для участия в аукционе представляются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти)** рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **20 (двадцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола. **Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.** Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы».** **Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232)23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8(029)126-66-62.**

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего частного предприятия «Аналитик-центр» в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества ОАО «Молодечнолес» в составе:

ОБОРУДОВАНИЕ:

№ лота	Наименование объекта	Инвентарный номер согласно данным бух. учета	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Сумма задатка (10 %), бел. руб.
1	Резак ацетиловый		72,00	7,00
2	Компьютеры (4 шт.), принтер Canon MF44101, ПЭВМ «Сильвердо» LG (2 шт.), факсы «Панасоник» (3 шт.), набор «Премьер-1», мебель, спецодежда, котел стационарный, трансформатор ТС-10 КВ, шкаф КТП-25/10		597,21	59,00

С подробным списком имущества можно ознакомиться у организатора торгов.

Стоимость лота № 1 снижена на 10 %.

Стоимость лота № 2 снижена на 50 %.

НЕДВИЖИМОЕ ИМУЩЕСТВО:

№ лота	Наименование объекта, сведения о земельном участке (площадь, кадастровый номер)	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
3	Здание РММ (инв. № по бух. учету 01-184), общ. пл. 972,1 кв. м, здание конторы (инв. № по бух. учету 01-178), общ. пл. 110 кв. м, здание склада (инв. № по бух. учету 01-179), общ. пл. 253,4 кв. м, здание арочного сооружения (инв. № по бух. учету 05-574), общ. пл. 136,8 кв. м, здание столовой (инв. № по бух. учету 01-019), общ. пл. 64,5 кв. м, здание столовой (инв. № по бух. учету 11-153), общ. пл. 135,3 кв. м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 224050100002000633 площадью 1,3286 га по адресу: Витебская область, г. Поставы, ул. Возкальная	64 791,81	6 479,00

Стоимость лота № 3 снижена на 90 %.

ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ:

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Сумма задатка (10 %), бел. руб.
4	Дебиторская задолженность в размере 181 715,81 белорусского рубля	6 541,77	654,00

Со списком дебиторов можно ознакомиться у организатора торгов.

Стоимость лота № 4 снижена на 90 %.

Условия аукциона:

– имущество приобретается на условиях 100 % предплат и оплаты Покупателем (единственным участником) аукциона комиссионного вознаграждения банку за проведения данного платежа; – на Покупателя возлагаются расходы, понесенные организатором торгов при проведении торгов по продаже имущества должника, в том числе оплата за размещение сведений о торгах в СМИ; – Покупатель обязан за свой счет принять приобретаемое имущество, в том числе осуществление вывоза, хранения, погрузочно-разгрузочных работ, демонтажа; – на Покупателя возлагается обязанность по реформированию (в ГАИ, военкомате), снятию и постановке на учет приобретаемого имущества за свой счет. В соответствии с абзацем 4 п. 1.2 Указа Президента Республики Беларусь от 05.02.2013 № 63 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)» государственная регистрация создания капитальных строений, которые выставлены на торги без наличия документов, будет осуществляться в установленном порядке по заявлению покупателя и за его счет.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК ВР5BVB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение в размере 10 % от цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления на участие в торгах с приложением следующих документов:

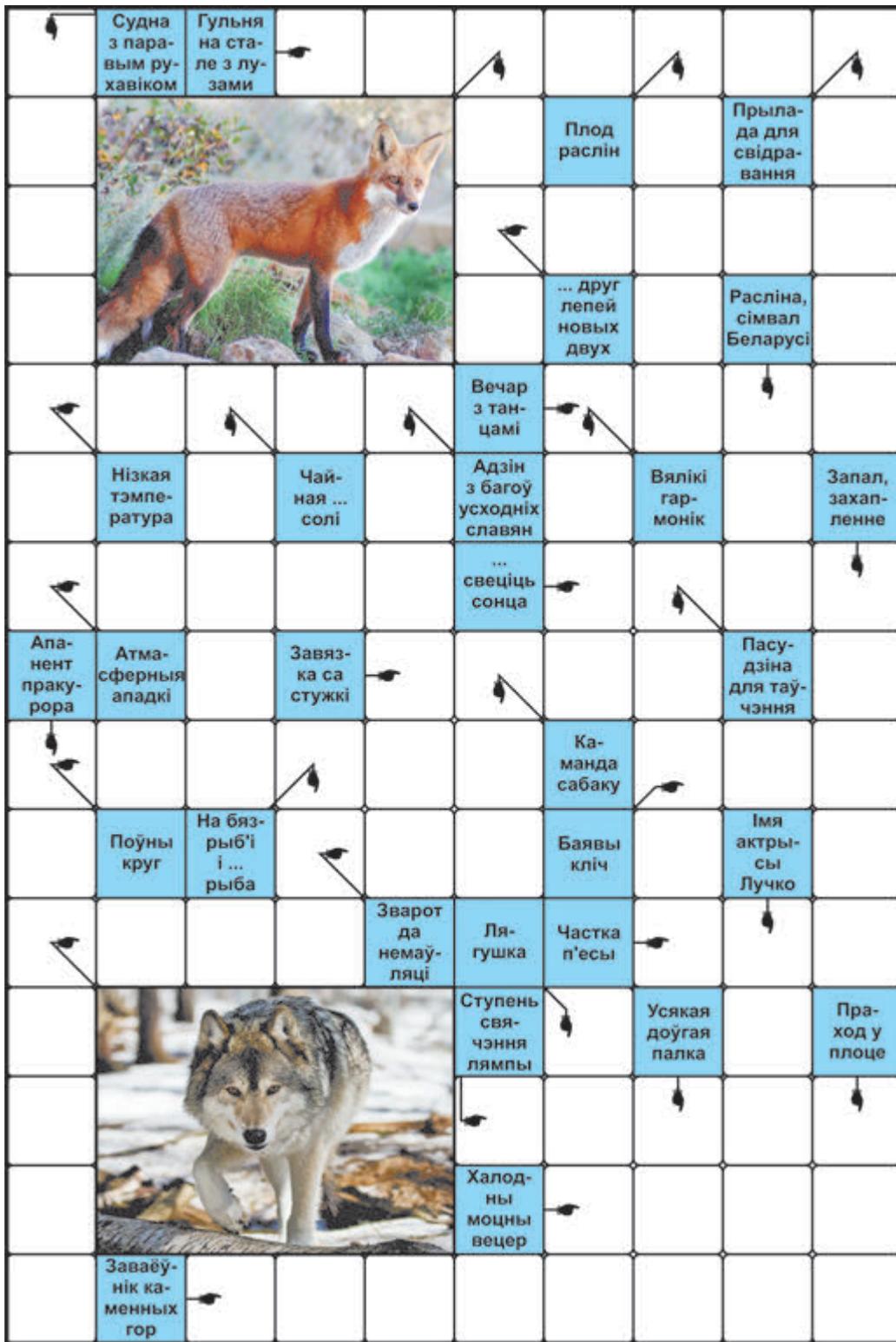
– заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов; – для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования); – для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования); – для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования); – для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц. Участником, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяются условиями о проведении торгов, ознакомиться с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 11.09.2019, 15.10.2019. Аукцион состоится **02.12.2019 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.11.2019 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

СКАНВОРД

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
Па гарызанталі: Більерд, Стары, Холад, Балъ, Дождж, Яона, Бант, Абарот, Ура, Агу, Воук, Акт, Накал, Бора, Скапаляз, **Па вертыкалі:** Параход, Ліса, Ппада, Дрыль, Лыжка, Дажбог, Банн, Лен, Ступа, Азарг, Агу, Адракат, Рак, Кпапа, Жаба, Кол, Лаз.

Склаў
Юрый ФАЛІНСКІ,
 г. Мінск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.36	17.11	8.35
Віцебск —	8.31	16.56	8.25
Магілёў —	8.26	17.01	8.35
Гомель —	8.17	17.04	8.47
Гродна —	8.50	17.28	8.38
Брэст —	8.45	17.34	8.49

Месяц

Поўня 12 лістапада.
 Месяц у сузор'і Рака.

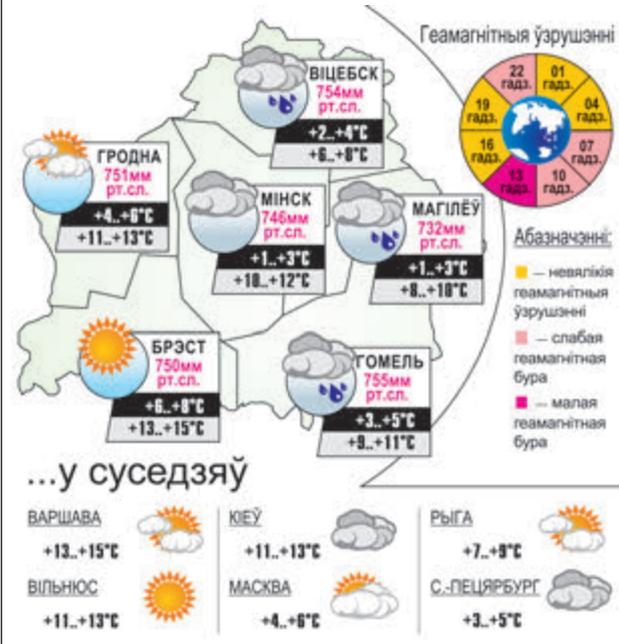
Імяніны

Пр. Канстанціна,
 К. Амеліі, Марыі,
 Альберта, Артура,
 Леапольда.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Пашанцавала тым, каму цяпер за 40.

Столькі глупстваў у малодасці нарабілі, а доказу няма, таму што ў той час не было інтэрнэту.

А быў жа практычна здаровы, пакуль... у медыцынскіх цэнтры не даведаліся, што я фінансавы дырэктар буйнога холдынга.

— Па статыстыцы, мужчыны здраджваюць у тры разы часцей, чым жанчыны. Пра што гэта сведчыць?
 — Пра тое, што статыстыку збіраў жанчына.

Джэніфер Эністан трапіла ў Кнігу рэкордаў Гінеса як уладальніца самага прыгожага былога мужа.

caricatura.ru

Даты

Падзеі

Людзі

15 ЛІСТАПАДА

1884 год — нарадзіўся Мацвей Іванавіч Яворскі, гісторык, акадэмік НАН Беларусі (1928), акадэмік Усеўкраінскай акадэміі навук (1929), доктар гісторыі культуры (1929), прафесар. У 1930-м пазбаўлены звання акадэміка.

Арыштаваны ў 1931-м, расстраляны ў 1937 годзе. Рэабілітаваны ў 1989-м. У 1991 годзе адноўлены ў званні акадэміка АН Украіны і ў 1994-м — АН Беларусі.

1924 год — нарадзіўся Анатоль Ільіч Зосік, поўны кавалер ордэна Славы. У Вялікую Айчынную вайну на фронце з сакавіка 1944-га. Удзельнік вызвалення Беларусі, Польшчы, баёў у Германіі. Камандзір стралковага аддзялення сяржант Зосік вызначыўся ў баях на тэрыторыі Польшчы і Германіі. Да 1975 года працаваў у органах МУС Беларусі. Памёр у 2003 годзе.

1925 год — у Мінску ў эфір выйшла першая перадача беларускага радыё. Радыёстанцыя РВ-10 імя Сайнаркама БССР стала транспараваць перадачы ў радыусе да 300 кіламетраў працягласцю 30 хвілін у суткі. У Беларусі стала фарміравацца радыёперадавальная сетка.

1939 год — нарадзіўся Міхаіл Аляксандравіч Слямнёў, беларускі філосаф, доктар філосафскіх навук (1982), прафесар (1982), заслужаны дзеяч навукі Беларусі (1989). У 1962 годзе скончыў Віцебскі

педагагічны інстытут. З 1971-га працаваў у Інстытуце філосафіі і права АН Беларусі, у Віцебскім педагагічным інстытуце, з 1990-га дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, старшыня камісіі па нацыянальнай палітыцы і міжнацыянальных адносінах, з 1995-га генеральны консул Рэспублікі Беларусь у Беластоку (Польшча). З 1998 года загадчык кафедры ў Віцебскім філіяле Інстытута сучасных ведаў, з 2007-га — у Віцебскім універсітэце. Аўтар навуковых прац па праблемах логікі, метадалогіі навуковага пазнання і філосафскім аспекце прыродазнаўства.

1954 год — нарадзіўся Уладзімір Васілевіч Гладкевіч, беларускі графік і жывапісец. Аўтар станковых графічных твораў «Вяртанне Францыска Скарыны», «Хворыя воблакі», аформіў і праілюстраваў паэму «Тарас на Парнасе».

1874 год — нарадзіўся Аўгуст Крог, дацкі навуковец-фізіялаг, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіялогіі і медыцыне (1920). Адкрыў механізм рэгуляцыі капілярнага кровазвароту і ўстанавіў яго значэнне для абмену рэчываў. Памёр у 1949 годзе.

1884 год — з ініцыятывы канцлера Германіі Ота фон Бісмарка ў Берліне адкрылася міжнародная канферэнцыя 14 дзяржаў Заходняй Еўропы па афрыканскіх пытаннях, якая накіравала каланіяльны захоп Афрыкі і пацвердзіла формы размеркавання і ўласнасці на зямлю, што існавалі дагэтуль. Канферэнцыя скончылася 26 лютага 1885 года.

1904 год — амерыканец Кінг Кэмп Жылет запатэнтаваў брытву са зменнымі лезамі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае міністэрствам інфармацыі рэспублікі беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс);

адрэаду: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

тэлеграфныя рэкламы
 тэл./факс: 287 17 79,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):

zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3880.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

14 лістапада 2019 года.

Даступна і зразумела

Як фарміруецца парламент і які тэрмін паўнамоцтваў народных абраннікаў, даведаецеся з нашай інфаграфікі.

стар. 2

Хто стаў сенатарам?

ЦВК агучыў вынікі выбараў у верхнюю палату беларускага парламента, а «МС» паглядзела, хто ёсць хто.

стар. 3

Першыя бюлетэні

Як стартвала датэрміновае галасаванне ў Гомелі, чытайце ў рэпартажы нашага ўласнага карэспандэнта.

стар. 4

Ад шампіньёнаў да рыкоты

Дэпутаты паглядзелі, як мясцовыя ўлады садзейнічаюць развіццю малага і сярэдняга бізнесу ў Шчучынскім раёне.

стар. 14

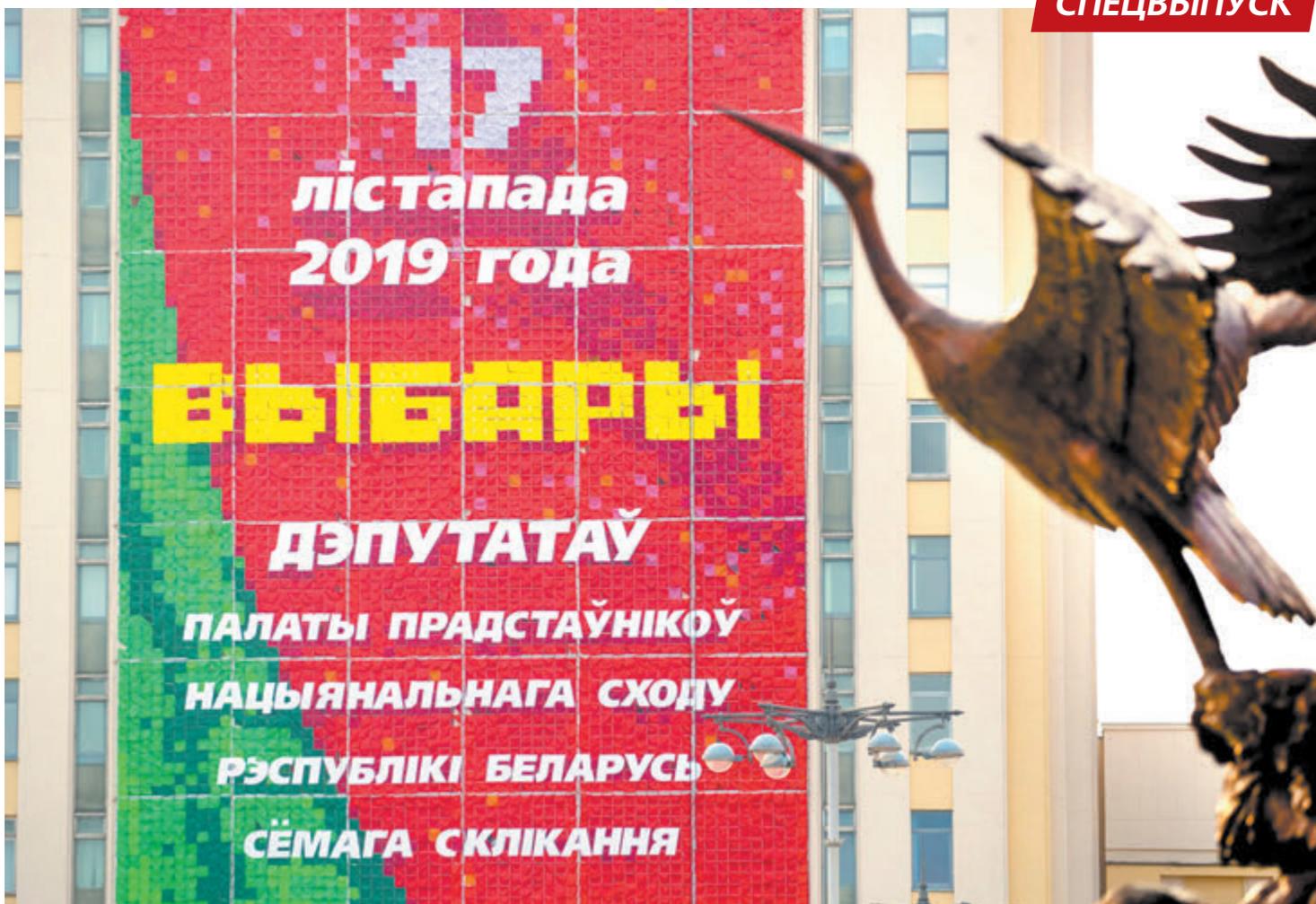
Крокі да экалогіі

Навошта ў Беларусі распачалі ўнікальную вытворчасць упакоўкі з... кукурузы?

стар. 16

СПЕЦВЫПУСК

ВЫБАР КОЖНАГА

Ужо зусім хутка стане вядомы склад новага парламента: выбары ў верхнюю палату прайшлі 7 лістапада, і іх вынікі ўжо абвешчаны ЦВК, а 17 лістапада — у асноўны дзень усенароднага галасавання — грамадства вызначыцца са сваімі прадстаўнікамі ў ніжнюю палату. Ад таго, хто будзе працаваць над заканатворчасцю, залежыць многае... Без пафасу кажучы, але наша будучыня: вядома, дзейнасць парламента закранае ўсе сферы нашага грамадства, таму так важна, каб ён складаўся з прафесіяналаў у сваёй галіне справы.

І сённяшні нумар мы амаль цалкам прысвяцілі тэме парламенцкіх выбараў: вы даведаецеся, як фарміруецца парламент, каго абралі дэпутаты Саветаў базавага ўзроўню ў палату тэрытарыяльнага прадстаўніцтва, як адбываецца датэрміновае галасаванне на выбарчых участках у рэгіёнах. А яшчэ мы спыталі вядомых персон і самых звычайных выбаршчыкаў, якімі якасцямі, з іх пункту гледжання, павінен валодаць сапраўдны дэпутат, і падрыхтавалі «сярэдні» партрэт кандыдата на статус народнага абранніка. Больш падрабязна — на стар. 2—13.

ТРЭБА ВЕДАЦЬ!

Галасую — як, дзе, калі?

Толькі ў першы дзень датэрміновага галасавання на парламенцкіх выбарах прагаласавала амаль пяць працэнтаў выбаршчыкаў

Прагнозы старшыні Цэнтральнай камісіі Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзіі ЯРМОШЫНАЙ спраўджваюцца: беларусы аддаюць перавагу датэрмінаваму галасаванню, каб вызваліць адзіны на тыдні выхадны. Толькі 12 лістапада прагаласавала 4,69 працэнта грамадзян. У электаральныя лідары выйшла Віцебшчына — там на ўчасткі за першы дзень прыйшло 5,52 працэнта выбаршчыкаў.

І ўсё ж галоўны дзень у выбарчай кампаніі — нядзеля 17 лістапада. І паколькі ён

яшчэ і вельмі адказны, у выбаршчыкаў часам з'яўляюцца пытанні. Як правільна аддаць свой голас, калі ісці на ўчастак і што рабіць, калі памыліўся ў бюлетэні? Вывучаем разам інфармацыю ЦВК і даём адказы.

— У нядзелю я буду дома, ужо запланавана паход на выбары. Калі ісці і што трэба ўзяць з сабой?

— Галасаванне ў дзень выбараў праводзіцца з 8 да 20 гадзін. На участках для галасавання, утвораных у воінскіх часцях, санаторыях, прафілакторыях, дамах адпачынку, бальніцах і іншых арганізацыях аховы здароўя, якія аказваюць медыцынскую дапамогу ў стацыянарных умовах, участковыя камісіі могуць аб'явіць галасаванне

скончаным раней за 20 гадзін, калі прагаласавалі ўсе выбаршчыкі, уключаныя ў спіс.

Для галасавання выкарыстоўваюцца стацыянарныя (у памяшканні для галасавання) і пераносныя (для выбаршчыкаў, якія па стане здароўя ці іншых уважлівых прычынах не могуць прыйсці ў дзень выбараў у памяшканне для галасавання) скрыні.

Бюлетэнь выдаецца грамадзяніну пры паказе пашпарта альбо ваеннага білета, службовага пасведчання работніка дзяржаўнага органа, пасведчання кіроўцы, пенсійнага пасведчання, пасведчання інваліда (з фота), студэнцкага білета, даведкі органаў унутраных спраў, якая пацвярджае асобу ў выпадку страты пашпарта.

стар. 13

ПАРЛАМЕНТ БЕЛАРУСІ

Парламент — Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь — прадстаўнічы і заканадаўчы орган — складаецца з Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі.

Тэрмін паўнамоцтваў — 4 гады

Палата прадстаўнікоў (ніжняя палата парламента)

Склад —
110 дэпутатаў

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў абіраюцца непасрэдна грамадзянамі

Дэпутатам Палаты прадстаўнікоў можа быць грамадзянін Беларусі, які дасягнуў 21-гадовага ўзросту

Савет Рэспублікі (верхняя палата парламента)

Склад —
64 прадстаўнікі

Членаў Савета Рэспублікі абіраюць дэпутаты мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню (ад кожнай вобласці і горада Мінска па восем членаў), восем — прызначаюцца Прэзідэнтам

Членам Савета Рэспублікі можа быць грамадзянін Беларусі, які дасягнуў 30-гадовага ўзросту і жыве на тэрыторыі адпаведнай вобласці, горада Мінска не менш за 5 гадоў.

Калі галасаванне?

У Палату прадстаўнікоў —
**17 лістапада
2019 года**

У Савет Рэспублікі —
**7 лістапада
2019 года**

На думку старшыні Цэнтральнай камісіі Беларусі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзіі ЯРМОШЫНАЙ, выбары прайшлі ў прыўзнятай атмасферы, дастойна і з яркімі выступленнямі.

«Яны не проста адбыліся ў дзень дзяржаўнага свята, а традыцыйна суправаджаюцца святочнымі мерапрыемствамі кшталту канцэртаў, у пэўным плане з'яўляюцца пафаснымі — у добрым сэнсе гэтага слова», — сказала кіраўнік ЦВК журналістам перад пасяджэннем.

Лідзія Ярмошына, якая прысутнічала на выбарах у Магілёве, цалкам задаволена працэсам галасавання. Па водгуках членаў ЦВК, якія прысутнічалі ва ўсіх абласцях і Мінску, у іншых рэгіёнах выбары прайшлі аналагічна.

Чвэрць новага Савета Рэспублікі склалі жанчыны, адзінаццаць членаў працягнуць работу з дзейнага склікання, адзін выбраны член сёння з'яўляецца дэпутатам Палаты прадстаўнікоў. Яшчэ восем членаў верхняй палаты беларускага парламента мае права назначыць кіраўнік дзяржавы.

У пасяджэннях дэпутатаў мясцовых Саветаў базавага ўзроўню ў абласцях і пасяджэнні дэпутатаў Мінскага гарадскога Савета ўдзельнічала значна больш за палову агульнай колькасці дэпутатаў, выбраных у адпаведныя Саветы. Ад кожнага мясцовага Савета базавага ўзроўню на пасяджэннях прысутнічала больш за чвэрць дэпутатаў.

Такім чынам, усе неабходныя патрабаванні пры правядзенні пасяджэнняў вытрыманы, дакументы ў Цэнтрвыбаркам паступілі своечасова. Асаблівых меркаванняў членаў падліковых камісій і заяў іншых асоб аб парушэннях патрабаванняў Выбарчага кодэкса падчас галасавання і падліку галасоў камісія не атрымала. Гэта адзначыла **сакратар Цэнтрвыбаркама Алена ДМУХАЙЛА**.

«Усе кандыдаты ў члены Савета Рэспублікі ад абласцей і Мінска атрымалі вялікую падтрымку сваіх дэпутатаў. У сярэднім ад 90 да

АКЦЭНТ

У Мінскай гарадской ратушы адбылося пасяджэнне Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў па выбарах членаў Савета Рэспублікі. Перад галасаваннем усе восем кандыдатаў агучылі свае праграмы.

Савет Рэспублікі, як вядома, з'яўляецца палатай тэрытарыяльнага прадстаўніцтва, а яго асноўная функцыя — законатворчасць. Наяўнасць у новым складзе верхняй палаты кваліфікаваных юрыстаў са шматгадовым і багатым досведам работы ў розных галінах права — залог поспеху яго дзейнасці. Таму паўторнае выбранне старшыні Беларускай рэспубліканскай калегіі адвакатаў Віктара ЧАЙЧЫЦА ўяўляецца лагічным. Ён, дарэчы, у папярэднім скліканні Савета Рэспублікі пра-

РОЗНЫЯ ЁЗРОСТЫ, РОЗНЫЯ СФЕРЫ

На пасяджэнні ЦВК зарэгістраваны 56 членаў Савета Рэспублікі сёмага склікання

100 працэнтаў дэпутатаў базавага ўзроўню, якія ўдзельнічалі ў пасяджэнні, падтрымлівалі вылучаных кандыдатаў», — дадала яна.

Алена Дмухайла паведаміла, што палова выбраных членаў Савета Рэспублікі мае ўзрост паміж 50 і 60 гадамі. Трое сенатараў маладзейшыя за сорок гадоў, чацвёрта — старэйшыя за шэсцьдзясят, 37 працэнтаў — асобы ва ўзросце ад 40 да 50 гадоў.

«Узроставае прадстаўніцтва аптымальнае», — лічыць Алена Дмухайла.

Прадстаўляюць выбраныя члены Савета Рэспублікі розныя сферы дзейнасці. Больш за ўсё сенатараў — 41 працэнт — традыцыйна занятыя ў сферы адукацыі, культуры, навукі і аховы здароўя. Амаль адзінаццаць працэнтаў сенатараў прадстаўляюць прамысловасць, транспарт і будаўніцтва, каля адзінаццаці працэнтаў членаў верхняй палаты — сельскую гаспадарку.

Калі казаць па персаналіях больш дакладна, хіба што варта пералічыць прозвішчы ўсіх абранага членаў Савета Рэспублікі новага склікання, інфармацыя пра якіх размешчана на сайце ЦВК. Такім чынам, інтарэсы **Брэсцкай вобласці** будуць прадстаўляць цяперашні старшыня абласнога Савета дэпутатаў **Юрый НАРКЕВІЧ**, а таксама яго калега па дэпутаткім корпусе — старшыня **Жабінкаўскага** раённага Савета дэпутатаў **Анатоль ШАЛТАНЮК**. Абраны ў якасці сенатараў **Аляксандр КАРПІЦКІ**, галоўны ўрач абласной бальніцы; **Рыгор ПРАТАСАВІЦКІ**, старшыня Столінскага раённага выканаўчага камітэта; **Ірына САЧКОЎСКАЯ**, загадчыца натарыяльнай канторы горада Пінска, і **Тамара ШАТЛІКАВА**, старшыня абласной калегіі адвакатаў. Сферу вытворчасці гэтага

рэгіёна прадставяць генеральны дырэктар ААТ «Птушкафабрыка «Дружба» **Васіль МАРКЕВІЧ** і дырэктар ААТ «Парахонскае» **Уладзімір ХРАЛЕНКА**.

Віцебшчыну ў верхняй палате беларускага парламента зноў будуць прадстаўляць сенатары, якія працавалі ў папярэднім скліканні, — **Юрый ДЗЕРКАЧ**, загадчык галоўнага ўпраўлення па ахове здароўя аблвыканкама, **Алена ПАНЦЮХОВА**, дырэктар РУП «Тэлерадыёкампанія «Віцебск», і **Анатоль ШЧАСНЫ**, рэктар Віцебскага дзяржаўнага ордэна Дружбы народаў медыцынскага ўніверсітэта. Сярод новых імёнаў — **Дзмітрый ДЗЯМІДАЎ**, старшыня Наваполацкага гарвыканкама; **Алег ЖЫНГЕЛЬ**, начальнік рэгіянальнай дырэкцыі па Віцебскай вобласці ААТ «Беллаграпрамбанк»; **Ірына ЛЯЎКОВІЧ**, начальнік галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг аблвыканкама; **Уладзімір МАЦВЕЕЎ**, генеральны дырэктар КПРБУП «Віцебскаблдарбуд», і **Таццяна ПАЛУШКІНА**, дырэктар Полацкага каледжа Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Гомельскую вобласць у Савец Рэспублікі будуць прадстаўляць **Таццяна АБЕЛЬ**, мастацкі кіраўнік заслужанага аматарскага калектыва Рэспублікі Беларусь народнага цырка імя **Валерыя Абеля**; **Уладзімір КАТОВІЧ**, загадчык аддзялення мікрахірургіі вока № 1 абласной спецыялізаванай клінічнай бальніцы; **Аляксей НЯВЕРАЎ**, старшыня абласнога аб'яднання арганізацый прафсаюзаў, якія ўваходзяць у Федэрацыйны прафсаюз Беларусі; **Алег СЛІНЬКО**, дырэктар КСУП «Саўгас-камбінат «Зара»; **Ала СМАЛЯК**, старшыня абласной арганізацыі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа;

Фота БелТА

Андрэй ШЫШКІН, галоўны рэдактар рагачоўскай раённай газеты «Свабоднае слова»; **Фелікс ЯШКОЎ**, начальнік Гомельскай митні. Другое скліканне запар у якасці сенатара будзе выконваць свае функцыі **Аляксандр ЛЯХАЎ**, генеральны дырэктар дзяржаўнага вытворчага аб'яднання «Беларуснафта» — генеральны дырэктар РУП «Вытворчае аб'яднанне «Беларуснафта».

Гродзеншчыну ў 7-м скліканні прадставяць два члены Савета Рэспублікі папярэдняга склікання: рэктар дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта **Віктар СНЯЖЫЦКІ** і старшыня сельскагаспадарчага вытворчага кааператыва «Азёры» **Гродзенскага** раёна **Аляксандр ШЫШКО**. Ад сферы прамысловай вытворчасці і пераапрацоўкі абраны **Валянцін БАЙКО**, намеснік дырэктара па развіцці сумеснага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Контэ Спа». Астатнія сенатары ад гэтага рэгіёна прадстаўляюць сацыякультурную сферу: **Віктар ЛІСКОВІЧ**, на-

меснік старшыні аблвыканкама, які курьёра адпаведны кірунак; **Ігар ГЕДЗІЧ**, дырэктар абласнога драматычнага тэатра; **Алег РАМАНАЎ**, першы прарэктар **Гродзенскага** дзяржуніверсітэта імя **Янкі Купалы**; **Эльвіра САРОКА**, дырэктар **Навагрудскага** дзяржаўнага сельскагаспадарчага прафесійнага ліцэя, і **Кацярына СЕРАФІНОВІЧ**, галоўны рэдактар «Лідскай газеты».

Што датычыцца **Магілёўшчыны**, то ад гэтага рэгіёна былі абраны **Віктар АНАНІЧ**, старшыня праўлення ААТ «Ашчадны банк «Беларусбанк»; **Дзмітрый ВАРАНЮК**, першы сакратар ЦК грамадскага аб'яднання БРСМ; **Алег ДЗЯЧЭНКА**, прарэктар па вучэбнай рабоце **Магілёўскага** дзяржаўнага ўніверсітэта імя **А. А. Куляшова**; **Ігар КАСКО**, галоўны ўрач абласной дзіцячай бальніцы; **Аляксей КУШНАРЭНКА**, генеральны дырэктар дзяржаўнага вытворчага аб'яднання па паліве і газіфікацыі «Белпаліўгаз»; **Валерый ПАЛІШЧУК**, начальнік **Магілёўскага** інстытута

МУС Беларусі, і **Алег ПОРТНІК**, дырэктар УКСП «Саўгас «Дабраволец». А **Сяргею АНЮХОЎ-СКАМУ**, дырэктару ААТ «Чырвоны Харчавік», дэпутаты Саветаў базавага ўзроўню зноў даверылі прадстаўляць інтарэсы свайго рэгіёна ў верхняй палате беларускага парламента — другое скліканне запар.

Ад **Міншчыны** ў Савет Рэспублікі абралі старшыню абласнога Савета дэпутатаў **Наталлю ЯКУБЦКУЮ**. Пераемнасць традыцый у новым скліканні будуць працягваць **Іван ГАЛАВАТЫ**, генеральны дырэктар ААТ «Беларуськалій», і **Алег СУКОНКА**, дырэктар РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя **М. М. Аляксандрава**. **Дарэчы**, прадстаўляць рэгіён у верхняй палате беларускага парламента будзе і дэпутат Палаты прадстаўнікоў 6-га склікання **Валерый ГАЙДУКЕВІЧ**. Сярод новых імёнаў — **Аляксандр БАЧЫЛА**, начальнік галоўнага ўпраўлення юстыцыі **Мінаблвыканкама**; **Алена ЗЯБЛІКАВА**, старшыня **Барысаўскага** раённага аб'яднання арганізацый прафсаюзаў, якія ўваходзяць у ФПБ; **Каліна КАПУЦКАЯ**, дырэктар **СШ № 14** Маладзечна, і **Уладзімір ЛУК'ЯНАЎ**, генеральны дырэктар ААТ «Агракамбінат «Дзяржынскі».

Першая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі сёмага склікання павінна прайсці да 7 снежня. Дакладная дата стане вядома пасля 22 лістапада, калі будуць падведзены вынікі выбараў у Палату прадстаўнікоў. Адначасова будзе прынята рашэнне па даце першай сесіі ніжняй палаты парламента, выбары ў якую адбудуцца ў нядзелю, 17 лістапада.

Вольга АНУФРЫЕВА, Варвара МАРОЗАВА.

на ўзаемадзеянні з мясцовай уладай

РЭПАРЦЁР

цаваў намеснікам старшыні Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве. Цяпер мае намер удзяліць максімальную ўвагу паляпшэнню якасці законаў. Акрамя гэтага, **Віктар Чайчыц** мяркую актывна ўзаемадзейнічаць з дэпутатамі Саветаў усіх узроўняў і органамі мясцовага самакіравання, на якіх, па яго словах, ляжыць асноўная нагрузка па рабоце з насельніцтвам. Таму ён лічыць важнай задачай новых членаў верхняй палаты актывна аказваць усялякую дапамогу і падтрымку, а не кантраляваць яе работу як вышэйшая інстанцыя. **Віктар Чайчыц** абяцаў асабліваю ўвагу ўдзяліць прававому выхаванню і прававой асвеце нашых грамадзян.

Яшчэ адзін кваліфікаваны юрыст — **Сяргей СІВЕЦ**, намеснік дырэктара — кіраўнік Інстытута

прававых даследаванняў Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Беларусі. На яго погляд, на фоне новых выклікаў і праблем неабходна ўдасканальваць прававую сістэму, адэкватна і аператыўна рэагаваць на іх, у прыватнасці паляпшаць інвестыцыйны клімат у краіне.

Таццяна РУНЕЦ, начальнік галоўнага ўпраўлення Міністэрства фінансаў па Мінску, лічыць неабходным і надалей удасканальваць сістэму кіравання дзяржаўным фінансаваннем, а таксама інвестыцыйную палітыку. У сваёй праграме яна таксама адзначыла, што членам Савета Рэспублікі неабходна вывучаць грамадскую думку, а для гэтага рэгулярна сустракацца з працоўнымі калектывамі.

Алег РУМО — персана медыцына. Многія яго ў Беларусі ведаюць, як той казаў, у твар. Ён дырэктар Мінскага навукова-практычнага цэнтра хірургіі, транспланталогіі і гематалогіі, карыстаецца павышанай увагай сродкаў масавай інфармацыі. І **Алегу Румо** ёсць што раскажаць аб дасягненнях сваіх калегаў. А цяпер у час пасяджэння Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў ён канстатаваў, што транспланталогія стала сапраўды візітнай карткай, брэндам беларускай медыцыны. **Алег Румо** падзяліўся планами на бліжэйшую перспектыву работы ў Савец Рэспублікі, у прыватнасці па абяцаў усяляк садзейнічаць на заканадаўчым узроўні вырашэнню праблемы адтоку медыкаў за мяжу.

Яшчэ адзін славыты хірург будзе прадстаўляць сталіцу ў Савец Рэспублікі. Гэта **Канстанцін ДРАЗДОЎСКІ**, дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра дзіцячай хірургіі. Яго палечнікі кажуць, што ён — адзін са стваральнікаў беларускай дзіцячай кардыяхірургіі — выконвае аперацыі па карэкцыі найбольш складаных прыроджаных парокаў сэрца пераважна ў нованароджаных і дзяцей малодшага ўзросту. На яго погляд, медыцына мае патрэбу ў пастаянным удасканаленні. **Канстанцін Драздоўскі** назваў галоўныя шляхі гэтай работы: дэмаграфічная бяспека, кадравая палітыка ў дачыненні да кваліфікаваных спецыялістаў, аднаўленне даверу да сістэмы аховы здароўя, павышэнне яе іміджу за мяжой.

Ёсць усе надзеі спадзявацца на тое, што і прадстаўнікі акадэмічнай навукі краіны, рупліўцы вышэйшай і сярэдняй адукацыі зрабяць істотны ўнёсак у дзейнасць верхняй палаты новага склікання. Гэта **Андрэй ІВАНЕЦ**, галоўны вучоны сакратар Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Гэта і **Андрэй РУСАКОВІЧ**, загадчык кафедры дыпламатычнай і консульскай службы факультэта міжнародных адносін БДУ. Гэта і **Марына ІЛЬІНА**, дырэктар гімназіі № 10.

Старшыня Мінгарвыканкама Анатоль СІВАК павіншаваў абраннікаў з новым статусам і выказаў упэўненасць у тым, што яны як вопытныя спецыялісты ў сваіх сферах будуць разам вырашаць складаныя задачы на сур'ёзным заканадаўчым узроўні.

Леанід ТУГАРЫН.

РЭПАРЦЁР

ПЕРШЫЯ БЮЛЕТЭНІ

У Гомельскай вобласці на 17 мандаў у Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу прэтэндуе 75 чалавек. У першы дзень датэрміновага галасавання па выбарах дэпутатаў на ўчастку № 22, які знаходзіцца ў будынку Гомельскага абласнога Дома навучэнцаў і супрацоўнікаў прафесійнай адукацыі, усё падрыхтавана для выбаршчыкаў. Галасаваць сюды могуць прыйсці 1368 чалавек — менавіта столькі прозвішчаў значыцца ў спісах участковай камісіі.

Перш за ўсё намеснік старшыні выбарчай камісіі Аляксандр Васіленка і сакратар Наталля Чыжова правяраюць скрыню для галасавання. Усё відавочна — яна тут празрыстая. Па ўсіх правілах на маіх вачах адбываецца працэс апячатвання. Адкрыта скрыня будзе толькі пасля заканчэння часу для галасавання — 17 лістапада ў 20 гадзін. На адведзеным месцы знаходзіцца наглядальнікі за выбарамі. Яны прадстаўляюць грамадскія аб'яднанні БПСМ і «Белая Русь».

Першы выбаршчык на ўчастак з'яўляецца ў 10.22. Гэта спартсмен Саша Чашчын, які займаецца грэка-рымскай ба-

рацьбой. Хлопец вучыцца ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце фізічнай культуры, а галасаваць прыехаў па месцы жыхарства ў Гомель. Юнак сціплы і не схільны да разважанняў. Да таго ж — вельмі спяшаецца.

Тым часам старшыня ўчастковай выбарчай камісіі ўчасткова для галасавання № 22 Ірына КУЗЬМІЦКАЯ нагадвае калегам пра максімальную ўвагу да кожнага выбаршчыка. Тут дробязяў

Першы выбаршчык на ўчастку № 22 у Гомелі — спартсмен Аляксандр ЧАШЧЫН.

няма. Клапоціцца нават пра тое, каб чалавеку, які захоча піць, прапанавалі гарачы чай:

— У асноўны дзень выбараў галасаванне будзе адбывацца ў прасторным холе на другім паверсе будынка. А пакуль у асобным, выдзеленым для гэтай мэты пакоі. Пандус каля ўвахода ў будынак у нас ёсць. А вось лесвіца на другі паверх крутая. Таму будзе арганізавана работа валанцёраў, якія абавязкова акажуць садзейнічанне ўсім, хто не зможа самастойна трапіць на ўчастак. Таксама будзе адна шырокая кабіна — у яе чалавек з абмежаванымі магчымасцямі зможа заехаць без праблем і самастойна прагаласаваць. Для тых, хто дрэнна бачыць, падрыхтаваны спецыяльныя трафарэты. Калі нехта забыў акулеры — не бяда. У кожнай кабіне ёсць лупа. Мы ствараем усё ўмовы для таго, каб выбаршчыкам было зручна. Члены камісіі пры неабходнасці тлумачаць выбаршчыку неабходныя дзеянні, але ніколі не будуць раіць, за каго аддаць свой голас. Выбар чалавека павінен быць свядомым.

Цяпер на ўчастку для галасавання, згодна з графікам, пастаянна дзяжураць па два чалавекі. На стэндзе інфармацыя пра кожнага з чатырох кандыдатаў у дэпутаты. Да-

рэчы, гэтая інфармацыя была надрукавана ва ўсіх СМІ, кандыдаты з выбаршчыкамі сустракаліся на пікетах і задавалі ім свае пытанні.

У чарговага выбаршчыка правяраюць дакументы, знаходзяць яго прозвішча ў спісе і аддаюць пад подпіс бюлетэнь для галасавання. Мужчына заходзіць у кабіну, і заўважыць яго далейшыя дзеянні проста немагчыма.

— Калі нехта з іншага месца захоча выканаць свой грамадзянскі абавязак на нашым участку, мы зробім званок па яго месцы жыхарства, удакладнім гэты факт і ўнясём яго ў спіс выбаршчыкаў, — заўважае Ірына Аляксееўна. — Спісы выбаршчыкаў напярэдадні правяраліся. Але ж бываюць выпадкі, калі чалавек ці прозвішча памяняў, ці пераехаў на іншае месца жыхарства. Калі гэта высвятляецца, мы ўносім яго ў дадатковы спіс.

У выбаршчыка Паўла Комара такіх праблем няма. З ім гаворым пра тое, якія якасці павінен мець сапраўдны народны абраннік:

— Важна, каб чалавек дакладна бачыў мэту, дзеля якой

Намеснік старшыні выбарчай камісіі ўчасткова для галасавання № 22 Аляксандр ВАСІЛЕНКА і сакратар Наталля ЧЫЖОВА.

ён ідзе абірацца дэпутатам Палаты прадстаўнікоў. Важна, якая матывацыя ў чалавека: амбіцыі ці жаданне паслужыць людзям. Сёння трэба вырашаць праблемы сацыяльнай накіраванасці. Напрыклад, у новабудуемых не хапае дзесяцім месцаў у садках і школах. Стан дарожнага пакрыц-

АБІРАЮЦЬ САМЫХ

Напярэдадні выбараў мы задалі самым розным людзям адно і тое ж пытанне: «Якімі якасцямі, на вашу думку, павінен валодаць дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі?» Вось што нам адказалі.

Прафесіяналы і крэатыўшчыкі

Акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, дэпутат Палаты прадстаўнікоў чацвёртага склікання Мікалай КАЗАК лічыць, што адна з галоўных якасцяў, якой павінен валодаць парламентарый, — высокі прафесіяналізм на тым месцы работы, дзе працуе кандыдат у дэпутаты. «Бо дзейнасць парламента вельмі разнастайная, закранае ўсе сферы нашага грамадства, эканоміку, — тлумачыць ён свой пункт погляду. — Трэба, каб законы прымалі прафесіяналы сваёй справы. Каб законы прымаліся зыходзячы з ведання рэчаіснасці, каб яны працавалі, а не заставаліся толькі на паперы. Але разам з тым гэтыя прафесіяналы павінны валодаць шырокай кампетэнцыяй і ў іншых сферах. Бо работа над законам вымушае арыентавацца ў сумежных галінах. Не бывае закона, які закранае толькі адзін бок. Гэта, на мой погляд, самае галоўнае».

Апроч законатворчай дзейнасці, дэпутат працуе з выбаршчыкамі. Гэта азначае, што ён бярэ на сябе адказнасць за жы-

хароў акругі, якія аддалі за яго свае галасы. «Па сваім вопыце памятаю, што прыходзяць людзі з самымі разнастайнымі пытаннямі, — кажа Мікалай Казак. — Жыллё, рамонт, будаўніцтва, аказанне дапамогі... І асабістымі пытаннямі выбаршчыкаў часам даводзіцца займацца. Таму трэба быць добрым да людзей. Гэта таксама вельмі важна. Трэба старацца ўнікнуць у іх патрэбы, зразумець, чаго яны хочуць. Я заўсёды кіруюся прынцыпам: хочаш прыняць правільнае рашэнне — пастаў сябе на месца таго, хто цябе пра нешта просіць. Тады становіцца зразумела, як гэта пытанне трэба вырашаць».

Акадэмік заўважае, што ў Беларусі няшмат прыродных багаццяў, таму адзінае, што можа забяспечыць росквіт краіны, — інавацыі. «Я ў свой час працаваў над Законам аб дзяржаўнай інавацыйнай палітыцы. Цяпер наведваю Кітайскую Народную Рэспубліку і бачу, што Кітай удзяляе вельмі вялікую ўвагу развіццю інавацый. Гэта вельмі важны кірунак, які мы ў нашай краіне, магчыма, яшчэ недастаткова развіваем. Таму кожны дэпутат павінен быць інаватарам, крэатыўным чалавекам, павінен умець выказаць незвычайныя, але жыццёвыя ідэі і прымаць рашэнні па іх рэалізацыі», — дадае Мікалай Казак.

На пытанне журналіста «МС», ці дастаткова ў дэпутата паўнамоцтваў, каб рэалізоўваць такія ідэі, вырашаць праблемы выбаршчыкаў, вучоны адказаў: «Канешне. Проста трэба быць больш

упэўненым у сабе. Нейкі час для дэпутата, які абраны ўпершыню, сыходзіць на тое, каб асвоіцца. Але калі пачынаеш разумець усю адказнасць, то і адносішся больш патрабавальна не толькі да сябе, але і да іншых. Пры абмеркаванні законаў можна ставіць пытанні, падымаць і вырашаць праблемы, удасканальваць законы», — упэўнены акадэмік.

Той жа Закон аб інавацыйнай палітыцы прыйшоў у парламент (распрацоўшчыкам быў Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях) вельмі куцым, згадвае Мікалай Казак. «Чаму? Бо пры ўзгадненні многія міністэрствы яго проста выпусталі, — тлумачыць ён. — Па ўзгадненні з Адміністрацыяй Прэзідэнта нам удалося яго істотна перарабіць. Гэта была заслуга Пастаяннай камісіі, у якой я працаваў, дэпутатаў і апарату парламента, Галоўнага прававога ўпраўлення Адміністрацыі Прэзідэнта. Многія пытанні, якіх раней не было ў заканадаўстве, удалося адлюстравать, напрыклад дзяржаўна-прыватнае партнёрства, венчурнае фінансаванне...»

Іншымі словамі, дэпутаты не павінны ўспрымаць як данасць дакументы, якія паступаюць у парламент. Рэч у тым, што міністэрствы і ведамствы часам спрабуюць выключыць з праектаў законаў рэчы, якія могуць ускладніць іх жыццё. Дэпутат жа павінен кіравацца інтарэсамі краіны, эканомікі, грамадства, а не месчковай карысцю, рэзюмуе вучоны.

Тыя, каму ёсць што сказаць

Мастак, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, прафесар Віктар АЛЬШЭУСКІ ўпэўнены, што чалавек, які вырашыў абрацца ў беларускі парламент, павінен асэнсоўваць значнасць сваёй дзейнасці там. «Гэта высокі дзяржаўны статус, у якім чалавек можа праявіць усе свае найлепшыя прыродныя якасці, вопыт, якога ён дасягнуў на момант абрання. Гэта павінен быць чалавек, якому ёсць што сказаць, які здольны глыбока разумець, што значыць дзяржаўнасць, які імкнецца ўвесь час самаўдасканальвацца, расці», — тлумачыць мастак сваю пазіцыю.

Віктар Альшэўскі кажа, што статус дэпутата — гэта вышыня, якая намагае вялікай адказнасці, інтэлекту, разумення сучасных працэсаў і патрыятызму. «Сёння Беларусь здолела заявіць пра сябе свету як краіна, якая імкліва развіваецца, яе голас гучыць усё больш упэўнена, гэта сведчыць, што ў нашай краіне вялікая будучыня, — не сумняваецца ён. — Таму дэпутат Палаты прадстаўнікоў павінен добра разумець, што адбываецца на сусветнай прастору, у чым асаблівасці іншых краін, і знаходзіць шляхі для далейшага росквіту Беларусі».

Дасягнуць пэўных вышынь у палітыцы, як і ў мастацтве, магчыма, калі праведзена вялізная ўнутраная работа, плёнам якой робіцца неабходнасць падзяліцца. «Чалавек павінен зрабіць нейкія адкрыцці ў сферы, якой

займаецца, адчуць патрэбу праявіць свой талент, інтэлект, сучаснае разуменне прасторы. Пры гэтым быць шчырым і адказным», — разважае мастак.

На пытанне, ці здольны творчы чалавек быць палітыкам, прафесар адказаў: «Вядома. Палітыка — гэта найвышэйшая форма мастацтва. Палітык павінен умець весці дыялог у складаным свеце, аб'ядноўваць намаганні людзей добрай волі, ствараць агульную інтэлектуальную прастору, выказаць і абараняць інтарэсы іншых людзей і мацаваць дзяржаўнасць. Гэта не кожнаму пад сілу. Як не кожны здольны спяваць, ствараць карціны, скараць касмічныя прасторы».

Людзі

ад вытворчасці

«Дэпутат павінен быць сумленны, справядлівы, здольны адстойваць інтарэсы сваёй акругі і прымаць якасныя законы, — пералічвае **начальнік адміністрацыйна-гаспадарчага аддзела ААТ «Магілёўліфтмаш» Ігар ШВАКАЎ**. — Таксама пажадана, каб ён быў чалавекам сямейным і каб у калектыве, дзе ён працуе, карыстаўся пашанай, каб рабіў справядзачу перад сваімі выбаршчыкамі».

На думку прадстаўніка найбуйнейшага беларускага вытворцы ліфтаў, дэпутат, які выйшаў з вытворчасці, працуе лепш, чым выхадцы з іншых сфер. «Цяпер вытворчасць — асноўнае, яна забяспечвае падаткі ў дзяржаўную казну», — падкрэсліў ён.

ЖАНЧЫНА БЕЗ УЗРОСТУ

Адна з найбольш папулярных вядучых айчыннага тэлебачання Святлана БАРОЎСКАЯ 17 лістапада адзначае юбілей. Яна не ўтойвае свой узрост, бо і ў 50 выглядае молада і стыльна.

Тэлегледачам выпускніца тэатральна-мастацкага інстытута вядомая па ролях у кіно і тэатры, у якасці вядучай «Славянскага базару ў Віцебску» і іншых фестываляў і конкурсаў, як аўтар і вядучая праекта «Выхад ёсць». Вось ужо 28 гадоў у эфіры яна скарае сваіх прыхільнікаў аптымізмам, абялянасцю, прыгажосцю і энергіяй.

Сёння Святлана Бароўская з'яўляецца паслом добрай волі ЮНЭЙДС у Беларусі і працягвае здымацца ў фільмах і серыялах, бо дзякуючы яе майстэрству і ўменню ствараць яркія разнапланавыя вобразы, талент беларускай артысткі запатрабаваны рэжысёрамі і кінапрадзюсарамі.

Аднак галоўным тэлевізійным праектам у яе жыцці вось ужо на працягу 22 гадоў застаецца праграма «Добрай раніцы, Беларусь!» на тэлеканале «Беларусь 1». Мала хто ведае, але падчас дэбютнага тэлеэфіру на Белтэлерадыёкампаніі юная Бароўская пераблытала пераможцу віктарыны і прыз трапіў не ў тыя рукі, аднак вя-

дучая не разгубілася і змагла абваражыць кіраўніцтва тэлеканала і гледачоў. І з таго

часу ёй не перастаюць пісаць прыхільнікі творчасці. Адзначаюць дзейнасць адной з самых любімых тэлеведучых нашай краіны і на высокім дзяржаўным узроўні.

Да юбілею Святланы Бароўскай сацыякультурны канал медыяхолдынга «Беларусь 3» падрыхтаваў тэматычны паказ яе аўтарскай праграмы «Выхад ёсць». Таксама гледачы ўбачаць міні-серыял з удзелам імянінніцы — рамантычную меладраму Ірыны Волах і Ганны Пармас «Пяшчотная зіма» — у эфіры 17 лістапада ў 12.25.

Шчыра віншуем калегу з юбілеем! Жадаем шчасця і натхнення ў творчасці!

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 81

XII Кубак «Альбіна» па рашэнні задач і эцюдаў адбыўся ў Мінску — пяты год у статусе этапа Кубка свету. Сярод 28 удзельнікаў былі тры гросмайстры, шэсць міжнародных майстроў і тры майстры ФІДЭ. Расію прадстаўлялі 15 рашальнікаў (у тым ліку дзевяць юніёраў), Беларусь — сем, Літву — чатыры, Украіну і Марока — па адным. Першае і другое месца занялі адпаведна Аляксей Папоў і Яўген Віктараў з Расіі, трэцяе — Абдэлазіз Анкуд (Марока). З беларусаў найлепшы быў Аляксандр Булаўка — чацвёртае месца. У асобных раздзелах перамаглі: двуххудоўкі — Андрэй Селіванаў (Расія), троххудоўкі — Мартынас Лімонтас (Літва), эцюды — Святлана Цішова і Барыс Чэрваненкіс (Расія), зваротныя маты — Аляксей Папоў, шматхудоўкі — Анатоль Мукасеў (Расія) і Аляксандр Булаўка, кааператыўныя маты — Абдэлазіз Анкуд. Найлепшы сярод сеньёраў — Анатоль Му-

касеў, сярод юніёраў — Даніла Маісеў (Расія). Тры двуххудоўкі неабходна было рашыць максімум за 20 хвілін:

№ 1 (гл. дыяграму).

Белыя: Кра7, Фс7, Лh6, Лh8, Cd3, Kd7, Kf2, nh2 (8).

Чорныя: Krg5, Cd1, Ke3, Kg1, пп. f5, f7, g4 (7).

Мат за 2 хады.

№ 2.

Белыя: Krb8, Фс7, Лg6, Cf2, Ke7, Kh3, пп. e2, f3 (8).

Чорныя: Кре5, Фа1, Се6, Kd6, пп. a4, a7, b6, d3 (8).

Мат за 2 хады.

№ 3.

Белыя: Kрс6, Лd3, Сb8, Се6, Ке8, Kh3, пп. c2, e3, e5, f2, g2, g6, h4 (13).

Чорныя: Кре4, Лh5, Kb3, пп. a5, g3, g4, g7 (7).

Мат за 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, г. Мінск, 220013) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_ne67@mail.ru

Вельмі моцны турнір па швейцарскай сістэме прайшоў на брытанскім востраве Мэн (154 удзельнікі). Перамог кітайскі гросмайстар Ван Хаа, які заваяваў пуцёўку ў наступны турнір прэтэндэнтаў. Другое месца з той жа колькасцю балаў заняў віцэ-чэмпіён свету Фабіяна Каруана, а чэмпіён свету Магнус Карлсен падзяліў 3-8-е месцы. Беларускі гросмайстар Уладзіслаў Кавалёў у такой прэстыжнай кампаніі заняў высокае 16-е месца, прычым мог выйграць у чэмпіёна свету, але на 24-м ходзе памылкова памяняў свайго моцнага каня на слабага слана:

Уладзіслаў Кавалёў — Магнус Карлсен. 1. e4 c5 2. Kf3 d6 3. Сb5 Cd7 4. С:d7+ Ф:d7 5. c4

e5 6. Кс3 Кс6 7. d3 Се7 8. a3 Cd8 9. 0-0 Кge7 10. b4 0-0 11. bc dc 12. Kd5 Kg6 13. Се3 b6 14. Kd2 f5 15. ef Ф:f5 16. Ке4 Kf4 17. g3 Фg6 18. Kph1 K:d5 19. cd Ке7 20. d6 Kf5 21. Фb3+ Kph8 22. Фd5 Cf6 23. Лаe1 Lad8 24. f4 К:e3? 25. Л:e3 ef 26. Л:f4 h6 27. d7 Се7 28. Лef3 Л:f4 29. Л:f4 b5 30. К:c5 С:c5 31. Ф:c5 Kph7 32. Фd5 Фg5 33. Фе4+ Фg6 34. Фd5 Фg5 35. Фd6 Фg6 36. Фс7 Фg5 37. Фd6 Фg6 38. Фс7 Фg5 39. Фс6 Фе7 40. Ф:b5 Л:d7 41. Фf5+ g6 42. Фf8 Ф:f8 43. Л:f8 Kpg7 44. Ла8 Kpf6 45. Kpg2 Л:d3 46. Л:a7 Лd2+ 47. Kpg1, нічыя.

Беларускія зборныя выступілі на Сусветнай шахматнай юнацкай алімпіядзе (трэцяе месца!) і на камандным чэмпіянаце Еўропы. Падрабязнасці — у наступным выпуску.

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1.e4! Першымі правільна адказалі Ігар Ананіч, Васіль Жуковіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук.

Вадзім ЖЫЛКО.

ТАЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Таленты пачынаюць і...

Ужо ў гэту суботу на АНТ вялікая прэм'ера: чацвёрты тэлесезон рэспубліканскага творчага конкурсу «Талент краіны», удзел у якім бяруць дзеці з усіх куткоў Беларусі. Сёлета на кастынгі іх было каля 700, але ў праект ужо традыцыйна прайшлі толькі 48 нумароў — салістаў і калектываў да трох чалавек, а пераможцамі ў снежні стануць усяго двое. «Звязда» пабывала на здымках новага сезона і даведалася, што змянілася ў праекце і чым удзельнікі гатовыя ўразіць гледачоў.

Фармат творчага спаборніцтва захоўваецца — юныя артысты ад 5 да 15 гадоў, падзеленыя на дзве ўзроставыя катэгорыі, дэманструюць свае здольнасці ў чатырох намінацыях: інструментальнае мастацтва, вакал, харэаграфія і арыгінальны жанр, ад дэкламацыі да акрабатыкі і цыркавых нумароў. Сёлета сядор прэтэндэнтаў на галоўны прыз — грант ад спецфонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі — прадстаўнікі Мінска і сталічнай вобласці (іх пераважная большасць), Магілёва, Бабруйска, Рагачова, Петрыкава, Оршы, Гродна, Ліды, Дзятлава, Брэста, Жабінкі, некалькіх вёсак і аграгарадкоў.

Журы, якое ўзначальвае рэктар Акадэміі музыкі прафесар Кацярына Дулава, не выстаўляе балы ці «смайлікі», як летась. «Суддзі называюць імяны найлепшых у чатырох намінацыях, а пятага ўдзельніка паўфіналу з дапамогай спецыяльных пультаў вызначаць удзельнікі і фіналісты мінулых сезонаў праекта, — расказала кіраўнік дырэкцыі спецпраектаў АНТ Алена ЛОБАЧ. — Мы захавалі таксама пакой,

у якім бацькі і настаўнікі ў рэжыме рэальнага часу змогуць бачыць выступленні юных артыстаў».

Цяпер пра перамены. «Талент краіны — 4» пераехаў на новую пляцоўку. Аdbорачныя канцэрты праходзяць у сталічным ДК МАЗ, таму сцэна ў параўнанні з ранейшымі сезонамі адносна невялікая, а зала — больш утульная.

Змяніўся склад вядучых: у тандэме з Яўгенам Булкам працуе оперная спявачка, прызёрка міжнародных конкурсаў класічнай музыкі Маргарыта Ляўчук — летась яна была ў журы, а цяпер апынулася па другі блок барыкад. Вядучая Надзея Клеманцэнак таксама не пакінула праект — яна сядзіць у зале з былымі ўдзельнікамі конкурсу і запрашанымі экспертамі творчай сферы, якія падтрымліваюць канкурсантаў.

Ужо на першых адборачных канцэртах юныя артысты прадэманстравалі такі артыстызм і тэхнічную дасканаласць, што нават прафесійнае журы гублялася, як тут можна кагосьці адсеяць. «Удзельнікі не перастаюць нас прыемна здзіўляць і ўражваць, і я ўпэўнена, што ў кожнага з іх вялікая будучыня», — падкрэслівае старшыня журы.

Хочаце даведацца, як за тры хвіліны прайсці шлях ад каралевы да каровы, чым падобныя кантэмпарары і класічны балет, чаму гітара ўсё ж такі ўдарны інструмент і каго Яўген Крыжаноўскі гатовы хоць заўтра ўзяць у свой прадзюсарскі цэнтр? Адказ у выпусках «Талента краіны — 4» — кожную суботу, пачынаючы з 16 лістапада.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК, фота аўтара.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 23.50 «Зона Х» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.35 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Зразу-мець. Дараваць» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Мары-наваны карась.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.

16.05 Канцэрт, прысвечаны памяці Якава Навуменкі з удзелам ансамбля народнай музыкі «Бяседа».
17.00 «Час кіно».
17.10 «УНОВИС». Дак. фільм (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.10 Футбол. Чэмпіят свету. U-17. Матч за 3-е месца.
9.05 Вынікі тыдня.
9.50 Футбол. Чэмпіят свету. U-17. Фінал.

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 Нашы навіны.
9.15 Контурны.
10.15 «Жыць здорава!» (16+)

СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыдзень».
10.15 «Вадзіць па-руску» (16+).

МІР

6.00, 10.10, 5.30 Серыял «Благая кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.30 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).

МІР

6.00, 10.10, 5.30 Серыял «Благая кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.30 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).

РТР— Беларусь

7.00 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.25, 21.05, 0.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Трылер «Сутыкненне з безданню» (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.25, 21.05, 0.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Трылер «Сутыкненне з безданню» (12+).

ВТВ ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.25 «Наш рамонт» (16+).
9.10 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+)

17.05 Анімацыйны фільм «Тата-мама гусак» (6+).
18.50 М/ф «Чарадзейная кніга» (0+).
19.00 «Форт Баярд» (16+).

Культура

6.30 «Эфект матылька». Дак. серыял.
7.05 «Казка пра цара Салтана». М/ф.
8.00 «Пра цябе». Маст. фільм.

ЕВРОСПОРТ 1

0.45, 12.00, 15.15, 22.00 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
1.20, 7.00, 16.15, 19.45 Кёрлінг. Чэмпіят Еўропы (6+).

Кінакамедыя

1.30, 15.55 Вялікі салдат (16+).
3.45 Без заганы (16+).
5.45 Аферысты паняволі (18+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
8.15 Калекцыя Беларускага фільма. «Чорны замак Альшанскі». Драма (14+).

TV 1000 ТБ1000

6.10 Мама (16+).
8.10 Нягледзячы ні на што (16+).
10.25 Герцагіня (16+).
12.30 Вялікія вочы (16+).

Кінакамедыя

7.15 Кіліманджара (16+).
8.40 Мільён у шлюбным кошыку (12+).
10.25 Крывавая лэдзі Баттары (16+).

Национал Географік

6.00 Навуковыя недарэчасці (16+).
6.20 Рабі стаўкі і ўзрываў (16+).

Discovery

8.00, 9.40, 17.35 Як гэта зроблена? (12+)
8.50, 16.40, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)

Discovery

8.00, 9.40, 17.35 Як гэта зроблена? (12+)
8.50, 16.40, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)

1 Беларусь 1

6.40 Меладрама «Позняе раскаяненне» (16+).
8.15 Клуб рэдактараў (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 Гісторыі выратавання (12+).
10.25 «Усе за стол!» (12+)
11.15 Вакол планеты.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэпён.
12.35 Кулінарная дыпламатыя (12+).
13.15 Меладрама «Трэцяя спроба» (12+).
15.15 Твой горад.
15.30 Маршрут пабудаваны (12+).
16.05 Меладрама «Самае галоўнае» (12+).
18.00 Дзіцячы конкурс песні «Еўробачанне-2019» (Польшча).
20.00 «На вылет!» (12+)
20.40 Навіны надвор'я.
21.00 Галоўны эфір.
22.10 Меладрама «Арэлі» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 Серыял «Аўташкола». **Заклучная серыя (12+).**
7.50 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
9.05, 19.35 Тэлебарометр.
9.15 «Сакрэтны мільянер» (16+).
10.25 «Веру не веру» (16+).
11.20 «Да пабачэння» (16+).
12.10 «Под'юм» (16+).
13.10 Фільм-катастрофа «Сутыкненне з безданню» (12+).
15.15 «Тата папаў» (16+).
17.35 «Бітва экстрасэнсаў» (16+).
20.10 «Арол і рэшка. Перазгрукта» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Супержонка» (16+).
22.10 «Трэці лішні» (16+).
23.15 Трылер «Монстра» (16+).

3 Беларусь 3

7.10, 16.50, 20.15 Навіны культуры.
7.30, 20.35 Гэты дзень.
7.35 «Зялёны фургон». **Маст. фільм (12+) [СЦ].**
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Свіное калена па-аўцокоўску.

10.55 «Сваімі словамі». Тэлевіктарына.
11.35 «Нацыянальны хіт-парад».
12.25 «Азазель». Дэтэктыў (16+) [СЦ].
16.00 «Майстры і куміры». Журналіст, тэлеведучы Аляксандр Дамарацкі.
17.10 «Славянскі базар-2019». Найлепшае.
18.05 «...І іншыя афіцыйныя асобы». **Драма (12+).**
19.35 «Фарбы памяці. Лазар Ран».
20.00 «На вышыні». Вакаліст Яўген Курчыч.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Рызыка — высакародная справа». Драма (12+).
22.25 «Вярні мне музыку». Аўтарскі вечар кампазітара Арно Бабаджаняна.

5 Беларусь 5

6.45, 16.00 Канькабежны спорт. Этап Кубка свету. Польшча.
9.05 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Чэлсі».
10.55 Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — «Дынама-Мінск».
12.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
13.20 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. 29-ы тур. Прэв'ю.
13.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. 29-ы тур. Чэмпіятат Беларусі.
18.10 Гульні «навыраст».
18.45 Піт-стоп.
19.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Шэфілд Юнайтэд» — «Манчэстэр Юнайтэд». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.20 Вынікі тыдня.
22.05 Пляжны футбол. Чэмпіятат свету. Расія — ААЭ.
23.25 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. Агляд тура.
0.10 Пляжны футбол. Чэмпіятат свету. Нігерыя — Аман.
1.05 Спорт-мікс.
1.15 Пляжны футбол. Чэмпіятат свету. Беларусь — Сенегал.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] «Нашы навіны».
7.10 «Здароўе» (16+).
8.05 «Жыццё іншых» (12+).
9.10 «Нядзельная прапаведзь» [СЦ].
9.25 «Метэгаід».
9.45 **Маст. фільм «Не кажыце мне пра яго» (12+).**

11.35 «Бачылі відэа?» (6+)
13.55, 16.20 Да дня нараджэння Аляксандра Маслякова (16+).
17.10 Канцэрт Крысціны Арбакайтэ (12+).
18.30 «Лепш за ўсіх!» (6+)
20.00 Контурны.
21.20 «Вялікая гульня» (16+).
22.55 «Спартклуб» (16+).
23.15 **Камедыя «Дванаццаць крэслаў» (12+).**

СТБ

6.55 «Ежа багоў» (16+).
8.35, 11.05 Дакументальны праект (16+).
9.25 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляецца».
10.30 «Вялікі горад».
12.40, 13.40, 16.40 «Вышук-2». **Серыял (16+).**
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
20.35 «Засакрэчаныя спісы» (16+).
22.55 «Тыдзень спорту».
23.25 «1/2 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ». Другая гульня.
1.30 «**Маскоўская барзая**». **Серыял (16+).**

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10, 5.15 М/ф (12+).
6.55 «Ведаем рускую» (6+).
7.50 «Культ/Турызм» (16+).
8.20 «Яшчэ танней» (12+).
8.55 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
9.25 «ФазэндаЛайф» (6+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Нітка да ніткі» (12+).
10.50 «Гульня ў праўду» (16+).
11.50, 16.15, 19.30 **Серыял «Паляўнічыя на брыльянты» (16+).**
18.30, 0.00 «Разам».
22.20, 1.00 **Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).**

РТР— Беларусь

7.00 **Маст. фільм «Пачнём усё спачатку» (12+).**
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (12+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Ізмайлаўскі парк» (16+).
14.40 **Маст. фільм «Намаляванае шчасце» (12+).**

18.10 «Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка».
20.00 Весткі тыдня.
21.15 «У людзях».
21.45 **Маст. фільм «Каралі» (12+).**
23.25 Масква. Крэмль. Пуцін.
0.05 «Вечар у нядзелю».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.10 Белавежская пушча (6+).
6.20 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.55 «Цела чалавека» (16+).
7.25 «Дача» (12+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 Справа жыцця. Адраджэнне (12+).
8.40 «Аднойчы...» (16+)
9.20 «Хто ў доме гаспадар?» (12+)
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі» (12+).
11.55 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.05 «Сакрэт на мільён». Лаліта. Упершыню адкрыта пра развод (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+)
18.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 **Дэтэктыў «Час Сыча» (16+).**
22.20 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
22.55 «Расія руліць!» (12+).

8 канал

7.00, 14.50, 17.15, 21.05, 0.45 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10 **Камедыя «Уцёкі рагатых вікінгаў» (0+).**
8.20 **Камедыя «Сабачае жыццё».**
10.10 «Утрамдзія».
10.15 «Гатуй як шэф» (12+).
10.30 «Законы прывабнасці» (12+).
11.20 «Вячэрні квартал-95» (18+).
12.30 **Баявік «Праўдзівая хлусня» (16+).**
14.55 «Глядзім усёй сям'ёй». **Фільм-казка «Чарадзейка» (0+).**
16.30 **Серыял «Касл» (12+).**
17.20 **Камедыя «Смешнае жыццё», 5—8-я серыі (12+).**
20.50 «Вечарніца».
21.10 **Драма «Авіатар» (12+).**
0.00 **Серыял «Імперыя» (16+).**

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.20 М/ф «Пацяшоба» (0+).
7.40 «Галерэя прыгажосці» (16+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.10 Камедыя «Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі» (16+).
12.25 Баявік «Паркер» (16+).
14.50 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55, 0.15 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-4» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-4» (16+).
22.00 Баявік «Заложнік» (16+).
23.25 «Рускія не смяюцца» (16+).
1.15 Серыял «Аднойчы ў міліцыі» (16+).
2.40 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.00 Скётч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.40 Скётч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква чыгуначная.
7.05 «Перадзвіжнікі. Канстанцін Савіцкі» [СЦ].
7.40 «Мікалай Трафімаў. Главы з жыцця». Дак. фільм.
8.20 «13 даручэнняў». Маст. фільм [СЦ].
9.30 «Іншыя Раманавы». «Найсвяцейшая жабрачка» [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.00 XX стагоддзе. «Востраў Сахалін». Дак. фільм.
12.05 Колер часу. Эдуард Манэ. «Бар у Фолі-Бержэр».
12.15, 18.45, 0.20 Улада факта. «Арабскі халіфат і Рэканкіста».
12.55 Да 80-годдзя Віктара Татарскага. «Лінія жыцця» [СЦ].

13.50 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял [СЦ].
14.15 Да 150-годдзя з дня нараджэння Зінаіды Гіпіус. «Больш, чым каханне».
15.10 Навіны. Падрабязна. Арт.
15.25 «Агора». Ток-шоу.
16.30 «13 даручэнняў». Маст. фільм [СЦ].
17.40 Музычныя фестывалі Еўропы. Фестываль у Гранадзе. П'ер-Ларан Эмар.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
22.25 «Адрынутыя». Серыял, 1-я серыя [СЦ].
23.50 Адкрытая кніга. Раман Сенчын. «Дождж у Парыжы» [СЦ].
1.50 «Тры тайны адваката Плявакі». Дак. фільм.
2.15 «Месяцовыя вандроўцы». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Цімур і яго каманда» (12+).
8.05, 11.15, 13.15, 14.40, 15.45, 17.00, 20.35, 21.45, 23.00, 1.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.35 «Спецыяльна па вашым заказе». 1990 год (12+).
9.00 «Быў час». 2008 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Маленькая паслуга» (16+).
12.00 Дак. фільм «Фарцоўшчыкі. Небяспечная справа» (16+).
13.30 «Аншлаг? Аншлаг!» 1989 год (12+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
16.00 Дак. фільм «На прывязі каля ўзлётнай паласы» (16+).
17.45 Маст. фільм «Матылёк» (12+).
18.00 Тэлеспектакль «Мараль пані Дульскай». 1978 год (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1981-ы. 1-я частка. 2010 год (12+).

1.40 «У нас у гасцях паэт Булат Акуджава». 1972 год (12+).
2.00 «Музычная гавань» Элеаноры Філінай» (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

1.00, 3.20, 7.00 Watts (12+).
1.20, 13.00 Плаванне. International Swimming League (6+).
2.20 Тэніс. US Open (6+).
3.30, 7.30, 10.00, 14.00, 20.30 Кёрлінг. Чэмпіятат Еўропы (6+).
5.00 Снукер. Northern Ireland Open. Фінал (6+).
17.00 Аўтагонкі. WTCR (12+).
18.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету. (12+).

Кінакамедыя

1.15 Арлеан (16+).
3.45 Манашкі ва ўцёках (16+).
5.35 Ас з асаў (16+).
7.40 Аферысты паняволі (18+).
9.30 2 + 1 (16+).
11.45 Прышэльцы (12+).
13.50 Дзяжурны тата (6+).
15.40 Не пагражай Паўднёваму цэнтралу, папіваючы сок у сябе ў квартале (16+).
17.25 Без заганы (16+).
19.30 Шпіён па суседстве (12+).
21.20 Вялікі салдат (16+).
23.10 Гуляй, Вася! (16+)

ТВ 3 ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.50 «Перыскоп» (16+).
8.10 «Капітан Схлусі-галава». Фільм — дзецем (6+).
10.25 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.25 «Сляпяя» (16+).
12.30 «Асцярожна, махляры!» (16+)
13.05 «Без падману» (16+).
13.55 «Сельскі дэтэктыў. Яблыня разладу». Маст. фільм (12+).

National Geographic

6.00, 5.45 Навуковыя неадарэчнасці (16+).
6.20 Панарама 360 градусаў (16+).
6.45 Інжынерныя ідэі (16+).
7.35, 11.20, 19.45, 1.55 Суперкар са сметніка (16+).
8.20, 12.55 Ледзяная дарога (16+).
9.05, 13.40 Непакорлівы востраў (16+).
9.50 Еўропа з вышыні птушынага палёту (16+).
10.35, 20.30 Разумныя гарады (16+).
14.25 Суперзбудаванні (16+).
15.10, 4.10 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Гарачыя граніцы (16+).
17.25 Апакаліпсіс: Першая сусветная вайна (16+).
18.15, 22.05, 1.10, 3.25 Закінутыя гарады (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Лініі Наскі: раскрытыя тайны (16+).
23.35 Пачатак (16+).
0.25 Турэмныя цяжкасці (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.55 Хелбой-ІІ: залатая армія (16+).
8.30 Рэальнае каханне (16+).
11.10 Неверагоднае падарожжа містара Співета (6+).
13.10 Ілюзія падману-2 (12+).
15.35 Хелбой: герой з пекла (16+).
20.10 Неверагодны Халк (16+).
22.15 Візантыя (16+).
0.30 Рукі-ногі за каханне (16+).
2.15 Спяшайся кахаць (12+).
4.00 Дракула (16+).

ТВ 1000 ТБ1000 Рускае кіно

7.10 Галоўны (6+).
9.25 Прайграе месца (16+).
11.20 Чорная маланка (6+).
13.20 Кароткі курс шчаслівага жыцця (16+).
15.25 Падары мне месяцавае святло (12+).
17.15 Удачлівы выпадак (12+).
19.00 Кат (16+).
20.55, 5.30 Аб чым маўчаць дзяўчаты (12+).
22.35 Каралёў (12+).
0.50 8 першых спатканняў (16+).
2.20 Рок (16+).
3.45 Скарбы В. К. (16+)

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 19.50 Сіткам «Слуга народа» (16+).
12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Пайсці, каб вярнуцца» (12+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25 Серыял «Усмешка перасмешніка» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларусь часінка.
21.00 Панарама.
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.50 Сфера інтарэсаў.
0.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.40 Тэлебарометр.
9.05 Серыял «Зразумець. Даравачка» (16+).
9.50 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.30, 23.55 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.35, 17.45 Серыял «Марозава-2» (16+).
13.40 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.40 «Калі мы дома». Скетчком (16+).
15.15 М/с «Чарапашкі-ніндзя» (12+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 «Вясельны памер» (16+).
19.50 Футбол. Таварыскі матч. Чарнагорыя — Беларусь.
21.50 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.55 «Вяселле ўспяваю» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 «Беларуская кухня». Пшанічная качка.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 20.35 Гэты дзень.
8.30, 15.10 «Уцёсаў. Песня даўжынё ў жыццё». Маст. фільм (12+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Барыс Новікаў (12+).
10.05 «Беларусь як песня». Мікалай Скорыкаў.

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.10 Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — «Салават Юлаеў» (Уфа).
9.10 Футбол. Кваліфікацыя да ЕўРА-2020. Ірландыя — Данія.
11.10 Кіберспорт. World of Tanks. Blitz Twister Cup-2019. Мінск.
13.15 Трэніровачны дзень.
13.45 Канькабежны спорт. Этап Кубка свету. Мінск.
16.20 Хакей. КХЛ. «Барыс» (Астана) — «Аўтамабіліст» (Екацярынбург).
18.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
19.20 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.50 Спорт-кадр.
22.25 Вось гэта спорт!
22.35 Футбол. Кваліфікацыя да ЕўРА-2020. Уэльс — Венгрыя. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.25 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Маскоўская барзая». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.45, 21.15, 1.15 «Самыя шакаруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.05 «Як устроены свет» (16+).
15.55, 16.50 «Вышук-2». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Міншчына».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
23.00 Чэмпіянат Еўропы па тайскім боксе. Фіналы.
1.55 «Эліксір маладосці» (16+).

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.25, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Замак з пяску» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 0.25 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Маскоўская барзая». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.45, 21.15, 1.15 «Самыя шакаруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.05 «Як устроены свет» (16+).
15.55, 16.50 «Вышук-2». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Міншчына».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
23.00 Чэмпіянат Еўропы па тайскім боксе. Фіналы.
1.55 «Эліксір маладосці» (16+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Благая кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
21.15, 0.00 Серыял «1942» (16+).
0.35 «Такому мама не навучыць» (12+).
1.00 Серыял «Трохі не ў сабе» (16+).

ВТВ ВТБ

6.05 «Лаві момант» (16+).
7.20 «Дурні і дарогі» (16+).
8.25 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
9.30 М/ф «Пацяшоба» (0+).
9.50 М/ф «Царэўны» (6+).
10.15 М/ф «Качыныя гісторыі» (0+).
10.45 «Проста кухня» (16+).
11.20 «Рускія не смяюцца» (16+).
12.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
14.45 Драма «Легенда № 17» (6+).
17.20 «Уральскія пельмені» (16+).
20.30 «Форт Баярд» (16+).
22.00 Баявік «Нястрымная-2» (12+).
0.00 Трылер «Простая просьба» (18+).
2.10 «Справа была вечарам» (16+).
3.05 «Саранхэ» (16+).
4.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
4.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Мядзведзь — Ліпавая Нага». «Ліса і Заяц». «Здзяйсненне жаданняў». М/ф.
8.00 «Антон Іванавіч сярдуе». Маст. фільм.
9.15, 1.10 Тэлескоп.
9.45 «Перадзвіжнікі. Васіль Максімаў» [СЦ].
10.15 «Спадарожнік». Маст. фільм [СЦ].
11.30 «Аляксандр Збруеў. Мужчынская гутарка». Дак. фільм [СЦ].
12.15 Зямля людзей.
12.45, 1.40 «Блакiтная планета». Дак. серыял [СЦ].
13.35 «Паленаў». Дак. фільм. 1-я серыя [СЦ].
14.20 «Эфект матылька». Дак. серыял.
14.50 «Стары Паісій і я, што стаіць дагары нага-

8 канал

7.00, 15.55, 18.25, 21.10, 0.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Драма «Шпіён» (16+).
9.30, 18.30 Серыял «Усё пачалося ў Харбіне» (16+).
11.00 Дак. фільм.
11.25 Трылер «Востраў праклятых» (16+).
13.50, 20.00 Серыял «Містар Робат» (16+).
14.40 Серыял «Атэль «Дэль Месяц» (12+).
16.10 Серыял «Агент Мак Гайвер».
17.40, 23.10 Серыял «Імперыя» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Дэтэктыў «У цені Месяца» (16+).

ЕВРОСПОРТ 1 EuroSport 1

0.20, 5.00, 16.50, 22.45 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету (12+).
2.30, 6.00, 10.30, 15.00, 21.00 Аўтагонкі. Формула Е (12+).
3.30, 8.30, 13.10, 16.00 Кёрлінг. Чэмпіянат Еўропы (6+).
8.00 Watts (12+).
10.00, 12.00, 19.55 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
21.50, 23.35 Конны спорт. Global Champions Tour (6+).

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 Маст. фільм «Вечны муж» (16+).
8.40, 9.45, 11.00, 14.00, 15.45, 17.00, 20.15, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.50 М/ф «Бач ты, Масленица!» (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.55 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1981-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
13.00 «Музычная гавань» Элеаноры Філінай» (12+).
14.15 Маст. фільм «Колер белага снегу» (16+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Тайна Снежнай каралевы» (12+).
20.40 Маст. фільм «Перапынак» (16+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Два галасы» (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.55 «Відавочнае — неверагоднае» з Сяргеем Капіцам. 1977 год (12+).
1.35 Маст. фільм «Мужчыны і ўсе астатнія» (16+).

Культура

6.00 Маст. фільм «Вечны муж» (16+).
8.40, 9.45, 11.00, 14.00, 15.45, 17.00, 20.15, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.50 М/ф «Бач ты, Масленица!» (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.55 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1981-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
13.00 «Музычная гавань» Элеаноры Філінай» (12+).
14.15 Маст. фільм «Колер белага снегу» (16+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Тайна Снежнай каралевы» (12+).
20.40 Маст. фільм «Перапынак» (16+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 Маст. фільм «Два галасы» (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.55 «Відавочнае — неверагоднае» з Сяргеем Капіцам. 1977 год (12+).
1.35 Маст. фільм «Мужчыны і ўсе астатнія» (16+).

ЕВРОСПОРТ 1 EuroSport 1

0.20, 5.00, 16.50, 22.45 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету (12+).
2.30, 6.00, 10.30, 15.00, 21.00 Аўтагонкі. Формула Е (12+).
3.30, 8.30, 13.10, 16.00 Кёрлінг. Чэмпіянат Еўропы (6+).
8.00 Watts (12+).
10.00, 12.00, 19.55 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
21.50, 23.35 Конны спорт. Global Champions Tour (6+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.35 Адчыніце, паліцыя! (16+)
2.55 Невеста, якая збегла (16+).
5.10 Гуляй, Вася! (16+)
7.05 Спакуснік (16+).
9.30 Крутая Джорджыя (16+).
11.40 Цэлаахоўнік кілера (18+).
13.55 Бабло (16+).
15.45 Аксамітныя ручкі (16+).
17.45 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
19.30 Старскі і Хатч (12+).
21.25 Браты Сістэрс (18+).
23.40 2 + 1 (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
7.15 М/ф (6+).
9.10 «M&S» (12+).
9.40 «Аб здароўі. Знарок і ўсур'ез» (12+).
10.10, 23.45 «Перыскоп» (16+).
10.30 «Далёка яшчэ далей» (16+).
11.25, 1.30 «Я ніколі не плачу». Серыял (12+).
15.10 «Дабрыня Нікіціч і змей Гарыныч». Анімацыйны фільм (0+).
16.25 «Развітанне» (16+).
17.15 «Знак якасці» (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.25 Бетховен-2 (12+).
8.05 У гасцях у Эліс (16+).
10.05 Лінкальн для адваката (16+).
12.15 Капітан Філіпс (16+).
14.45 Васабі (16+).
16.35 Мама (16+).
20.10 Вялікія вочы (16+).
22.10 Нягледзячы ні на што (16+).
0.15 Герцагіня (16+).
2.20 Рукі-ногі за каханне (16+).
3.50 Галодныя гульні (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

7.30 Кіроўца для Веры (16+).
9.35 Палёты ў сне і наяве (6+).
11.20 Цвярозы кіроўца (16+).
13.15 Час пік (16+).
15.20 Падсадны (16+).
17.15, 5.30 Глухар у кіно (16+).
19.00 Нянькі (16+).
20.45 Кіліманджара (16+).
22.10 Крывая лэдзі Баттары (16+).
0.30 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
2.15 Халоднае танга (18+).
4.00 Дзяўчына з касой (16+).

National Geographic

6.00 Рабі стаўкі і ўзрываў градусаў (16+).

Discovery Discovery

8.00, 7.35 Як гэта ўстроена? (12+)
10.30, 3.40 Загадкі вясадкі на Месяц (12+).
11.20, 2.45 Здзічэлыя (12+).
12.14 Байкал: маторы і лёд (12+).
13.05, 6.50 Захавальнікі балот Эверглейдс (16+).
13.58 Іржавая імперыя (12+).
14.50 Бясцэнныя аўто (12+).
15.45, 4.25 Паляўнічы на старызну (12+).
16.40, 5.15 Паляўнічы на цацкі (12+).
17.35, 20.45 Багажныя войны (12+).
21.15 Гіганцкія будоўлі (12+).
23.05 Залатая ліхаманка (16+).
0.00, 6.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
0.55 Гаражны ремонт (16+).

1 Беларусь 1

6.20 Існасьць.
6.45, 21.45 Меладрама «Позняе раскаянне» (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Маршрут пабудаваны (12+).
9.45 Здароўе (12+).
10.40 Старое — новае (12+).
11.15, 12.10 Меладрама «Жаніх для дурніцы» (16+).
15.15 Краіна.
15.45 «Кухня жыцця» (12+).
16.20 Меладрама «Арэлі» (16+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 Панарама.
1.15 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 Серыял «Аўташкола» (12+).
7.50 М/с «Пінгвіны з Мадагаскара» (0+).
9.10, 21.05 Тэлебарометр.
9.15 Анімацыйны фільм «Кот у ботах» (12+).
10.35 Хто я? (12+)
10.55 Капейка ў капейку (12+).
11.35 Камень, нажніцы, папера (16+).
12.15 «Подыум» (16+).
13.15 «Вяселле ўспяваю» (16+).
14.55 «Калі мы дома». Скётч-кам (16+).
15.25 Меладрама «Дзень працы» (12+).
17.20 «Каханне на выжыванне» (16+).
19.00 Баявік «Паркер» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
21.15 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.15 Фільм-катастрофа «Сутыкненне з безданню» (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 13.15, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 13.35, 20.35 Гэты дзень.
8.25 «Воўк і сям'ера казлянят». М/ф (0+).
8.35 «Рызыка — высакародная справа». Драма (12+).
10.00 «Жывая культура». Традыцыя простага двухнітовага ткацтва (г. Ваўкавыск, вёскі раёна, Гродзенская вобласць).
10.25 «Беларуская кухня». Булдава.

10.55 «Народны майстар». Вольга Бабурына.
11.20 «...І іншыя афіцыйныя асобы». Драма (12+).
12.50 «Навукаманія» (6+).
13.40 «Я выбіраю цябе!» Канцэрт Тарыела Майсурадзэ.
15.20 «Азазель». Дэтэктыў (16+) [СЦ].
18.50 Дзённік Міжнароднага фестывалю сучаснай харэаграфіі IFMC-2019.
19.05 Госці «Славянскага базару-2019». Канцэрт.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Зялёны фургон». Маст. фільм (12+) [СЦ].
23.25 Дзённік Міжнароднага фестывалю сучаснай харэаграфіі IFMC-2019.

5 Беларусь 5

7.00 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Партугалія — Нігерыя.
8.10 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Сенегал — Расія.
9.25 Канькабежны спорт. Этап Кубка свету. Польшча.
12.30 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Беларусь — ААЭ.
13.55 Вялікі спорт.
14.40 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Бразілія — Аман.
16.05 Азбука спорту.
16.15 Трэнеравачны дзень.
16.50 Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.20 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. БГК імя Мяшкова — «Вардар» (Македонія). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Чэлсі». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
22.10 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Таіці — Мексіка.
23.30 Спорт-мікс.
23.40 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. ЗША — Японія.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 «Нашы навіны» [СЦ].
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (12+)
8.00 «Адкрыццё Кітая» (12+).
8.00 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 Меладрама «Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца» (0+).
11.40 «Ірына Купчанка. Незвычайны цуд» (12+).

12.40 Серыял «Жамчужнае вяселле» (12+).
16.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+)
17.55 «Талент краіны» (6+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.10 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых». Сустрэча выпускнікоў — 2019 (16+).
0.00 Маст. фільм «Не кажыце мне пра яго» (12+).

СТБ

6.15 «Ежа багоў» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15, 11.05, 23.10 Дакументальны праект (16+).
9.05 «Самая карысная праграма» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
12.50, 13.40, 16.40 «Вышук-2». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Кіпцюр з Маўрытаніі». Серыял (12+).
0.00 «Маскоўская барзая». Серыял (16+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.10 «Саюзнікі» (12+).
6.40, 3.35 М/ф (6+).
6.50 «Такія розныя» (16+).
7.20 Дак. фільм «Вызваленне. 44-ы. Прыбалтыка» (16+).
7.50 «Каханне без межаў» (12+).
8.55 «Вой, мамачкі!» (16+)
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 «Сусветныя лэдзі» (12+).
11.20 Маст. фільм «Старыя разбойнікі» (12+).
12.40, 16.15, 19.15 Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).
2.55 Маст. фільм «Дэжа вю» (12+).
4.55 Маст. фільм «Новы Гулівер» (0+).

РТР— Беларусь

7.00 Маст. фільм «Не магу сказаць «бывай» (12+).
8.50 Маст. фільм «Палюбоўнік» (16+).

11.00 Весткі.
11.20 «Пяцёра на аднаго» (12+).
12.15 «Наша справа» (16+).
12.30 Маст. фільм «Шэрань» (12+).
14.20 «Аншлаг і Кампанія» (16+).
16.20 Маст. фільм «Разлучніца» (12+).
19.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (16+)
22.40 Маст. фільм «Пачнём усё спачатку» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.10 Белавежская пушча (6+).
6.20 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.55 «Цела чалавека» (16+).
7.25 «Дача» (12+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by: час вынікаў».
8.50 «Гарады Беларусі» (6+).
9.25 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.00 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.00 Кватэрнае пытанне (0+).
13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.10 Маст. фільм «Адстаўнік-2» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+)
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.35 Маст. фільм «Падвойны блюз» (16+).
0.05 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).

8 канал

7.00, 13.35, 17.15, 21.15, 1.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10 М/ф «Лэдзі і валацуга».
8.25 «Утрамдзія».
8.30 Дэтэктыў «Люстэрка трэснула» (12+).
10.10 Дэтэктыў «Мегра расстаўляе сеткі» (12+).
11.40 Драма «Лёд».
13.40 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Чалавек-павук».
15.40 Серыял «Імперыя» (16+).
16.25 «Законы прывабнасці» (12+).
17.20 Камедыя «Смешнае жыццё», 1—4-я серыі (12+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн is ту прафэшн».
21.20 Фантастыка «Чалавек-мураш» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.20 М/ф «Пацяшоба» (0+).
7.40 М/ф «Качыныя гісторыі» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05, 21.00 Серыял «Івановы — Івановы-4» (16+).
10.10 Баявік «Заложнік» (16+).
12.25 М/ф «Чарадзейная кніга» (0+).
12.45, 19.00 Серыял «Кухня-4» (16+).
14.50 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55, 0.00 «Уральскія пельмені» (16+).
22.00 Баявік «Без кампрамісаў» (16+).
1.00 Серыял «Аднойчы ў міліцыі» (16+).
2.25 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
3.45 Скётч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.40 Скётч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква эмігранцкая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.05, 20.45 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
8.30 «Тэатральны летапіс». Зінаіда Шарко.
8.55, 22.25 «Адрынутыя». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 ХХ стагоддзе. Леанід Ярмольнік, Альберт Філозаў, Марына Леўтава, Валянцін Гафт у фільме «Пра ката...» 1985 год.
12.25, 18.40, 0.35 «Тым часам. Сэнсы».
13.10 «Алібек». Дак. фільм.
15.10 Навіны. Падрабязна. Кнігі.
15.25 «Пятае вымярэнне» [СЦ].

15.50 «Белая студыя».
16.35 «Варчына зямля». Маст. фільм. 1-я серыя [СЦ].
17.35 Музычныя фестывалі Еўропы. Фестываль у Гранж-дэ-Меле. Нікалас Ангеліч.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 Штучны адбор.
23.50 «Пік Бабеля». Дак. фільм [СЦ].
2.40 Колер часу. Павел Фядотаў.

Настальгія

6.00 Дак. фільм «Фарцоўшчыкі. Небяспечная справа» (16+).
7.15, 8.40, 9.45, 11.05, 14.40, 15.45, 17.00, 18.45, 21.45, 23.00, 2.00, 5.15 Музычная настальгія (12+).
7.30 «Аншлаг? Аншлаг!» 1989 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 Дак. фільм «На прывязі каля ўзлётнай паласы» (16+).
11.45 Маст. фільм «Матылёк» (12+).
12.00 Тэлеспектакль «Мараль пані Дульскай». 1978 год (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Узбекская справа». 2005 год (16+).
19.25 Маст. фільм «Чужы званок» (16+).
20.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерыя Лявонцьеў». 1988 год (12+).
0.00 Маст. фільм «Цімур і яго каманда» (12+).
2.35 «Спецыяльна па вашым заказе». 1990 год (12+).
3.00 «Быў час». 2008 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Маленькая паслуга» (16+).

ЕuroSport 1

1.10, 10.30 Снукер. Northern Ireland Open. Фінал (6+).
3.05 Watts (12+).
3.30, 14.35 Кёрлінг. Чэмпіянат Еўропы (6+).

5.00, 19.00 Аўтагонкі. WTCR (12+).
6.30, 23.20 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
8.00 Велакрос. Чэмпіянат Еўропы (12+).
9.00 Веласпорт (трэк). Кубак свету (12+).
12.00 Настольны тэніс. Сусветны тур (6+).
13.00 Алімпійскія гульні. «Насуперак усяму» (12+).
13.30 Алімпійскія гульні. «Момант трыумфу» (12+).
21.00 «Дух паруснага спорту» (6+).
21.30 Пола. Polo Line (6+).
22.05 Конны спорт. Кубак свету (6+).

Кінакамедыя

0.45 Нявеста, якая збегла (16+).
3.10 Святочны перапах (16+).
5.25 Адкрыцце, паліцыя! (16+)
7.30 Крутая Джорджыя (16+).
9.40 Бабло (16+).
11.30 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).

13.55 Канваіры (16+).
15.50 Вельмі небяспечная штука (16+).
17.35 Гуляй, Вася! (16+)
19.30 Целаахоўнік кілера (18+).
21.40 Белыя цыпачкі (12+).
23.45 Каханне ў вялікім горадзе (16+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).

6.30 М/ф (6+).
7.15 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.45 «Доктар І...» (16+)
8.15 «Я ведаю твае сакрэты». Серыял (12+).
9.55, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.25, 15.45, 4.25 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.25, 18.45 «Сляпяя» (16+).
12.30, 19.55 «Варажбітка» (12+).
13.40, 17.40, 3.35 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.40, 2.40 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
16.45 «Паралельны свет» (16+).
21.05 «Напарніцы». Серыял (16+).
22.50 «90-я» (16+).
0.10 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.55 «Мёрзлая зямля». Трылер (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.20 Неверагодныя прыгоды Факіра (16+).
8.00 Візантыя (16+).
10.10 Рукі-ногі за каханне (16+).
11.55 Неверагодны Халк (16+).
14.05 Дракула (16+).
16.25 Спяшайся кахаць (12+).
20.10 Бетховен-2 (12+).
21.55 Васабі (16+).
23.40 Мама (16+).
1.35 Тоня супраць усіх (18+).
4.00 Бывай, дзетка, бывай (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.05 Удачлівы выпадок (12+).
8.55 Каралёў (12+).
11.10 Шпіён (16+).
13.20 Кароткі курс шчаслівага жыцця (16+).
15.15 8 першых спатканняў (16+).
16.55, 5.30 Час пік (16+).
19.00 Кат (16+).
21.00 Нянькі (16+).
22.45 Падсадны (16+).
0.35 Ён — дракон (6+).

2.40 Звычайка расставацца (16+).
3.55 ПіраМММіда (16+).

National Geographic

6.00, 5.45 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.20 Панарама 360 градусаў (16+).
6.45 Інжынерныя ідэі (16+).
7.30, 11.20, 1.55 Суперкар са сметніка (16+).
8.20, 12.50, 19.00, 22.05, 1.10, 3.25 Ледзяная дарога (16+).
9.05, 13.40 Непакорлівы востраў (16+).
9.50, 18.15 Закінутыя гарады (16+).
10.35, 20.30 Паляўнічыя на інфармацыю (16+).
14.25 Суперзбудаванні (16+).
15.10, 4.10 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Гарачыя граніцы (16+).
17.25 Нераскрытыя тайны Другой сусветнай вайны (16+).
21.15 Секунды да катастрофы (16+).
23.35 Пачатак (16+).
0.20 Турэмныя цяжкасці (16+).

Discovery

8.00, 20.20, 1.50 Дзікія эксперыменты (12+).
8.50, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
9.40, 17.35, 4.25 Хуткія і гучныя (12+).
10.30, 16.10, 21.40, 7.35 Як гэта ўстроена (12+).
10.55, 15.45, 21.15 Як гэта зроблена? (12+)

Discovery

11.20, 23.05 Багажныя войны (12+).
12.15 Мужчыны, жанчыны, прырода (12+).
13.05 Гаражны рамонт (16+).
14.50, 3.40 Байкал: маторы і лёд (12+).
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэліквіі (12+).
19.25, 6.50 Каралі грузавікоў (16+).
0.00 Крутая работа (12+).
0.55, 6.00 Як устроены Сусвет (12+).
2.45 Мільярдэр пад прыкрыццём (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 19.50 Сіткам «Слуга народа» (16+).
12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Пайсці, каб вярнуцца» (12+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25 Серыял «Усмешка перасмешніка» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.45 Сфера інтарэсаў.
0.30 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.10, 23.15 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 18.00 Серыял «Марозава-2» (16+).
13.15, 0.20 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.15 «Арол і рэшка. Перазгрузка» (16+).
15.20 М/с «Чарапашкі-ніндзя» (12+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 Хто я? (12+)
16.55 «Вясельны памер» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Супержонка» (16+).
22.15 «Трэці лішні» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Бабка-грачанік.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 20.35 Гэты дзень.
8.30, 15.25 «Уцёсаў. Песня даўжынё ў жыццё». Маст. фільм (12+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Аляксандр Фацюшын (12+).
10.05 «Беларусь як песня». Ансамбль «Верасы».

10.30 «Беларуская кухня». Печаная капуста.
11.00, 16.15 «За адзін крок ад трэцяй сусветнай». Маст. фільм (16+).
12.15 «Вясновы прызыў». Маст. фільм (12+).
13.40 «Жывая культура». Традыцыя пакланення каменным крыжам «Каменныя дзевачкі» (в. Данілевічы, Лельчыцкі раён, Гомельская вобласць).
14.10, 21.40 «Строгавы». Маст. фільм, заключная серыя (12+) [СЦ].
17.10 «БССР. Невядомая гісторыя». Аляксандр Мяснікоў (16+).
17.40 «Восеньскія сны». Маст. фільм (12+).
19.00, 22.55 Дзённік Міжнароднага фестывалю сучаснай харэаграфіі IFMC-2019.
19.15 «Славянскі базар — 2019». «Песнярам» — 50! Частка 1-я.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.10 «Артэфакты». Кніга прывіляў.

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.10 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама-Мінск».
9.15 Гандбол. СЕНА-Газпрам ліга. БГК імя Мяшкова (Беларусь) — «Заграб» (Харватыя).
10.55 Спорт-кадр.
11.25 Футбол. Таварыскі матч. Чарнагорыя — Беларусь.
13.20 Козел пра футбол.
13.40 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
14.15 Футбол. Кваліфікацыя да ЕўРА-2020. Уэльс — Венгрыя.
16.15 Слэм-данк.
16.50 Хакей. КХЛ. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Куньлунь» (Пекін). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.20 Вось гэта спорт!
19.30 Бокс. Сусветная суперсерыя.
21.50 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Рэд Бул» (Мюнхен) — «Юнацтва-Мінск» (Беларусь). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца». 7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Я вярнуся» (16+).

12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.25 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.20, 18.20, 23.15 «На самай справе» (16+).
19.00 «Аб'ектыўна».
20.00 «Час».
20.40 Серыял «Замак з пяску» (12+).
21.10 «Нічога не здараецца двойчы». Серыял (16+).

СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 23.00 «Загадкі чалавечтвы» (16+).
10.40 «Маскоўская барзая». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.15, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.05, 1.15 «Як устроены свет» (16+).
15.55, 16.50 «Вышук-2». Серыял (16+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Міншчына».
22.00 «Глядзець усім!» (16+)
0.25 «Эліксір маладосці» (16+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Трохі не ў сабе» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.45 Навіны (бягучы радок).
13.15, 2.30 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.45 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.25, 3.35 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
21.30, 0.00 Серыял «1942» (16+).
0.35 «Такому мама не навучыць» (12+).
3.15 «Трымайся, шоубізі!» (16+)

РТР-Беларусь

7.00 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 22.25, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Замак з пяску» (12+).
0.25 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Белавежская пушча (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Паездзем, паядзім!» (0+)
8.05, 10.20 Серыял «Кодэкс гонару» (16+).
9.35, 22.05 «НЗ.by».
10.50 Серыял «Ляснік. Свая зямля» (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.15, 16.30 Серыял «Дзікі» (16+).
16.25, 19.40, 23.30 Сёння. Галоўнае.
17.45 «ДНК» (16+).
19.55 Серыял «Пёс» (16+).
21.00, 22.30 Серыял «Пяць хвілін цішыні» (12+).
23.40 Серыял «Версія» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.15, 21.05, 0.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Камедыя «Сабачае жыццё».
9.20 Серыял «Усё пачалося ў Харбіне» (16+).
11.00 Дак. фільм.
11.45 Фантастыка «У цені Месяца» (16+).
13.45, 20.05 Серыял «Містар Робат» (16+).
14.35 Серыял «Атэль «Дэль Месяц» (12+).
16.10 Серыял «Агент Мак Гайвер» (16+).
17.30, 23.15 Серыял «Імперыя».
18.20 «Законы прывабнасці».
19.10 Серыял «Павук» (16+).
20.55 «Вечарніца».
21.15 Драма «Дурань» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.20 М/ф «Пацяшоба» (0+).
7.40 М/ф «Качыныя гісторыі» (0+).
8.10 «Лаві момант» (16+).
9.05 Серыял «Івановы — Івановы-4» (16+).
10.10 Баявік «Абаронца» (16+).
12.05 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
12.50, 19.00 Серыял «Кухня-5» (16+).
14.50 М/ф «Чарадзейная кніга» (0+).
15.05 «Наш рамонт» (16+).
15.50 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55 «Уральскія пельмені» (16+).
20.00 «Справа была вечарам» (16+).
21.00 «Рускія не смяюцца» (16+).
22.00 Баявік «Нястрымыныя» (12+).
0.00 Жахі «Слендэрмэн» (16+).
1.40 «Кіно ў дэталю» (16+).
2.35 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
3.55 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
6.55 «Відавочнае — неверагоднае» з Сяргеем Капіцам. 1977 год (12+).
7.35 Маст. фільм «Мужчыны і ўсе астатнія» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 14.40, 15.45, 17.00, 20.00, 21.45, 23.00, 0.45, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 Маст. фільм «Вечны муж» (16+).
14.50 М/ф «Бач ты, Масленіца!» (12+)
17.55 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1981-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
19.00 «Музычная гавань» Элеаноры Філінай» (12+).
20.15 Маст. фільм «Колер белага снегу» (16+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Узбекская справа». 2005 год (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква храмавая.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.10 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
8.30 «Тэатральны летапіс». Зінаіда Шарко.
8.55 «Адрынутыя». Серыял [СЦ].
10.15 Шэдэўры старога кіно. «Сільва». Маст. фільм.
11.55 Адкрытая кніга. Раман Сенцын. «Дождж у Парыжы» [СЦ].
12.20 Чорныя дзіркі. Белья плямы.
13.00, 16.20 Прыгожая планета.

13.15 Да 85-годдзя з дня нараджэння Альфрэда Шнітке. «Дух дыхае, дзе хоча...» Дак. фільм.
15.10 «Лісты з правінцыі». Варонеж [СЦ].
15.40 «Энігма». Данііл Харытонаў.
16.35 «Варчына зямля». Маст. фільм, заключная серыя [СЦ].
17.40 Колер часу. Іван Мартас.
17.50 Музычныя фестывалі Еўропы. Зальцбургскі фестываль. Ліза Баттальявілі, Даніэль Барэнбойм і аркестр «Заходне-Усходняя канапа».
18.40 Квіток у Вялікі.
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя Птушка».
21.15 «Шукальнікі». «Справа пра ашэвенскі грабежнікаў» [СЦ].
22.05 «Лінія жыцця». Рэнат Ібрагімаў [СЦ].
23.20 «2 Вернік 2».
0.00 «Нюрнбергскі працэс». Маст. фільм.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.10, 12.10, 23.30 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
1.30, 9.55, 13.45, 21.35 Аўтагонкі. Формула Е (12+).
2.30 Фрыстайл. Кубак свету (12+).
3.30, 8.30 Кёрлінг. Чэмпіянат Еўропы (6+).
5.00, 21.15 Watts (12+).
5.30 Настольны тэніс. Сусветны тур (6+).
6.30 Веласпорт. Льеж — Бастонь — Льеж (12+).
7.30 Веласпорт. «Тур Ламбарды» (12+).
16.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+).
17.50 Скачкі на лыжах з трампліна. Кубак свету (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.30 Аферысты паняволі (18+).
2.20 Прышэльцы (12+).
4.20 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).
6.45 Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі (12+).
8.55 Спакуснік (16+).
11.20 Спакуснік-2 (16+).
13.40 Шпіён па суседстве (12+).
15.30 Без заганы (16+).
17.35 Вялікі салдат (16+).
19.30 Ніндзя з Беверлі Хілз (12+).
21.15 Махляры (16+).
23.10 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Дакументальная калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.00 М/ф (6+).
8.35 «Я ведаю твае сакрэты-2». Серыял (12+).
10.15, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.15, 18.30 «Сляпяя» (16+).

12.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 17.25 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.35, 3.35 «Палаяўнічыя на прывідаў» (16+).
15.40 «Мой герой» (12+).
16.30 «Паралельны свет» (16+).
19.40 «Чалавек-невідзімка» (16+).
20.45 «Мужчына нарасхват». Камедыя (16+).
22.45 «Патрашыцелі». Фантастыка (16+).
1.00 «90-я» (16+).
1.45 «Лінія абароны» (16+).
2.15 «Валасы. Забытая гісторыя». Дак. фільм (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 16.30 Рукі-ногі за каханне (16+).
8.00 Дарыян Грэй (16+).
10.05 Перамотка (16+).
12.00 Усмешка Моны Лізы (12+).
14.15 Візантыя (16+).
18.10 Неверагодны Халк (16+).
20.20 Капітан Філіпс (16+).
23.00 Талі (18+).
0.45 Лінкальн для адваката (16+).
2.55 Мама (16+).
4.35 Васабі (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.10 Прыцягненне (12+).
8.35 Пра любoff (16+).
10.50 Каралёў (12+).
13.20 Вы ўсе мяне прыводзіце ў шаленства (16+).
15.20 Аб чым маўчаць дзяўчаты (12+).
16.55, 5.30 Пяць нявест (16+).
19.00 Павук (16+).
20.45 Кіроўца для Веры (16+).
22.50 Цвярозы кіроўца (16+).
0.40 Падсадны (16+).
2.25 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
4.00 Час пік (16+).

National Geographic

5.55 Навуковыя недарэчасці (16+).

6.20 Панарама 360 градусаў (16+).
6.45 Інжынерныя ідэі (16+).
7.30 Суперкар са сметніка (16+).
8.15, 12.50 Ледзяная дарога (16+).
9.05, 13.40 Непакорлівы востраў (16+).
9.45, 18.15 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
10.35, 20.35 Нараджэнне Еўропы (16+).
11.20, 2.05 Аўта-SOS (16+).
14.20 Цуды інжынерны (16+).
15.10, 4.25 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40 Гарачыя граніцы (16+).
17.25 Нераскрытыя тайны Другой сусветнай вайны (16+).
19.00, 22.10, 1.20, 3.40 Падарожжы з Горданам Рамзі (16+).
21.20 Секунды да катастрофы (16+).
23.45 Пачатак (16+).
0.35 Невядомы свет (16+).

Discovery Discovery

8.00, 20.20, 1.50 Дзікія эксперыменты (12+).
8.50, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
9.40, 17.35, 4.25 Хуткія і гучныя (12+).
10.30, 16.10, 21.40, 7.35 Як гэта ўстроена (12+).
10.55, 15.45, 21.15 Як гэта зроблена? (12+).
11.20, 23.05 Багажныя войны (12+).
12.15, 6.00 Як устроены Сусвет (12+).
13.05 Востраў (16+).
14.00 Крутая работа (12+).
14.50, 3.40 Залатая ліхаманка (16+).
18.30 Палаяўнічыя на склады (16+).
19.25 Тэхнагеніка (12+).
0.00 Здзічэлыя (12+).
0.55 Гульні, у якія гуляюць людзі (12+).
2.45 Невядомая экспедыцыя (16+).
5.15 Палаяўнічыя на рэліквіі (12+).
6.50 Каралі грузавікоў (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона X» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 19.55 Сіткам «Слуга народа» (16+).
12.10, 18.40, 19.29 Серыял «Пайсці, каб вярнуцца» (12+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35, 15.25, 17.05 Серыял «Усмешка перасмешніка» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 Панарама.
21.50 Клуб рэдактараў (16+).
22.30 Меладрама «Жаніх для дурніцы». (16+).
1.55 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Спячая» (16+).
10.15 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.20, 18.00 Серыял «Марозава-2» (16+).
13.25 Серыял «Жаночы доктар-3» (16+).
14.25 «Сакрэтны мільянер» (16+).
15.40 Нічога сабе нюз (12+).
15.45 «Пін код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.35 Хто я? (12+)
16.55 «Вясельны памер» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
21.15 «Бітва экстрасэнсаў. 19-ы сезон» (16+).
23.25 Трылер «Монстра» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Карп у вяршак.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.35 Гэты дзень.
8.30, 15.25 «Уцёсаў. Песня даўжынёю ў жыццё». Маст. фільм (12+).
9.25, 21.05 «Апошні дзень». Мікалай Кручкоў (12+).
10.05 «Беларусь як песня». Віктар Вуячыч.
10.35 «Камертон». Рэжысёр Міхаіл Кавальчык.
11.00, 16.20 «За адзін крок ад трэцяй сусветнай». Маст. фільм, заключная серыя (16+).

12.25 «Гараджане». Маст. фільм (12+).
13.50 «Сіла веры».
14.15, 21.40 «Соль зямлі». Маст. фільм. 2-я серыя (12+).
17.15 «БССР. Невядомая гісторыя». Вільгельм Кнорын (16+).
17.45 «3 каханымі не разлучайцеся». Меладрама (12+).
19.00, 22.55 Дзённік Міжнароднага фестывалю сучаснай харэаграфіі IFMC-2019.
19.15 Госці «Славянскага базару — 2019». Канцэрт.
20.40 «Кальханка» (0+).
23.05 «Час кіно».
23.20 «Мяжа». Дак. фільм (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Італія — Таіці.
8.25 Авертайм.
8.55 Хакей. КХЛ. «Спартак» (Масква) — «Дынама-Мінск».
11.00 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Швейцарыя — ЗША.
12.25 На шляху да Токіа-2020. Відэачасопіс.
12.55 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Уругвай — Мексіка.
14.20 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
14.55 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Парагвай — Японія.
16.20 Хакей. КХЛ. «Барыс» (Астана) — «Ак Барс» (Казань).
18.50 Хакей для ўсіх.
19.20 Хакей. КХЛ. «Ёкерыт» (Фінляндыя) — «Дынама» (Масква).
21.55 Вось гэта спорт!
22.05 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Сенегал — Расія.
23.30 Спорт-цэнтр.
23.40 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Партугалія — Нігерыя.
1.05 Спорт-мікс.
1.15 Пляжны футбол. Чэмпіянат свету. Беларусь — ААЭ.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца». 7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
9.55 «Жыцц здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Я вярнуся» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (6+).
13.10 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20, 0.45 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.35, 18.20 «На самай справе» (16+).

18.50, 21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.15 «Голас». Новы сезон (12+).
23.25 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Зімовая серыя гульняў (16+).

СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 0.30 «Маскоўская барзая». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 21.15, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.50, 16.50 «Экстранны выклік».
14.00, 20.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.50 «Як устроены свет» (16+).
15.45, 17.00 «Кіпцюр з Маўрытаніі». Серыял (12+).
20.00, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Міншчына».
22.05 «Глядзець усім!» (16+).

МІР

6.00, 16.15, 19.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
7.55, 10.20 Серыял «1942» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (гучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
18.20 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
19.25 «Гульня ў кіно» (12+).
20.15 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі» (12+).
22.05 Маст. фільм «Дэжа вю» (12+).
0.15 «Начны экспрэс» (12+).
1.20 «Трымайся, шоубіз!» (16+)
1.50 Маст. фільм «Кяханы Раджа» (16+).
4.00 Маст. фільм «Сямёра смелых» (12+).
5.30 М/ф (6+).

РТР— Беларусь

7.00 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Гумарына» (16+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Белавежская пушча (6+).
6.25 Беларусы (6+).
7.10 «Наш СпажыўНагляд» (16+).
8.05, 10.20 Серыял «Кодэкс гонару» (16+).
9.35 «НЗ.by».
10.50 Серыял «Ляснік. Свая зямля» (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05 Пракурорская праверка (16+).
15.15, 16.30 Серыял «Дзікі» (16+).
16.25, 19.40, 23.30 Сёння. Галоўнае.
19.55 «Экспертыза злачынстваў» (16+).
20.25 Серыял «Пёс» (16+).
21.25, 23.05, 23.40 Серыял «Пяць хвілін цішыні» (12+).
22.30 «НЗ.by: час вынікаў».
0.15 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.15, 21.05, 1.15 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
7.35, 16.00 «Гумарынка».
7.40 Камедыя «Невынішчальны шпіён».
9.00, 18.20 Серыял «Павук» (16+).
9.55 «Гатуі як шэф».
10.05 Трылер «Ідэнтыфікацыя Борна» (12+).
12.00 Фантастыка «Грань будучыні» (12+).
13.50, 20.05 Серыял «Містар Робат» (16+).
14.40 Серыял «Атэль «Дэль Месяц» (12+).
16.10 Серыял «Агент Мак Гайвер» (16+).
17.30, 0.30 Серыял «Імперыя» (16+).
20.55 «Вечарніца».
21.10 «Вячэрні квартал-95» (18+).
22.30 Фантастыка «Ліга справядлівасці» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.20 М/ф «Пацяшоба» (0+).
7.40 «Лаві момант» (16+).
9.05, 21.00 Серыял «Івановы — Івановы-4» (16+).
10.10 Баявік «Без кампрамісаў» (16+).

12.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
12.45 Серыял «Кухня-4» (16+).
14.50 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
16.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
17.55, 0.05 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-5» (16+).
22.00 Баявік «Хутчэй за кулю» (12+).
1.05 Серыял «Адночы ў міліцыі» (16+).
2.30 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
3.50 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
4.40 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква англійца.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 14.05, 20.45 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
8.30 «Тэатральны летапіс». Зінаіда Шарко.
8.55, 22.25 «Адрынутыя». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.15 ХХ стагоддзе. «Сустрэча з Аляксеем Баталавым». 1989 год.
12.25, 18.40, 0.30 «Што рабіць?»

13.10 80 гадоў Валерыю Іўчанку. «Дар». Дак. фільм.
13.55 Колер часу. Жорж-П'ер Сёра.
15.10 Навіны. Падрабязна. Кіно.
15.25 Біблейскі сюжэт.
15.50 «Саці. Нясумная класіка...»
16.35 «Варчына зямля». Маст. фільм [СЦ].
17.25 Музычныя фестывалі Еўропы. Люцэрнскі фестываль. Соль Габета, Франсуа-Ксаўе Рот і Камерны аркестр Малера.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Абсалютны слых».
23.50 «Фрыдл». Дак. фільм [СЦ].
2.25 Раман у камені. «Партугалія. Замак слёз». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Тэлеспектакль «Мараль пані Дульскай». 1978 год (12+).
8.40, 9.45, 11.00, 12.45, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 1.15, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Узбекская справа». 2005 год (16+).
13.25 Маст. фільм «Чужы званок» (16+).
14.30 Фільм-канцэрт «Спявае Валерыі Лявонцьеў». 1988 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Тацянян Візбар. 2007 год (12+).
18.55 «Відавочнае — неверагоднае» з Сяргеем Капіцам. 1977 год (12+).
19.35 Маст. фільм «Мужчыны і ўсе астатнія» (16+).
0.00 Дак. фільм «Фарцоўшчыкі. Небяспечная справа» (16+).
1.30 «Аншлаг? Аншлаг!» 1989 год (12+).
4.00 Дак. фільм «На прывязі каля ўзлётнай паласы» (16+).

5.45 Маст. фільм «Матылёк» (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.35 Аўтагонкі. Формула Е (12+).
1.35, 9.00 Аўтагонкі. WTCR (12+).
2.10 Снукер. Northern Ireland Open. Фінал (6+).
3.30, 10.30, 16.00 Кёрлінг. Чэмпіянат Еўропы (6+).
5.00 Веласпорт. «Джыра д'Італія» (12+).
6.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).
7.00 Веласпорт. «Вуэльта» (12+).
8.00 Настольны тэніс. Сусветны тур (6+).
9.30, 19.00 Горныя лыжы. Кубак свету (12+).
14.00, 21.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Чэмпіянат свету (12+).
15.30 «Дух паруснага спорту» (6+).
23.00 Гольф. Mayakoba Classic (6+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 Манашкі ва ўцёках (16+).
3.25 Нявеста, якая збегла (16+).
5.40 Без заганы (16+).
7.45 2 + 1 (16+).
10.00 Дзяжурны тата (6+).
11.55 Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі (12+).
14.05 Вялікі салдат (16+).
16.00 Аферысты паняволі (18+).
17.40 Шпіён па суседстве (12+).
19.30 Спакуснік (16+).
21.55 Спакуснік-2 (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.35 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+)
8.35 «Я ведаю твае сакрэты». Серыял (12+).
10.15, 15.35, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.15, 18.35 «Спячая» (16+).

12.20, 19.45 «Варажбітка» (12+).
13.30, 17.30, 3.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.30, 2.45 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
16.35 «Паралельны свет» (16+).
20.55 «Напарніцы». Серыял (16+).
22.45 «Лінія абароны» (16+).
23.20 «10 самых» (16+).
23.55 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.40 «Мумія-2». Фэнтэзі (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.55 Ілюзія падману (12+).
8.25 Васабі (16+).

10.15 Мама (16+).
12.05 Бетховен-2 (12+).
13.45 Бывай, дзетка, бывай (16+).
15.55 Неверагоднае падарожжа містара Співета (6+).
20.10 Халодная гара (16+).
23.05 Галодныя гульні (16+).
1.45 Усе грошы свету (18+).
4.00 Рэальнае каханне (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

7.30 Нянькі (16+).
9.25 Падсадны (16+).
11.20 ПіраМММіда (16+).
13.30 Вы ўсе мяне прыводзіце ў шаленства (16+).
14.55 Пасля цябе (16+).
17.10 Дзяўчына з касой (16+).
19.00 Павук (16+).
20.45, 5.50 Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).
22.35 Адною левай (12+).
0.10 Ржэўскі супраць Напалеона (16+).

1.50 Пасля цябе (16+).
4.00 Галоўны (6+).

National Geographic

6.00 Панарама 360 градусаў (16+).
6.25 Інжынерныя ідэі (16+).
7.15, 11.10, 19.45, 2.00 Суперкар са сметніка (16+).
8.00, 9.35, 12.45 Ледзяная дарога (16+).
8.50, 13.30 Непакорлівы востраў (16+).
10.25, 20.30 Нараджэнне Еўропы (16+).
14.20 Цуды інжынерыі (16+).
15.05, 4.25 Расследаванне авіякатастроф (16+).
16.35 Гарачыя граніцы (16+).
17.20 Нераскрытыя тайны Другой сусветнай вайны (16+).
18.10, 22.05, 1.15, 3.35 Дзікі тунец (16+).
21.20 Секунды да катастрофы (16+).
22.50 Неверагоднае падарожжа «Хабла» (16+).
23.40 Пачатак (16+).
0.25 Турэмныя цяжкасці (16+).

Discovery Discovery

8.00, 20.20, 1.50 Дзікія эксперыменты (12+).
8.50, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
9.40, 17.35, 4.25 Хуткія і гучныя (12+).
10.30, 16.10, 21.40, 7.35 Як гэта ўстроена (12+).
10.55, 15.45, 21.15 Як гэта зроблена? (12+)
11.20, 23.05 Багажныя войны (12+).
12.15, 0.55 Як устроены Сусвет (12+).
13.05 Паляўнічыя на стэрты (12+).
14.00 Паляўнічы на цацкі (12+).
14.50, 0.00 Загадкі высадкі на Месяц (12+).
18.30, 5.15 Паляўнічыя на рэліквіі (12+).
19.25, 6.50 Каралі грузавых гавораць мужчыны (12+).
2.45 Бясцэнныя аўто (12+).
3.40 Крутая работа (12+).
6.00 Трыццаць гадоў эвалюцыі (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Сляпая» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Рулет са свініны па-кабыльску.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.

10.30 «Беларуская кухня». По-ліўка з рашчынай.
11.00, 16.15 «За адзін крок ад трэцяй сусветнай». Маст. фільм (16+).

5 Беларусь 5

7.00 Хакей. КХЛ. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Куньлунь» (Пекін).
8.55 Слэм-данк.
9.25 Хакей. Ліга чэмпіёнаў. 1/8 фіналу. Матч у адказ. «Рэд Бул» (Мюнхен) — «Юнацтва-Мінск» (Украіна).

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 [СЦ], 8.00 [СЦ], 9.00 [СЦ], 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 Нашы навіны.

12.05 «Модны прыговор» (6+).
13.10 Серыял «Любімая настаўніца» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».

МИР МИР

6.00, 16.15, 19.25, 4.25 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
7.00 Серыял «1941» (16+).

РТР Беларусь

7.00 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35 «Лёс чалавека» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.

НТБ Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Белавежская пушча (6+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 0.55 «Надвор'е» + «Эрана».
7.10, 16.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».

ВТВ ВТВ

6.05 «Дурні і дарогі» (16+).
7.20 М/ф «Пацяшоба» (0+).
7.40 М/ф «Качыныя гісторыі» (0+).

12.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
12.45, 19.00 Серыял «Кухня-5» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква дзяржаўная.

12.10 Прыгожая плане-та.
12.25, 18.45, 0.35 «Гульня ў бісер». «Оскар Уайльд. «Партрэт Дарыяна Грэя».

12.10 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
12.45, 19.00 Серыял «Кухня-5» (16+).

НОВАЛЬГИЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Узбекская справа». 2005 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.20, 3.30, 10.30, 16.00, 19.00 Кёрлінг. Чэмпіят Еўропы (6+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.10 Каханне ў вялікім горадзе-2 (16+).
2.00 Бабло (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 17.40 Ілюзія падману-2 (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.55 Дзяўчына з касой (16+).

7.40 «Доктар І...» (16+)
8.10 «Я ведаю твае скарэты-2». Серыял (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэч-насці (16+).

9.50, 23.35 «Улегцы» (12+).

Discovery Discovery

8.00, 20.20, 1.50 Дзікія эксперыменты (12+).

Галасую — як, дзе, калі?

ця ў дварах далёка не найлепшы. Мне не важна, жанчына ці мужчына стане дэпутатам, як і ўзрост. Важна, каб чалавек быў сумленны і мог эфектыўна прасоўваць канкрэтныя праекты: знаходзіць інвестараў, падключаць неабходныя структуры і сапраўды паляпшаць жыццё людзям.

Тым часам у Беларускім гандлёва-эканамічным універсітэце спажывецкай кааперацыі ў Гомелі правялі акцыю «Пажаданне дэпутату». Маладыя людзі напісалі свае пажаданні і прапановы будучым парламентарыям. У БРСМ запэўнілі, што ўсё будзе перададзена абранаму дэпутату адпаведнай акругі, таксама пажаданні ад моладзі апублікуюць у сацыяльных сетках. Акцыя «Спазынай сваю культуру», якую таксама праводзіць моладзь, правярыць эрудыцыю і веданне роднага краю. Яе ўдзельнікам прапануюць заданні на асацыяцыі і расшыфроўку значэння знакаў беларускага традыцыйнага арнаменту. Прадугледжаны і сувеніры для тых, хто ўпершыню ўдзельнічае ў электаральнай кампаніі.

Паводле каляндарнага плана выбараў, прагаласаваць датэрмінова можна будзе да 16 лістапада ўключна. Выбарчыя ўчасткі будуць адкрыты з 10.00 да 14.00 і з 16.00 да 19.00. Прагаласаваць датэрмінова мае права кожны — не трэба пры гэтым афіцыйна пацвярджаць прычыны немагчымасці прыйсці на выбарчы ўчастак у асноўны дзень выбараў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ,
фота аўтара.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Пры атрыманні бюлетэня выбаршчык ставіць подпіс у адпаведнай графе спіса выбаршчыкаў.

— **А можна я прагаласую і за бабулю, якій цяжка хадзіць?**

— Кожны выбаршчык галасуе асабіста, галасаванне за іншых грамадзян, у тым ліку па даверанасці, не дапускаецца. Калі вы папросіце прагаласаваць за выбаршчыка, які па стане здароўя ці іншых уважлівых прычынах не можа прыйсці ў дзень выбараў у памяшканне для галасавання, вам растлумачаць: у такім выпадку камісія арганізуе галасаванне па месцы знаходжання грамадзяніна.

Выбаршчык запаўняе бюлетэнь у кабіне ці пакоі для тайнага галасавання, ставячы любы знак у пустым квадраце, які месціцца справа ад прозвішча таго кандыдата, за якога ён галасуе. Калі галасуеце супраць усіх, стаўце любы знак у пустым квадраце справа ад радка «Супраць усіх кандыдатаў».

Выбаршчык, які не мае магчымасці самастойна запаўніць бюлетэнь, можа запрасіць у кабіну ці пакой іншую асобу па ўласным меркаванні, акрамя членаў участкавай і вышэйшай камісій, кандыдатаў ці іх давераных асоб, назіральнікаў, прадстаўнікоў СМІ. Асоба, якая дапамагае, ставіць свой подпіс у спісе, а ў «Заўвагах» указваюцца звесткі пра яе.

— **Як прагаласаваць, калі ў мяне абмежаваныя фізічныя магчымасці?**

— Інвалід-калясачнік, іншы выбаршчык з парушэннем функцый апорна-рухальнага апарату мае права запоўніць бюлетэнь за сталом, абсталяваным для тайнага галасавання, у асобным парадку. Запаўніць бюлетэнь седзячы можа таксама выбаршчык, якому гэта патрабуецца з прычыны ўзросту ці стану здароўя.

Калі на участку ёсць спецыяльная прасторная кабіна для галасавання, галасуйце ў ёй.

Слабавідушчы выбаршчык можа скарыстацца павелічальным шклом ці лупай, якія ёсць ва ўчастковай камісіі. Невідушчаму выбаршчыку, які жадае прагаласаваць самастойна, член камісіі выдае бюлетэнь і спецыяльны трафарэт, знаёміць са зместам бюлетэня, тлумачыць парадак яго запаўнення з дапамогай трафарэта і дапамагае ўкладзі бюлетэнь у трафарэт. Невідушчы выбаршчык у кабіне самастойна запаўняе бюлетэнь, вызваляе яго з трафарэта, падыходзіць да скрыні і апускае бюлетэнь у яе. Пры неабходнасці член камісіі дапамагае выбаршчыку прайсці да стала, кабіны, скрыні, выхаду.

— **Я ўжо ведаю, за каго аддам голас. Але баюся памыліцца і паставіць «птушк» не там.**

— Калі зробіце памылку, звярніцеся да члена ўчастковай камісіі, які выдаваў бюлетэнь, з просьбай выдаць новы бюлетэнь замест сапсаванага. Сапсаваны бюлетэнь лагаецца, аб чым састаўляецца адпаведны акт.

— **Я з малым дзіцем, і ў нядзелю няма з кім яго пакінуць. Як прагаласаваць у гэтым выпадку?**

— Калі выбаршчык па стане здароўя ці іншых уважлівых прычынах не можа прыйсці ў дзень выбараў у памяшканне для галасавання, ён мае права пісьмова ці вусна звярнуцца ў адпаведную ўчастковую камісію з просьбай арганізаваць галасаванне па месцы яго знаходжання ці перадаць такую просьбу праз іншых асоб. Афіцыйна пацвярджаць прычыны немагчымасці прыйсці не трэба. Звярнуцца з такой просьбай можна ў любы час, а ў дзень выбараў — да 18 гадзін.

Перад выездам да выбаршчыкаў членам камісіі выдаюцца ўкладны ліст і бюлетэні ў колькасці, адпаведнай лічбе атрыманых просьбаў выбаршчыкаў. Пры атрыманні бюлетэня подпіс ва ўкладным лісце трэба паставіць уласнаручна.

— **А на што ўвогуле ўплывае мой адзіны голас?**

— Выбары адбыліся, калі ў галасаванні ўзяло ўдзел больш за 50 працэнтаў выбаршчыкаў, уключаных у спісы. Выбраным лічыцца кандыдат, за кандыдатуру якога прагаласавала большасць выбаршчыкаў, якія бралі ўдзел у галасаванні.

У складзе Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі — 110 дэпутатаў, якія выбіраюцца непасрэдна грамадзянамі. Дэпутаты ніжняй палаты парламента разглядаюць праекты законаў, назначаюць выбары Прэзідэнта, ухваляюць кандыдатаў на пост прэм'ер-міністра, ацэньваюць работу ўрада, ініцыююць вотумы недаверу.

Варвара МАРОЗАВА.

ЦІКАВАЕ ПЫТАННЕ

ЗДОЛЬНЫХ І ТАЛЕНАВІТЫХ

Патрыёты

Уладзімір ШЧАСНЫ, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол, старшыня Нацыянальнай камісіі па справах ЮНЕСКА (2001—2013), сцвярджае, што асноўныя якасці для дэпутата — патрыятызм, ініцыятыўнасць, жыццёвы вопыт, прыродны розум. Неабходны парламентарыю бачанне развіцця краіны на бліzkую і далёкую перспектыву, гатоўнасць і ўменне адстойваць сваю пазіцыю пры выпрацоўцы агульнай палітыкі дзяржавы, удумлівы падыход да разгляду адпаведных заканадаўчых актаў і адказнае стаўленне да іх выканання.

«Канешне, не кожны чалавек валодае такімі рысамі характару і якасцямі. Але ў парламент выбіраюць самых здольных і таленавітых. А людзі, якія падыходзяць пад такое апісанне, ёсць у нашай краіне», — адзначае дыпламат.

На яго думку, дэпутацкія здольнасці не залежаць цалкам ад наяўнасці спецыяльнай адукацыі. «У Нацыянальным сходзе дастаткова вялікі сакратарыят, у які ўваходзяць кваліфікаваныя спецыялісты, што заўсёды могуць прыйсці на дапамогу. Галоўнае — бачанне генеральнай лініі нашай краіны на бліzkую і далёкую перспектыву. І бачанне гэтага з пункту гледжання і дзяржаўнага дзеяча, і шараговага грамадзяніна», — удакладняе суразмоўца.

Уладзімір Шчасны прызнаецца: пакуль не знаёміўся з прагра-

мамі кандыдатаў у сваёй выбарчай акрузе. Зробіць гэта ў нядзелю на выбарчым участку.

Чалавекалюбцы

«Жанчына года — 2018» у намінацыі «Мацярынская слава», аператар машыннага дзення малочнатаварнай фермы «Езапаў» КСУП «Судкова» Аляксандра УШАКОВА:

— Што да заканадаўства ў сферы сельскай гаспадаркі, я не сказала б, што на ферме цяпер такія ўжо цяжкія ўмовы, як раней. Ужо крыху лягчэй: усё ж такі ўвялі гэтыя малакаправоды, не тое, што рукамі даілі, у ведры. Лічу, дастаткова ўвагі ўдзяляецца на ўзроўні дзяржавы, спрасцілі трохі ўмовы працы.

Як жанчына, шматдзетная маці, лічу, што ў нас падтрымліваюць жанчын з вялікай сям'ёй. Але бадай што крыху і малавата. Цяжкавата трохі ім з дзецьмі... Я разумею па сабе (у Аляксандры Адольфаўны дзесяць дзяцей. — «МС»), але тады і працавала, нейкую і «дзіцячую» атрымлівала дапамогу. Гэта прасцей, а ім зразумела, глядзіць закон: камусьці належыць, а камусьці і не належыць. Нехта будзе прапіваць — дык гэта ж таксама не справа. Дык так і раней было: хтосьці працаваў і «дзіцячыя» толькі на дзяцей траціў, а хтосьці толькі на сябе, на сваё задавальненне.

Самой не даводзілася звяртацца да дэпутатаў. Нічога не

прасіла ні ў кога. Арыентуюся на свае сілы, і ўсё. Не чакаю ні ад кога падтрымкі — калі мне трэба, я сама.

Я ведаю, хто ў нас вылучае сваю кандыдатуру, знаёма асабіста, і згодна з ёю. Думаю, увесь давер апраўдае. Калі людзі выберуць яе, будзе за людзей стаяць.

Прыстойныя

Галоўны трэнер мужчынскай нацыянальнай каманды па цяжкай атлетыцы Віктар ШАРШУКОЎ:

— Мяркую, дэпутат павінен валодаць усімі нармальнымі якасцямі чалавека. Гэта, па-першае, мусіць быць прафесіянал, па-другое — прыстойны чалавек. Галоўнае, каб быў карысны ў якасці дэпутата, а сямейны ці працоўны статус не настолькі важныя.

Так, людзі могуць па тых ці іншых прычынах на сённяшні дзень не працаваць, але ў іх можа быць багатая гісторыя, і яны таксама пэўную частку нашай грамадскасці павінны прадстаўляць і абараняць.

Калі будзе шматпалярнасць, будзе як мага больш слаёў нашай грамадскасці прадстаўлена, гэта толькі лепш. Усё павінна быць збалансавана. Увогуле хацелася б, каб у парламенце былі прадстаўлены ўсе ўзросты: і моладзь, і больш салідныя людзі.

Для спорту ў нашай краіне робіцца вельмі шмат. Але спорт найвышэйшых дасягненняў — гэта вельмі тонкая сфера, і хацелася б большай далікатнасці, меншай жорсткасці.

У нас сёння прыняты самыя жорсткія законы ў свеце для трэнераў. Хацелася б, каб тут не была перагнута палка, таму што, на жаль, я ведаю, што сёння адток трэнераў — велізарны. Адно жорсткасцю не навесці парадка, напрыклад, у допінгу. Тут трэба яшчэ дапрацаваць, таму што

шмат хто пасля гэтых сілавых законаў проста пакінуў спорт. І ў нас па статыстыцы цяпер (у цяжкай атлетыцы, прынамсі) шмат хто перайшоў у іншыя сферы ці ў школы.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА, Варвара МАРОЗАВА, Марыя ДАДАЛКА.

ПАРТРЭТ КАНДЫДАТА У ДЭПУТАТЫ*

- мужчына
- 45,7 года
- партыйны
- працуе ў сферы будаўніцтва, транспарту
- вылучаны палітычнай партыяй
- адукацыя вышэйшая
- працуе ў гарадской мясцовасці
- не вылучаецца паўторна

Усяго арганізаваны 5831 участак для галасавання, з якіх 46 за межамі краіны.

Агульная колькасць выбаршчынаў - 6 880 605 чалавек, з якіх за мяжой 3 682 чалавекі.

Выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў пройдуць 17 лістапада.

Крыніца: Цэнтр Беларусі.

© Інфарграфіка BELTA

АД ШАМПІНЬЁНАЎ ДА РЫКОТЫ

Як у Шчучынскім раёне спрыяюць развіццю малога і сярэдняга бізнесу

У гэтым упэўніліся дэпутаты Гродзенскага абласнога Савета падчас выязной 17-й сесіі. Яны пабывалі на некалькіх прыватных прадпрыемствах, якія выпускаюць новую прадукцыю і робяць значны ўнёсак у гарадскі бюджэт.

Пра тое, што раён сапраўды добра працуе ў гэтым кірунку, сведчыць такі факт. Сёлета Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрыемстваў прызнала Шчучынскі раён найлепшым для вядзення бізнесу сярод раёнаў з насельніцтвам менш за 50 тысяч чалавек. Эканамічная актынасць відавочная. Калі ў 2005 годзе тут было толькі тры прыватныя прадпрыемствы, то цяпер іх больш за дзвесце. Як падкрэсліў старшыня райвыканкама Аляксей САДОЎСКІ, выканаўчая ўлада сумесна з дэпутатамі працуе на прыватнага інвестара. А гэта — нізкі кошт зямельных участкаў, добрыя экалагічныя ўмовы і стан дарог, ільготныя падаткі, шырокі выбар аб'ектаў былых вайсковых часцей.

Адзін з апошніх праектаў — фабрыка па вытворчасці шампін'ёнаў. Яна пабудавана на месцы былога вайсковага аэрадрома на ўчастку СЭЗ «Гроднаінвест». Літаральна за два гады тут выраслі два комплексы, адзін з якіх ужо год паспя-

хова працуе, а другі ўведзены з аперэджэннем графіка літаральна днямі. Гэта першая «грыбная» фабрыка ў Гродзенскай вобласці такога ўзроўню. За год тут атрымалі амаль 2,5 тысячы тон свежых грыбоў, паведаміў тэхналаг прадпрыемства «Логал-Біа» Канстанцін КУЦ.

Па яго словах, прадукцыя паспяхова рэалізуецца на ўнутраным і знешнім рынку. З пускам новага комплексу магутнасць павялічыцца ўдвая. Не прападае і грунт. Цяпер ён ідзе для падкормкі раслін, але мясцовы фермер мае намер рабіць з яго канцэнтрат і выкарыстоўваць нанова. Гэта значыць, што ў хуткім часе ў Шчучыне з'явіцца яшчэ адна прыватная вытворчасць.

Калі «грыбны» завод — найбуйнейшы ў Гродзенскай вобласці, то завод «ПраймІлк» па выпуску малочна-тлушчавага кан-

цэнтрату — самы маштабны падобны праект не толькі ў Беларусі, але і ў краінах Усходняй Еўропы. Ён існуе тры гады, і за гэты час пашырыў асартымент, рынкі збыту і абзавёўся сапраўднай камандай аднадумцаў. Мікраклімат накіраваны на здаровы лад жыцця.

— У нас на прадпрыемстве поўнаасцю забаронена курэнне, бо гэта займае працяглы адрэзак часу — 40 хвілін, калі ўлічваць санітарныя нормы, — адзначыў дырэктар Анатоль БЯЛЯЎСКІ. — А выпадкі курэння непасрэдна ў вытворчых карпусах былі жорстка спынены — з усіх, незалежна ад таго, курыў работнік ці не, было знята 50 % надбаўкі да зарплаты. Некаторыя нават увогуле курыць кінулі. Забаронены і мабільныя тэлефоны, гэта сусветная практыка, ёсць кнопачныя спецыяльныя тэлефоны для сувязі. Затое кожны мае

медыцынскую страхоўку. Цякчасці кадраў няма, наадварот, у аддзеле кадраў ляжыць больш за тысячу анкет, у тым ліку маладых спецыялістаў. Перш чым прыняць на работу, суіскальнік праходзіць стажыроўку тры месяцы.

Прадпрыемства пашырае лінейку прадукцыі. Цяпер тут асвоілі выпуск інгрэдыентаў на аснове малочнай сыроваткі, а налета плануецца выпускаць сыр рыкота на італьянскім абсталяванні — 30 тон у суткі. Як паведаміў галоўны тэхналаг Павел ЮРЭВІЧ, шчучынская рыкота будзе не толькі традыцыйна тварожнага выгляду, але і ў зернях. Спажывец атрымае новую прадукцыю ў шклянках па 250 альбо 400 грамаў, а таксама для аптовых партнёраў — у вёдрах і мяшках.

Поспехі прадпрыемства станоўча адбіваюцца і на эканоміцы раёна. Растуць паступленні ў бюджэт. Напрыклад, завод сёлета заплаціў падаткаў на мільён 700 тысяч долараў у эквіваленце, з іх амаль палова трапіла ў бюджэт раёна. З гэтага года ў раённы бюджэт пачалася выплата падатку на нерухомае ў суме, эквівалентнай 61 тысячы долараў штомесяц.

У раёне будзе ў найбліжэйшы час рэалізавана яшчэ некалькі буйных бізнес-праектаў. Адзін з іх — сумесная беларуска-турэц-

кая вытворчасць бялковых дабавак. З Польшчай і Ізраілем ёсць планы стварыць сумесныя прадпрыемствы па вытворчасці піламатырыялаў і дрэваапрацоўцы.

— Менавіта малы і сярэдні бізнес — гэта рухавік любой эканамічнай сістэмы. У многіх еўрапейскіх краінах ён складае асноўную частку валавога прадукту. У Беларусі, у тым ліку ў Гродзенскай вобласці, таксама робіцца акцэнт на развіццё прыватнай ініцыятывы. Але людзей трэба «разнявольіць». І ў гэтым важная роля дэпутатаў. Заканадаўцам трэба звярнуць увагу на гэты сектар эканомікі, у першую чаргу на падаткаабкладанне, яго даступнасць для вядзення бізнесу, — адзначыў старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Ігар ЖУК.

Для таго каб гэты сектар развіваўся, працуе і дэпутаткі корпус. Напрыклад, у абласным Савеце цяпер 10 % — гэта дэпутаты-прадпрыемальнікі, якія ведаюць праблемы знутры і садзейнічаюць іх вырашэнню. На актывізацыю дэпутацкага корпуса ў пытаннях спрыяльнага бізнес-клімату звярнуў увагу памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гродзенскай вобласці Іван ЛАЎРЫНОВІЧ. Ён падкрэсліў, што неабходна вылучыць пункты росту кожнага раёна, якія будуць дапамагаць руху «лакаматыва» рэгіёна.

— У нас шмат рэзерваў у аграрным сектары, таму трэба больш укладваць у сяло, развіваць аграбізнес, спрыяць уласным інвестыцыям. Калі чалавек будзе укладваць свае сродкі ў прадпрыемстваў дзейнасць, ён будзе трымацца за яе, яму не будзе сэнсу з'язджаць, шукаць нейкі іншы заробак, і дэпутаты павінны працаваць у гэтым кірунку, — заўважыў Іван Лаўрыновіч. — Нам важна выпрацаваць уласную формулу для жыцця, каб усім было камфортна, бо наша галоўнае багацце і патэнцыял — гэта нашы людзі і зямля.

Што датычыцца мадэлі, то ў Шчучыне яе бачыць у прыцягненні інвестыцый. Як было адзначана падчас сесіі спецыялістамі раёна, тут захавалася проста безліч аб'ектаў былых ваенных гарадкоў і баз, якія паступова атрымліваюць другое жыццё. Шмат створана вытворчых прадпрыемстваў, крам, майстэрняў, аб'ектаў «бытоўкі», грамадскага харчавання, складскіх памяшканняў. Адпрацаваны механізм продажу за адну базавую велічыню. Нядаўна на Шчучынскім аэрадроме нават адкрылі прыватны музей часоў «халоднай вайны», адзіны такога кшталту ў Беларусі. Ён размясціўся ў былым сакрэтным бункеры пад зямлёй і выклікае вялікі інтарэс беларускіх і замежных турыстаў.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

КРОКІ ДА ЭКАЛОГІІ

РУХАЦЦА Ў ПРАВІЛЬНЫМ КІРУНКУ

Як паўдзельнічалі гарады ў сёлетнім Еўрапейскім тыдні мабільнасці?

На працягу сямі дзён жыхары сотняў гарадоў з 45 краін Еўропы, у тым ліку і 76 беларускіх гарадоў, дэманстравалі альтэрнатыўныя аўтамабільныя спосабы і сродкі перамяшчэння ў гарадскім асяроддзі. Сярод найлепшых быў названы пасёлак Лагішын Пінскага раёна.

— У пасёлку панавала асабліва атмасфера. Нас, яго жыхароў, перапаўнялі гонар і пачуццё адказнасці за дачыненне да важнай міжнароднай справы. Сярод лагішынцаў абыякавых да ідэй тыдня не было. Амаль усе жыхары ў той ці іншай ступені імкнуліся паўдзельнічаць у яго мерапрыемствах, — паведаміла Ірына ПЕТРУКОВІЧ, кіраўнік спраў Лагішынскага сельскага Савета ў час сваёй прэзентацыі на канферэнцыі, прысвечанай вынікам Еўрапейскага тыдня мабільнасці (ETM) — 2019.

У сувязі з гэтым цікава прасачыць штогадовую дынаміку ўдзелу Беларусі ў тыдні мабільнасці. Наша краіна адносна нядаўна далучылася да яго. Нагадаем, у 2015 годзе ў ETM удзельнічалі толькі Мінск, Полацк і Наваполацк, у 2016-м ужо 19 гарадоў, у 2017-м — 46 гарадоў і населеных пунктаў, у 2018-м — 66. Далучаліся ў пераважнай большасці абласныя і раённыя цэнтры, гарады абласнога падпарадкавання.

А гарадскі пасёлак Лагішын з насельніцтвам прыкладна 2200 чалавек нароўні з куды большымі гарадамі яскрава і крэ-

тыўна ўдзельнічае ў Еўрапейскім тыдні мабільнасці. У сэнсе прыцягнення невялікіх населеных пунктаў да глабальных экалагічных акцый і маштабных кампаній досвед Лагішынскага сельсавета і прывабны, і варты вывучэння і пераймання. Гэта тым больш актуальна на фоне шэрагу гарадоў з куды большымі магчымасцямі і насельніцтвам, якія фармальна далучыліся да кампаніі, падпісалі паперы, а па сутнасці нічога істотнага не зрабілі для папулярызацыі альтэрнатыўнага аўтамабільнага руху на гарадскіх дарогах.

Сёлета тэма тыдня мабільнасці ў Лагішыне была прысвечана, як і ўсюды ў краіне, прыцягненню ўвагі і засвойванню мясцовым насельніцтвам бяспечных пешых і веласіпедных маршрутаў.

— У рамках тыдня мабільнасці быў праведзены шэраг загадзя прадуманых і спланаваных разам з райсаветам мерапрыемстваў. У гэтым нам вельмі дапамаглі супрацоўнікі аддзелаў і арганізацый райвыканкама. Мы імкнуліся сумесна падрыхтаваць цікавую і разнастайную праграму. Яна, па водгуках жыхароў пасёлка, атрымалася. На працягу тыдня праводзіліся мэтавыя мерапрыемствы. Гэта экалагічная квэст-гульня «Зялёная планета», майстар-клас конкурсу знаўцаў правіл дарожнага руху на тэму «Веласіпед і дарога». Завяршыўся тыдзень мабільнасці велапрабегам, — расказвае старшыня сельсавета Валерый ШУШКО.

У той дзень сапраўдныя прыхільнікі здаровага спосабу жыцця Лагішына сабраліся каля мясцовай АЗС. Сярод іх былі заўважны, у прыватнасці, намеснік старшыні райвыканкама Дзмітрый Палхоўскі, старшыня сельсавета Валерый Шушко, работнікі ААТ «Лагішын», навучэнцы і дырэктар Лагішынскай сярэдняй школы Сяргей Норбут і іншыя. Усяго ў велапрабегаў удзельнічалі 15 прадпрыемстваў і арганізацый пасёлка. Самай шматлікай аказалася каманда школы, якую прадстаўлялі і педагогі, і тэхнічныя работнікі, і навучэнцы. Веласіпедысты праехалі па вуліцах Леніна, Дзяржынскага, Святлова, Сацыялістычнай і фінішавалі каля маладзёжнага цэнтры культуры. Яго супрацоўнікі, дарэчы, у падтрымку ідэй мабільнасці правялі флэшмоб «Мабільнасць і актыўнасць, здароўе, крэатыўнасць» пад дэвізам «Выбірай і рухайся!»

Гэта толькі на першы погляд здаецца, што проста пераканаць заўзятага аўтамабіліста кінуць любімага «жалезнага каня» і перасесці на веласіпед. Паводле слоў начальніка аддзела арганізацыі дарожнага руху і дарожнай інспекцыі УДАІ МУС Беларусі Дзмітрыя НАВОЯ, сёння веласіпедыстам нярэдка даводзіцца сутыкацца з праявамі так званых шавінізму кіроўцаў. Ёсць сярод іх агрэсіўная меншасць, якая з прычыны недасведчанасці ці прабелаў у адукацыі і выхаванні не ўспрымае актуальнасці стварэння ўстойлі-

вай гарадской мабільнасці. Іх трэба пераконваць і пераконваць.

Тут неабходна падкрэсліць, што на самым пачатку, калі лагішынская мясцовая ўлада вагалася наконце далучэння да Еўрапейскага тыдня мабільнасці, яе падтрымаў Іван Рабкавец, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі. Ён прапанаваў: давайце паспрабуем. Першы блін не быў камяком. І ўжо трэці год запар Лагішын становіцца актыўным і паспяховым удзельнікам ETM.

— У раёне гэта новая практыка работы сельскага Савета. У яго дэпутатаў увогуле шмат чаго з задуманага атрымоўваецца. Чаму? Умеюць знайсці падыход да людзей. Дзякуючы намаганням сельсавета пасёлак прыгожы, утульны, з добрай інфраструктурай, амаль усе дарогі заасфальтаваны. Не сорамна гасцям паказаць. Між іншым, першымі ў раёне высаджваюць кветкі на вуліцах пачалі менавіта ў Лагішыне. Ёсць тут дзе адпачыць у вольны час моладзі. Дом міласэрнасці — прадмет асаблівага клопату і гонару дэпутатаў, — расказвае старшыня Пінскага раённага Савета дэпутатаў Іосіф ГУЗІЧ.

На яго думку, пасёлак развіваецца ў правільным кірунку. І, відаць, недарэмна Лагішын разглядаецца цяпер у якасці кандыдата на месца правядзення абласных дажынак у 2021 годзе. Давераць — сельсавет абавязкова справіцца.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

ЗВЯЗДА

1:12

Такія суадносіны колькасці беспрацоўных і колькасці прапаноў работы на Міншчыне. А як у іншых рэгіёнах?

Сітуацыя на рынку працы ў краіне стабільная, а колькасць занятых у эканоміцы застаецца практычна нязменнай. У агульнарэспубліканскім банку вакансій даступна звыш 80 тысяч прапаноў, большасць з якіх рабочыя спецыяльнасці. Пра гэтыя і іншыя акалічнасці пошуку работы расказалі спецыялісты.

Навучанне пад заказ і самастойны пошук

За 2019-ы ў службу занятасці звярнулася больш за 140 тысяч чалавек, з якіх больш чым сотні тысяч аказана садзейнічанне па працаўладкаванні. Сёлета ў краіне адзначаецца ажыўленне з боку прапаноў рабочай сілы, а таксама расце колькасць вакансій і попыт на рабочую сілу, паведаміла **Алёна ДАКУКІНА, намеснік начальніка ўпраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі:**

— Важны аспект у рабоце службы занятасці — найхутчэйшае вяртанне беспрацоўнага на рынак працы. Каб чалавек, які страціў работу, хутчэй яе знайшоў. Грамадзяне таксама актыўна шукаюць работу самастойна, часцей за ўсё праз інтэрнэт. Расце колькасць зваротаў і да агульнарэспубліканскага банка вакансій, які за дзевяць месяцаў наведаль больш за 12 мільёнаў разоў. Сёлета тэмп росту колькасці занятых склаў 99,8 %, і гэты ўзровень стабільны цягам усяго названнага перыяду.

У апошнія гады служба занятасці перагледзела падыходы да маніторынгу рынку працы. Новым крокам стала вызначэнне пераліку тэрыторый з напружанай сітуацыяй у сферы працаўладкавання — дэпрэсіўных раёнаў. Сёлета гэта 53 тэрыторыі, большасць з якіх (па 15) знаходзіцца ў Віцебскай і Магілёўскай абласцях. Пры гэтым амаль 80 % тэрыторый з пераліку цягам года палепшылі сітуацыю.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ

У краіне праводзіцца работа па развіцці і падтрымцы высокай матывацыі грамадзян да актыўнага пошуку работы, адзначыла **Алёна Дакукіна:**

— Улічваюцца індывідуальныя асаблівасці, тэрытарыяльныя разрэзы, аналізуецца інфармацыя, хто патрэбны. Асноўны акцэнт робіцца на патрэбах наймальніка. Арыентуюцца не проста на навучанне беспрацоўных, а на навучанне пад заказ (такіх больш за 60 % ад усіх, хто перавучаецца), што гарантуе стапрацэнтнае працаўладкаванне. Сёлета больш за 4000 беспрацоўных накіравана на навучанне. Гэта каля 5 % ад усіх, хто мае патрэбу ў рабоце. Хацелася б большай актыўнасці з боку саміх беспрацоўных, бо наймальнік патрабуе нашмат большага ўзроўню кваліфікацыі людзей, чым той, якім яны валодаюць цяпер.

Беспрацоўныя могуць прайсці навучанне больш чым па 100 прафесіях. Каля дзевяці з іх інтэграваныя: калі адначасова людзі атрымліваюць дзве і больш спецыяльнасці, у асноўным па рабочых прафесіях — напрыклад, тынкоўшчык-малярці абліцоўшчык-плітачнік. Тыя, хто не працаўладкаваўся пасля першага навучання, маюць права зноў звярнуцца ў службу занятасці, і больш за 90 % з іх ужо знаходзіць работу.

20 тысяч вакансій для сталіцы

У Мінску пастаянна расце попыт на рабочую сілу. Сёлета штомесца прапаноўваецца каля 20 тысяч вакансій. Сярод запатрабаваных — машыністы электрацягнікоў, прадаўцы, кантралёры, касіры, повары, кандытары і іншыя. 77 % тых, хто працуе ў сталіцы, заняты ў эканоміцы, і іх доля павялічваецца.

Служба занятасці пастаянна праводзіць мерапрыемствы, скіраваныя на садзейнічанне занятасці грамадзян. Міні-кірмашы вакансій (штотыднёва), два разы на год агульнагарадскія кірмашы, дні прадпрыемстваў, выязныя кірмашы на саміх прадпрыемствах.

— Важна расказаць чалавеку пра рабочае месца і прафесію, якая заяўляецца наймальнікам. Рэалізуюцца і новыя формы, напрыклад электронныя кірмашы вакансій, у якіх паўдзельнічала ўжо больш за 50 наймальнікаў. І за гэтай формай работы будучыня, — лічыць **Таццяна КУДЗЕВІЧ, намеснік старшыні камітэта — начальнік упраўлення занятасці насельніцтва сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама.** — Мы праводзім таксама адрасныя мерапрыем-

ствы для мэжавых груп: людзей, якія маюць абмежаванні па стане здароўя; грамадзян, якія выйшлі з месцаў зняволення або лячэбна-працоўных прафілакторыяў. У межах гэтых сустрэч мы праводзім кансультацыі і арыентуем людзей на працаўладкаванне.

Многія беспрацоўныя досыць прадпрымальныя, і ім прапаноўваюць рэалізаваць сябе ў самазанятасці. Больш за 90 чалавек арганізавалі такім чынам уласную справу. Сфарміраваны банк часовых, сезонных работ, якія таксама прапануюць людзям. Больш чым тысяча чалавек паўдзельнічала ў аплатных грамадскіх работах. І гэта магчымасць атрымаць прыбытак, пакуль не знойдзецца пастаянная работа. Усе паслугі, якія прапануюцца грамадзянам сацслужбай, бясплатныя, запэўніла **Таццяна Кудзевіч:**

— Грамадзянам, якія маюць абмежаванні па стане здароўя і працоўныя рэкамендацыі (інваліды II, III групы), а такіх больш за 8000, мы накіроўваем запрашэнні ў нашу службу. Згодна з праграмай працоўнай адаптацыі мы стымулюем наймальнікаў, і да іх прыходзяць гэтыя грамадзяне, якія цягам года адаптуюцца. Яны атрымліваюць магчымасць набыць працоўныя навыкі на рабочым месцы. Гэта важна, бо чалавек адаптуецца і прыходзіць на пастаянную работу ўжо падрыхтаваным.

Перасяленне і субсідыі на сваю справу

Сітуацыя на рынку працы Мінскай вобласці таксама характарызуецца павелічэннем колькасці рабочых месцаў. Узровень беспрацоўя тут 0,2 %, што менш, чым у іншых рэгіёнах.

— У вобласці працуе 686 тысяч чалавек. Гэта амаль стапрацэнтны ўзровень занятасці, — адзначыла **Наталля ІГНАТОВІЧ, намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяль-**

най абароне Мінаблвыканкама. — Актыўна шукаюць работу ў малым бізнесе і самазанятасці. На развіццё ўласнай справы ў вобласці сёлета атрымалі субсідыі (11 бюджэтаў пражытачнага мінімуму ў горадзе, 13 — на сяле) 219 чалавек. Індывідуальныя прадпрымальнікі рэгіструюцца ў сферах паслуг, напрыклад у галінах цырульніцтва, бытавога абслугоўвання, вытворчасці паслуг СТА.

Не кожны чалавек можа знайсці работу па месцы жыхарства, таму службы занятасці прапануюць грамадзянам такія варыянты, як перасяленне. Сацслужба пры гэтым супрацоўнічае з наймальнікам з іншага раёна, складае трохбаковы дагавор, і чалавек з сям'ёй пераязджае ў іншы рэгіён, дзе яму даюцца работа і жыллё. Сёлета такім чынам пераехалі ўжо 35 сем'яў.

Актыўна ў вобласці працуюць з людзьмі, якія не могуць працаўладкавацца на агульных падставах: інвалідамі, асобамі, якія вярнуліся з турмаў; матулямі, што выйшлі з дэкрэту.

— У межах адаптацыі інвалідаў II, III групы наймальнікам кампенсуюць частку зароботнай платы такіх работнікаў. Гэта адзін з матывуючых фактараў для работодаўца, і многія ў гэтым зацікаўлены, — дадала **Наталля Ігнатовіч.** — Яшчэ адзін кірунак працаўладкавання — стварэнне новых рабочых месцаў, як правіла, высокатэхналагічных. Запланавана стварыць сем тысяч такіх месцаў. Сярод наймальнікаў па вобласці гэта **Geely** ў Барысаўскім раёне, 57 месцаў створана кампаніяй «Юніміт» у Смалевіцкім раёне, 31 — кампаніяй «Інтэртрансаўта» ў Дзяржынскім.

Патрэба ў кадрах у Мінскай вобласці сёлета звыш 18 тысяч вакансій, летась іх было 14 тысяч. На аднаго беспрацоўнага ўмоўна прыпадае па 12 прапаноў работы. Запатрабаваны жывёлаводы, заатэхнікі, ветэрынары, урачы, медсёстры.

Ірына СІДАРОК.

ЗАО «Евробанк» извещает о проведении седьмых повторных торгов в электронной форме в виде открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ликвидируемому закрытому акционерному обществу «Евробанк» (далее – электронные торги).

Продавец – ЗАО «Евробанк». Электронные торги проводятся на электронной торговой площадке «Единая система электронных торгов» – torgi.gov.by. Продолжительность электронных торгов – 30 календарных дней (с 18.11.2019 г. по 17.12.2019 г.)

СВЕДЕНИЯ ОБ ИМУЩЕСТВЕ, ВЫСТАВЛЯЕМОМ НА ЭЛЕКТРОННЫЕ ТОРГИ:

№ лота	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС	Шаг торгов (5 %), бел. руб.	Сумма задатка (5 %), бел. руб.	Преимущества
Лот № 1	Капитальное строение с инв. № 500/С-35055, общая площадь 1432 кв. м, 4 этажа, расположенное на земельном участке площадью 0,1235 га с кад. ном. 500000000007006447, который находится на праве аренды по 31.01.2023 г., по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 129/5	1 174 706,04	58 735,30	58 735,30	— пригодно для размещения банков и финансовых организаций; — установлены дополнительные системы защиты от взлома; — внутренняя и внешняя отделка здания; — имеются все инженерные коммуникации; — система кондиционирования; — оборудованы офисные помещения; — расположено в торговом комплексе «Ждановичи»; — отличное транспортное сообщение; — 630 м от МКАД; — охраняемая территория с видеонаблюдением; — парковочные места на территории.
Лот № 2	Сеть волоконно-оптических кабелей (волоконно-оптический кабель на объекте ТРЦ «Град» и волоконно-оптическая линия на участке: помещение АТС (г. Минск, ул. Тимирязева 125/8) – серверная РКЦ-2 (г. Минск, ул. Тимирязева, 123/4))	8 760,00	438,00	438,00	— высокая скорость передачи информации (от 1 до 10 Гбит/с на расстоянии 1 км); — небольшие габаритные размеры и масса кабелей; — высокая помехозащищенность волоконно-оптических кабелей

Подробную информацию о реализуемом имуществе ЗАО «Евробанк», включая фотографии, можно получить на сайте: <http://www.torgi.gov.by>. Также с имуществом, выставленным на электронные торги, можно ознакомиться по месту его нахождения, предварительно согласовав время по тел. +375 29 141 01 01 (ликвидатор ЗАО «Евробанк» Хвостович Сергей Валерьевич). Для участия в электронных торгах по Лотам №№ 1–2 в период с 18 ноября 2019 года по 17 декабря 2019 года необходимо зарегистрироваться на электронной торговой площадке «Единая система электронных торгов» – torgi.gov.by и сделать ставку (при условии наличия на счете участника торгов, открытом на электронной площадке, достаточной суммы средств для внесения задатка) в размере 5 % от начальной цены имущества.

Сумма шага аукциона по каждому лоту составляет 5 % от начальной цены предмета аукциона. Электронные торги проводятся в соответствии с Постановлением Советом Министров от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». Победителем электронных торгов является лицо, предложившее наибольшую цену. Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов производится победителем электронных торгов по фактическим затратам. В случае если электронные торги признаны несостоявшимися, в силу того, что ставка сделана только одним участником, предмет торгов продается это-

му участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. По результатам электронных торгов составляется протокол в двух экземплярах. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 дней с даты проведения электронных торгов. Срок оплаты предмета торгов – 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Подробную информацию о порядке, условиях проведения электронных торгов, предмете торгов можно получить по тел. +37529 308 38 37 (Алена Александровна).

УНП 807000148

ОРША: ПЕРАЗАГРУЗКА

Прамысловае прыцягненне

У Оршы пачаў працаваць першы ў краіне завод па вытворчасці стальных бясшвоных балонаў

Прамысловы сектар Аршаншчыны папоўніўся новым унікальным прадпрыемствам. На плошчах ААТ «Завод «Легмаш» працаваў першы ў Беларусі завод па вытворчасці стальных бясшвоных балонаў ТАА «Цыліндэрс-Бел», паведамляюць «Віцебскія весткі».

У яго стварэнне інвеставана больш за 5 мільёнаў еўра. Выйсці на праектныя магутнасці са штогадовым аб'ёмам вытворчасці больш чым у 53 тысячы балонаў прадпрыемства мае намер у 2022 годзе.

ТАА «Цыліндэрс-Бел» спецыялізуецца на вытворчасці балонаў аб'ёмам ад 10 да 100 літраў і ціскам 200–450 бар, прызначаных для транспарціроўкі і захоўвання сціснутых, звадкаваных і раствараных тэхнічных газаў, якія ўжываюцца ў розных галінах. Львіную долю прадукцыі кампанія

vivesti.by

плануе рэалізоўваць у краіны Мыйнага саюза, у асноўным у Расію.

Новая вытворчасць, дзякуючы якой у Оршы былі створаны 43 рабочыя месцы, разгарнула на трох тысячых квадратных метраў.

— Гэты сумесны беларуска-чэшскі праект вельмі важны як для рэгіёна, вобласці, так і для краіны ў цэлым, — падкрэсліў **намеснік мініст-**

ра прамысловасці Беларусі Сяргей ГУНЬКО. — На заводзе будзе выпускацца інавацыйная прадукцыя, аналагі якой у Беларусі няма. Яе спажываюць — тыя прадпрыемствы, якія сёння вырабляюць трактары, аўтобусы і іншую тэхніку. Прыемна адзначыць, што вытворчасць стальных бясшвоных балонаў арганізавана менавіта ў аршанскім рэгіёне, які павінен стаць перадавым.

ТАА «Цыліндэрс-Бел» — не першы праект з прыцягненнем замежных інвестыцый, які ААТ «БМЗ» — кіруючая кампанія холдынга БМК — рэалізуе ў Оршы. Так, у 2014 годзе тут пачало працаваць адзінае ў Беларусі прадпрыемства па выпуску рукавоў высокага ціску СТАА «Манул Гідраўлікс Мануфактурінг Бел», створанае сумесна з італьянскай кампаніяй Manuli Rubber Industries s.p.a.

«OK compost»

У Беларусі вырабляюць упакоўку з... кукурузы

Усё больш людзей адмаўляецца ад пластыкавай тары. Цяпер стала модна складаць пакупкі ў палятныя, вязаныя авоські, або, як іх па-сучаснаму называюць, шоперы. Імі карыстаюцца не толькі людзі старэйшага пакалення, але і моладзь. Пытанні адыходу ад пластыкавай упакоўкі разглядаюцца ў Беларусі на дзяржаўным узроўні. Задумваюцца пра экалагічную прадукцыю і вытворцы.

У Лагойску група кампаній Kinglet пачала выпуск біараскладальных пакетаў з матэрыялаў на аснове кукурузнага крухмалу, які атрымліваюць з лістоў гэтай сельскагаспадарчай культуры. Выкарыстаныя пакеты складаюцца разам з харчовымі і іншымі бытавымі адходамі на асобнай пляцоўцы і засыпаюцца зямлёй, унутры пад уздзеяннем сонца, вільгаці ўтвараюцца мікробы, якія пачынаюць «есці» ўпакоўку. Яна цалкам распадаецца на біямасу і ваду на працягу года і ператвараецца ў кампост, якім можна «падкормліваць» поле.

— У Беларусі пакуль няма аналагічных вытворчасцяў, дзе займаюцца такой прадукцыяй. Таму што яна не бы-

ла запатрабавана на рынку, ды і падобныя матэрыялы ў нашай краіне не вырабляюцца, — кажа **дырэктар прадпрыемства Максім МЯЛЁШКА.** — Іх мы закупляем у італьянскай кампаніі, якая з'яўляецца лідарам у сферы вытворчасці арганічнай сыравіны.

Тэрмін захоўвання кукурузных гранул абмежаваны, вытворца рэкамендуе выкарыстаць іх на працягу сямі месяцаў. Таму яны бяруцца пад канкрэтныя заказы спажываўцаў. Гатовая прадукцыя рэалізуецца ў буйных гандлёвых сетках. Кошт біяпакета вышэйшы, чым звычайнага поліэтыленавага, амаль удвая — 30–40 капеек. Яго можна адрозніць на вока — больш мяккі, шаўкавісты. А таксама — па спецыяльным лагатыпе «OK compost».

— Выкарыстанне пакетаў максімальна будзе запатрабавана ў тым выпадку, калі прымуць праграму па правільным зборы адходаў, будучы створаны ўмовы для прамысловага кампаставання біяпакетаў і атрымання з іх арганічных угнаенняў. А мы можам закрыць патрэбу беларусаў у экалагічнай упакоўцы, — сказаў напрыканцы **Максім Мялешка.**

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ПАТРЭБНЫ ПАДАРУНАК

Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Віцебскага раёна атрымаў спецыялізаваны аўтамабіль для перавозкі людзей з абмежаванымі магчымаасцямі. Ён быў перададзены ўчора падчас урачыстай цырымоніі.

Сродкі, а гэта 26 тысяч долараў, выдзеліў урад Японіі ў межах праграмы «Карані травы — грантавая дапамога для праектаў па забеспячэнні бяспекі чалавека». Удзел ва ўрачыстай цырымоніі ўзяў Надзвычайны

і Паўнамоцны Пасол Японіі ў Рэспубліцы Беларусь Хірокі Такунага. Ключы ад аўтамабіля ён перадаў дырэктару Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Віцебскага раёна Леаніду Кавалёву. Патрэбу ў дадатковым транспарце сацыяльнага ўстанова мае даўно. У Віцебскім раёне 358 населеных пунктаў, у якіх пражывае больш за 37 тысяч чалавек.

Пераважная большасць праектаў праграмы «Карані травы» дагэтуль

рэалізоўвалася ў медыцынскай сферы. Гранты атрымлівалі медыцынскія ўстановы на набыццё абсталявання. Гэта ж першы праект у сацыяльнай сферы і другі ў Віцебскай вобласці. Праграму «Карані травы» ў Беларусі ўрад Японіі рэалізуе з 2004 года. За гэты час медыцынскія ўстановы, якія перамагалі ў адпаведным конкурсе пасольства Японіі, закупілі дыягнастычнае і іншае абсталяванне на суму больш за 4 мільёны долараў.

Алена КРАВЕЦ.

КРОКІ ДА ЭКАЛОГІ

Извещение о проведении повторного аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ООО «Белхартэх», 220125, г. Минск, ул. Уручская, д. 23а, комн. 310
Предмет аукциона	
№ лот	Наименование
1	Установка плазменной резки с БМТ 1560ПР + источник Powermax 105A, укомплектована отдельным вентиляционным столом, в том числе: установки плазменной резки с ЧПУ БМТ 1560ПР (вентилируемый стол, короб вентиляруемый секционный вытяжной), аппарат плазменной резки Hypertherm PowerMax 105; компрессор Remeza CB4/C200.Л500), год выпуска 2013, завод. № 20130024., расположенная по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 6.
Начальная цена без НДС – 13 981,50 бел. руб. (шаг аукциона – 699,08 бел. руб.)	
2	Сварочный полуавтомат Lincoln Electric Speedtec 505 SP, год выпуска 2015, завод. № P110605798, расположенный по адресу: г. Минск, ул. Захарова, 51 (склад)
Начальная цена без НДС – 1 316,50 бел. руб. (шаг аукциона – 65,83 бел. руб.)	
Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 18.00, контактный телефон +375 (29) 628-17-94 (Мисникова Татьяна Эдвардовна)	
Лица, желающие принять участие в аукционе, обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов	
Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов аукциона определяется ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»	
Срок подписания договора купли-продажи	15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов	
Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 4 (четыре) процентов от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано газете «Звязда» от 01.10.2019	
Дата, время и место проведения аукциона: 02.12.2019 в 12.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Дата, время, место окончания приема заявлений на участие в аукционе: 29.11.2019 до 17.00, г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by	

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении аукциона	
ЛОТ 4: право заключения договора аренды сроком на 5 лет части помещения площадью 82,2 кв. м по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37. Размер ежемесячной арендной платы: 49,32 базовой арендной величины.	
Условия проведения аукциона: целевое назначение арендуемых площадей – склад, офис, оказание услуг, розничная торговля.	
Начальная цена продажи объекта – 347,30 руб. (триста сорок семь рублей тридцать копеек) с учетом НДС.	
Сумма задатка – 35 руб. (тридцать пять рублей)	
Продавец – УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги», объединенная станция Гродно, 230023, г. Гродно, ул. Буденного, 37, тел. 8-0152-73-43-52, факс 8-0152-72-24-58	
Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 55-87-70, 55-87-71	
Условия расчетов и заключения договора аренды: – срок подписания договора аренды – 10 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона с представлением копии платежных документов перечисления суммы за право заключения договора аренды, – срок оплаты – 7 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона (но до заключения договора аренды)	
Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225	
Аукцион состоится 17 декабря 2019 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона http://grodnoino.by/auction/uchastniku	
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)	
Последний день приема заявлений – 13 декабря 2019 г. до 15.00	
Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by/	

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В. М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А. Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці; ПАНАСЮК В. В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т. Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М. Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31; e-mail: info@zviatda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 19.30 14 лістапада 2019 года.